

અષો
સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રની
જીંદગી અને શિક્ષણો

ખાસ જરથોસ્તી બાબદે માટે.

કેપ્ટન સોહરાબ રસ્તમીજી વાગી,

એ. આઈ. આર. સો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૭૦૬ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ જ્યોત્સ્નાની જ્યોત્સના અને
શિક્ષણો

વિષય પૃ. ૪૫૬: ૩૩

જરથુશ્ત્રેમ અપવનેમ અપહે રતુમ યજમધદે
જરથુશ્ત્રદે અપઓનો ફવષીમ યજમધદે.

અશોઈના સરદાર અશો જરથુશ્ત્રને હમે વખાણ્યે છીએ.
જરથુશ્ત્રનાં અશો ફરોહરને હમે વખાણ્યે છીએ.

અશો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રની જીંદગી અને શિક્ષણો.

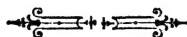

ખાસ જરથોસ્તી બાળકો માટે.

લખનાર,

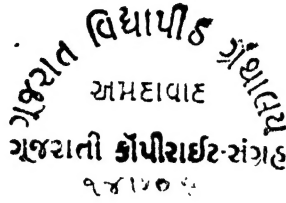
કેપ્ટન સોહરાબ રૂસ્તમજી બામજી, એ. આઈ. આર. ઓ.

મુંબાઈ.

૧૯૨૯.

કીંમત આના દસ.

Published by Captain Sohrab R. Bamji, A. I. R. O.
Welling House, 201, Hornby Road, Fort Bombay

Printed by P. C. Appoo, at the New Art
Printing Press.

No. 204-226, Mapla's Compound, Bora
Bazar, BOMBAY.

માહરાં વહાલાં સાસુજી
મરહુમ બાઇજી ધનબાઇજી મંચેરજી મોદીની
પત્રિવ યાદને
આ નાનકડું પુસ્તક
સઘલાં માન અને પ્યાર સહીત
અર્પણુ કરું છું.

લા. સોહરાબ રસ્તમજી બામજી.

પ્રસ્તાવના.

કેપટન સોહરાય ઇસ્તમજી આમજી આપણી કોમનાં હિત માટેનાં ધણીએક મંડળો તથા કાર્યોમાં ઉલટબર્યો ભાગ વર્ષો થયાં લેતા આવ્યા છે. થોડા વખતની વાત ઉપર તેઓએ પવિત્ર ગાથાવાણીનો સાર જરથોસ્તીઓના સાધારણ ઉપયોગ માટે પ્રગટ કરી, કોમની એક કીમતી સેવા બજાવી હતી. હાલમાં તેઓએ પારસી બાળકો માટે આપણા પયગમબર સાહેબ અશો જરથુશ્ત્રની જીંદગીનો ટુંક અહેવાલ બાળકોને બરનો લખ્યો છે. આ આવકારદાયક પુસ્તકમાં પયગમબર સાહેબની જીંદગીનો એકેક બનાવ લઈ, તેને સરળ, સાદી, બાળકોને રસતી ભાષામાં એક નાનાં પ્રકરણમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો છે અને તે ઉપરથી નીકલતો નૈતીક સાર, છેડે થોડા યોગ્યો શબ્દોમાં જણાવવામાં આવ્યો છે. આ રીતે વક્તુરે વક્તુરાન અશો જરથુશ્ત્રની જીંદગીથી, બાળકો હરખ અને ઉલટ સાથે વાર્તા રૂપે વાંકેફગાર થશે, એટલુંજ નહિ, પણ તે મહાન પયગમબરની જીંદગીમાંથી જે કીમતી બોધો આપણને મળે છે, તે સઘળા આપણાં બાળકોના કુમલાં મગજને ઉપર સારી રીતે ઠસાવી શકાશે.

આ પુસ્તકના એક ભાગ તરીકે કેપટન આમજીએ પોતાની “પવિત્ર ગાથાવાણીનાં શિક્ષણો” ની કેતાબનો ઉમેરો કર્યો છે, જે એક કાંકડે બે પક્ષી મારવા જેવું છે, અને તે ધણુંજ દરોબસ્ત છે. આથી આપણાં બાળકો પેગમબર અશો જરથુશ્ત્રની જીંદગીથી વાંકેફ થવા સાથે, તેવણુ સાહેબના પોતાના ગાથાનાં શીક્ષણોથી પણ માહિતગાર થશે.

આપણા માનવંત પેગામબર સાહેબની જીંદગીથી આપણાં બચ્ચાંઓને માહિતગાર કરવાની અને તે માનવંત સઓખ્યન્ત તરફ તેમનો બકતીબાવ, બાળકોની મનોવૃત્તિને યોગ્ય થાય એવાં સાંધનો મારફતે, ઉત્પન્ન કરવાની જે શુભ નેમ કેપટન આમજીએ રાખી છે, તે આ કેતાબની મારફતે સારી રીતે પાર પડશે, એમાં સંદેહ નથી.

આજના જમાનામાં આપણાં બાળકોને નાની વય, જ્યારે તેમના મન ઉપર પડેલી છાપ અતી ઉપયોગી તથા કાયમની થઈ પડે, ત્યારથી પોતાના બુદ્ધિ મજબૂત તરફ પ્રેમ, માન, તથા ભક્તીભાવ ધરાવનારાં બનાવવાની વિશેષ જરૂર છે, અને આ શુભ કાર્યમાં કેપટન બામજીનું આ નાનકડું પુસ્તક કીમતી મદદ આપશે.

કેપટન બામજીને આ ઉપયોગી કાર્ય માટે મુખ્યારકબાદી આપું છું, અને એમની નેક ઇચ્છા પાર પડે, અને બીજાં અનેક કામ ઉપયોગી કામો કરવા પાક અહુરમઝદ એમને બુદ્ધી, પ્રેરણા તથા શક્તિ બક્ષે એવી દુવા ગુનરૂં છું.

જે. જ. વીમાદલાલ.

કર્તા તરફના એ બોલ.

—:૦:—

બહાલાં જરથોસ્તીઓ,

ધી ગ્રાંટરૌડ પારસી એસોસીએશનના ઑનરરી સેક્રેટરી તરીકે ફરજ બજાવતાં, જરથોસ્તી બાળકોમાં શુદ્ધ ઉચ્ચારે અવસ્તા ભણવાની અને તેનો સાર સમજવાની હરીફાઇ કરાવવાનું કામ આ કમતરીને માથે ઉઠાવ્યું, અને ચાલુ ત્રણ વરસો સુધી આ કામ બજાવતાં માલમ પડ્યું, કે આપણાં જરથોસ્તી બાળકો, પાક અવસ્તાનું ભણતર ઘણીજ અશુદ્ધ રીતે ભણે છે, અને ઘણીક વખતે ક'પારી છુટે એવા ઉચ્ચારો કરે છે. આ નહિ ઇચ્છવાબેગ હાલત દુર કરવાની એક અખત્રા રૂપી કોશેશ કરવાના હેતુથી, ધી ગ્રાંટરૌડ પારસી એસોસીએશનની બાહેધરી હેઠળ નાના બાળકોને શરૂઆતથીજ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણાવા અને તેનો સાર સમજતાં શીખવવા એક ક્લાસ કાંઇ પણ શી લીધા વગરનો તા. ૧૮-૧૧-૨૮ ના દીનથી શરૂ કરવામાં આવ્યો છે, અને ખુદના શુક્ર કરં છું કે ત્યાં સારું કામ ચાલી રહ્યું છે. આ ક્લાસમાં શરૂઆતમાં બાળકોએ જરથુસ્ત્ર સાહેબ કોણ હતા, અને તે સાહેબનો ધર્મ શું શીખવે છે તે બાબેનાં જ્ઞાનની સંપુર્ણ કોતાહી જાહેર કરી હતી. આ કમતરીને આ ક્લાસ શરૂ કરવાને પહેલેજ દીવસે બાળકોને સવાલ કર્યો કે “આપણાં પેગામબર સાહેબનું નામ શું”? તો કેટલાંક બે-ખબર બાળકોએ જવાબ આપ્યો “ખોદાયજી.” આ જવાબ સાંભળતાંજ આ અદના સેવકને વીચાર આવ્યો કે મુ'ખની જરથોસ્તી જશન કમીટીનાં આવા સુંદર શીક્ષણો છતાં આટલી હદે બાળકો બે-ખબર કાંય હશે? પણ જરા વીચાર કરતાં માલમ પડે છે કે તેમાં જશન કમીટી કે તેનાં શીક્ષકોનો કશો પણ વાંક નથી, પણ જે બે-ખબર અને બે-દરકાર માતપીતાઓ જશન કમીટી તરફથી જે ધર્મ શીક્ષણ અપાય છે તે નીશાળોમાં બાળકોને મોકલવાની કાળજી ન રાખી.

તેનો લાભ લેતા ન હોય, તેમજ પોતે પણ બે-ખખર અને અલણુ હોય તેઓનો છે. ટુંકમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબનો અનુભવ મળ્યો તેજ દીવસે આ અદના સેવકે વીચાર કર્યો કે, આપણું બહાલાં બાળકોને આપણા પ્યારા પેગામબર અશો જરથુસ્ત્ર અને તેવણની જીંદગી તેમજ તે ઉપરથી મળતાં શીક્ષણોથી અને તેમ વાકેફ કરી ભવીશની ઓલાદ, બે-ખખર ન નીવડે તે માટે કોશેશ કરવી. આ વીચારથી નાનાં બાળકો સમજી શકે તેવી ભાષામાં એક નાની કેતાબ રચી, તે સ્કુલે જતાં બાળકોના હાથમાં મુકવી, અને બની શકે તો રોજના અભ્યાસ તરીકે તે વંચાય, તે માટે પગલાં ભરવાં, એવો આ અદનાં સેવકનો પ્રયાસ છે. આ વીચાર આ કમતરીનનાં મગજમાં ઘોળાયા કરતો હતો, તેજ વખતે એતેફાકથી મારા મેહેબાન મીત્ર શેઠ મેરવાનજી ફરામજી સરવેયરનો મેલાપ થતાં તેવણે જાણે મારા વીચારો જાણ્યા હોય તેમ મુચબ્યું કે જેમ ખ્રીસ્તી બાળકો માટે પેગામબર જીસસ ક્રાઇસ્તની જીંદગી બાબે કેતાબ છે, તેમજ જરથોસ્તી બાળકો માટે મારે એક કેતાબ બહાર પાડવી. મારા વીચારોને આમ ટેકા મળવાથી આ અદના કોશેશ ચાલુ કરી છે.

અત્રે મારે જણાવી દેવું જોઈએ કે દુન્યાની અંદર થઇ ગયેલા પેગામબરોમાં સૌથી આલા દરજ્જાના પેગામબર અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્ર સાહેબની જીંદગી વિષે સંખ્યાબંધ પુસ્તકો અનેક ભાષાઓમાં બહાર પડ્યાં છે, પણ તે માટે ભાગે ઉમ્મરે પુગેલાંઓ સમજી શકે તેવાં હોવાથી, આ નાનું પુસ્તક માત્ર નાના કુમળી વયના બાળકોને, તેઓને વાંચવા અને સમજવા ગમે, તેવી રીતે તૈયાર કરવાની કોશેશ કરું છું.

અશો જરથુસ્ત્ર સાહેબ જે શીક્ષણો આપી ગયા છે તે પવિત્ર ગાથા વાણીમાંથી ચુંટી કહાડી “અશો જરથુસ્ત્રના ગાથાના શીક્ષણો” નાં નામ હેઠળ એક ધણીજ નાની કેતાબ રૂપે, આ અદના સેવકે યજ્ઞજરદી સને ૧૨૯૮ નાં રૈવાજી નવાં વરસ ટાંકણે બહાર પાડી હતી. આ કેતાબની એકેએક નકલ માત્ર ૧૮ દીવસની ટુંક મુદતમાં ખપી ગઇ હતી. આ

અનાવ દેખાડે છે કે જરથોસ્તીઓનાં જીવરો હજી પોતાના પ્યારા પેગામબરનાં શીક્ષણો સમજ પડે તેવી રીતે મેળવવા આતુર છે.

છેવટે જણાવીશ કે આ નામની કેતાબ મારાં હમકેમી નાનાં બાળકો માટે છે, અને તે કેતાબથી જો થોડાં પણ પ્યારાં બાળકો પોતાના બહાલા પેગામબર વીષે જ્ઞાન મેળવી તે મહાન સાહેબનાં શીક્ષણો મુજબ ચાલશે, તો આ મારી અદના સેવા તે કીરતારની દરબારમાં પહોંચશે;

એવી ઉમેદ સાથે, હું છું,
મારી બહાલી કામ, અને પ્યારા ધર્મનો સેવક,
સોહરાબ રસ્તમજી બામજી.

એક અરજ.

શિક્ષકો કે મા બાપો જેઓ પોતાના બાળકોને આ કેતાબ શીખવે તેઓને અરજ કરવાની જરૂર જોઈ છે કે આ કેતાબનું શીક્ષણ દરરોજ ધણું જ થોડું થોડું આપવું. એક દીવસનું શીક્ષણ બાળકો સમજ્યાં છે તેની ખાત્રી કરવા પછીજ બીજે દીવસનું શીક્ષણ આપવું. ભાર મુકીને અરજ કરું છું જે કોઈ પણ રીતે ભરકાવવાની રીતથી બાજ રહી, માત્ર બાળકનાં મગજમાં શીક્ષણો ઉતારી, તેને તેની પોતાનીજ ભાષામાં રજૂ કરવા દેવું. બાળકોને વાર્તાઓ ધણી પસંદ પડે છે તે ધોરણેજ એક ધણી રસીલી અને ઉપયોગી વાર્તાના સ્વરૂપમાં આ વર્તાત તેઓનાં અંતઃકરણમાં પહોંચે તે રીતે સમજાવવું.

સો. ૩. બા.

અશો જરથુશ્ત્ર હમારો પયધામબર.

—:૦:—

સાંકળ્યું.

ભાગ ૧ લો.

જનમ, બચપણ અને પયધામબરી માટે તૈયારી—પાઠ ૧ થી ૨૨.

ભાગ ૨ જો.

ધર્મનો ફેલાવો અને મરણ—પાઠ ૨૩ થી ૩૫.

ભાગ ૩ જો.

અશો જરથુશ્ત્રનાં શિક્ષણો—પાણું ૬૧ થી ૮૭.

અશો જરથુસ્ત્ર હમારો પયધામખર.

ભાગ પહેલો—જનમ અને બચપણ.

પાઠ ૧ લો.

આગલો જમાનો.

ધણાજ આગલા જમાનામાં આસરે ચારથી છ હજાર વર્ષોની વાત ઉપર આપણા વડવાઓ ધરાન દેશમાં રહેતા હતા. તેઓ ધણાજ મજબુત, અને કદાવર શરીરના હતા. તેઓ એકજ ખુદાને માનનારા એટલે “માઝદયસ્ની” કહેવાતા હતા. માઝદયસ્ની એટલે મઝદની એટલે દાદાર અહુરમઝદની, યસ્ન, એટલે વખાણુ ગાણુના હતા. તેઓ એવું માનતા હતા કે દુન્યાની તમામ પેદાયશો, સુર્ય, ચંદ્ર, સેતારા, વીગેરે વીગેરેનો પેદા કરનાર અને ખરો વખાણુને લાયક એકજ છે અને તે મઝદ અથવા અહુર-મઝદ છે. તેઓ તેની વખાણુ ગાતા, અને બંદગી કરતા હતા, તેથી તેઓ માઝદયસ્ની કહેવાતા હતા.

હવે તેજ વખતે ખીજ હઝારો માણસો ધણાજ યુવા, વહેમી, જાદુગર, અને ખરાબ કામ કરનારા હતા. આ લોકો “દેવયસ્ની” એટલે દરજ અથવા યુરી હસ્તીઓના વખાણુનારા હતા.

આવી રીતે જુદા જુદા બે ભાગમાં લોકો વહેંચાઈ ગયા હતાં, અને તેઓ વચ્ચે ચાલુ દુશ્મનાઈ રહેતી હતી. માઝદયસ્ની લોકો દુન્યાને બહુ કરવાના કામો કરતા, તો દેવયસ્ની લોકો તે બધાં કામોને ખરાબ કરી બગાડી નાખી દુન્યાને દુખ દેતા હતા.

હવે એવું બન્યું કે દીવસે દીવસે પેલા ધુરા એટલે દેવયસ્ની લોકોનું જોર વધતું ગયું અને તેઓ દુન્યામાં બધે ખરાબી અને દુખો વરસાવવા લાગ્યા. બધા લોકો એટલે માઝદયસ્ની લોકો ધણાજ હાડમાર થવા લાગ્યા, અને તેઓ ઉપર ધણાં દુખો પડવા લાગ્યાં. પણ આ માઝદયસ્ની લોકો મઝદ ઉપર એટલે દાદાર અહુરમઝદ ઉપર એટલો બધો તો વીસ્વાસ રાખતા હતા, કે પોતા ઉપર દુખો પડતી વખતે તેઓ તેની યાદ કરતા અને મદદ માગતા હતા.

આખરે જ્યારે દુન્યામાં દુઃખ અને સંકટો ધણાજ આવી પડ્યાં અને ધુરા લોકો પુષ્કળ આકૃત વરસાવવા લાગ્યા, ત્યારે આખી દુન્યાનાં સર્વે બધા જીવોએ ખુદાને પોકાર કરી કહ્યું કે “ઓ ખુદા હમોને બચાવવા તું એક બલો અને જોરાવર સરદાર એવો તો આપ કે જે દુન્યામાં ચાલતી આ ધુરાઈઓને તોડી હમોને બચાવે.”

ખુદાએ આ પોકાર સાંભળી પોતાના અમેશાસ્પદો એટલે મદદગારો સાથે વીચાર ચલાવ્યો, કે દુન્યાના લોકોની માગણી મુજબ કામ કરનારો કયો જીવ આપણે પસંદ કર્યે, જે દુન્યામાં જન્મ લોકોને ધુરાઈથી બચાવે, અને તેજ વખતે પોતે જીલાવ્યું જે આ કામ માટે તેવણે જરથુશ્ત્ર સાહેબને પસંદ કર્યા હતા. સઘળા અમેશાસ્પદોને આ વાત પસંદ પડી અને જરથુશ્ત્ર સાહેબને આપણી દુન્યામાં મોકલવાનું કામ શરૂ કરવામાં આવ્યું.

શિક્ષણ:—જરથુશ્ત્ર સાહેબને દાદાર અહુરમઝદે દુન્યાના લોકોને ધુરાઈથી છોડવા માટે, આ દુન્યાના લોકોની અરજ ઉપરથી મોકલ્યા હતા.

પાઠ ૨ જો.

અશો જરથુસ્ત્રની જનમવા માટે ખુદરતની તૈયારીઓ.

આપણે પહેલા પાઠમાં શીખી ગયાં કે જરથુસ્ત્ર સાહેબને આય દુન્યામાં મોકલવાનું કામ દાદાર અહુરમજ્દ અને અમેશાસ્પદોએ સારું કર્યું. હવે તે શું કામ તે આપણે શીખીશું. જ્યારે આપણે ઘર કોઈ મોટું માણસ આવનાર હોય છે ત્યારે આપણે કેટલી બધી તૈયારીઓ કર્યે છીએ? આપણે કેટલાં બધાં ખુશાલ થઈએ છીએ? આપણે ઘરની બધી તૈયારીઓ ઉપરથી બીજાઓ જાણી શકે છે કે આપણે ત્યાં કોઈ મોટું માણસ આવનાર હશે. જેમ ખુદાતાલા એકજ હતા, છે, અને રહેશે, તેમ જરથુસ્ત્ર જેવો અશો નર પણ એકજ હતો, અને તેના જેવો બીજો કોઈ પણ થયો નથી, છે નહિ, અને થશે પણ નહિ, તો પછી એક આદમી કે જે પાછો આવનારજ નહિ હતો, તેવા એક આદમી માટે કેટલી બધી તૈયારીઓ ખુદરતે કરી હશે, તે આપણે સમજવું જોઈએ.

જેમ આપણે આપણાં માતાને પેટે જન્મ પામ્યે છીએ તેમજ જરથુસ્ત્ર સાહેબ એક નેકબખ્ત બાલુને પેટે જનમનાર હતા, અને તે બાલુનું નામ દોગડોય હતું. આ બાલુ દોગડોય જ્યારે ૧૫ વરસની ઉંમરનાં થયાં કે એક દીવસે ખુદાતાલાનાં હોકમથી એક અજબ જાતનું નુર અથવા રોશની બાલુ દોગડોયનાં શરીર આસપાસ ફેલાયલી માલમ પડી. આ એક ખુદાઈ મોજેજો હતો, અને આ પ્રમાણે જરથુસ્ત્ર સાહેબને આય દુન્યામાં મોકલવાની ખુદરતની તૈયારી જાહેર થઈ. લોકો, તેમજ બાલુ દોગડોયનાં ઘરનાં બધાં માણસો, અજબ થવા લાગ્યાં કે આ શું હશે. બાલુ દોગડોયના અહેરાનું નુર જોઈને જે લોકો ધુરા અને દેવચરની એટલે ધુરી શક્તીઓના આરાધનારા હતા તેઓએ બાલુ દોગડોયના માત પીતાને સમજાવ્યું, કે “આ તમારી દીકરીને કોઈએ જાદુ કરીધું છે; જો તમે એને તમારાં ઘરમાંથી દુર કરશો નહિ તો તમારે માથે આક્રમ આવશે, માટે તમે એને મારી નાખો.”

પોતાની દીકરીને માત પીતા કેમ મારી નાખે? વળી બાનુ દોગડોય ઉપર તો ખુદાતાલાની મહેર હતી. પોતાનાં બચ્ચાને રખેને ભુરા લોકો મારી નાખે એવી બીકથી બાનુ દોગડોયનાં માત પીતાએ તેણીને દુર ધરાનવેજમાં “અરાગ” નામના જીલ્લામાં મોકલાવી દીધી, અરાગ જીલ્લામાં ‘જખાર’ નામનો પહાડ આવેલો હતો, અને તે પહાડની નજીકથી દરજીક નામની નદી વહેતી હતી. આ નદીને કીનારે એક “રએ” નામનું શહેર હતું. આ ‘રએ’ શહેરમાં પેતેરસ્પ નામનો એક શખ્સ રહેતો હતો. આ પેતેરસ્પને ત્યાં દોગડો બાનુ જન્મ રહ્યાં. ‘પેતેરસ્પ’ને પેટે એક દીકરો હતો જેનું નામ ‘પૌરશસ્પ’ હતું. પૌરશસ્પ અને દોગડો બાનુ બન્ને ધણાજ પહરેઝગાર માઝદયસ્ત્રીનો હતાં. જ્યારે તેઓ ઉમ્મરે પુર્યાં ત્યારે પેતેરસ્પે આ બન્ને પહરેઝગારો એટલે પૌરશસ્પ અને દોગડો બાનુનાં લક્ષ કર્યાં. આ લક્ષ પછી દોગડોય બાનુ હમેલદાર થયાં અને તેવણમાં જે ઝલકાત અને ખુરેહ હતું તે પેટમાંના બાલકમાં ઉતર્યું. આ બનાવ બનતાંની સાથેજ આખી દુન્યા જાણે ખુશહાલ બની હોય, તેમ જન, જનાવરો, ઝાડપાણુ, નદીનાલાં, સર્વ ચપલ અને ખુશહાલ થયાં. આ ખુશાળી જન્મ વેળા થઈ હતી. અહુરમઝદના કાયદા પ્રમાણે વખત પસાર થયા પછી દોગડો બાનુએ એક ધણાજ તંદરોસ્ત, ખુબસુરત, અને પોતાની આસપાસ એક ધણાજ ઝલકાત ભર્યું ખુરેહ ધરાવનાર બાળક ખેટાનો જન્મ આપ્યો. આ બાળકનો જન્મ થતાંજ આખી જગતના જીવોએ પુકાર કર્યો કે ઉશ્તાનો બનતો આશ્રવ યો સ્પીતામો જરથુસ્ત્રો “ઓ દાદાર અહુરમઝદ શુકર છે કે હમોને ભુરાઈથી બચાવવા જરથુસ્ત્ર જેવો એક સરદાર પેદા પડ્યો.

શિક્ષણ:—જરથુસ્ત્ર દુન્યાને દુખોથી દુર કરવા આખી દુન્યાની ખુશાલી વચ્ચે જન્મ પામ્યાં હતા. અને જનમતી વખતે હસ્યા હતા.

પાઠ ૩ નો.

“દોગડો બાનુએ જોએલો ખુઆબ.”

આપણે ઉપર બીજા પાઠમાં શીખી ગયાં કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ બાનુ દોગડોને પેટે જનમ્યા હતા. હવે આ પાઠમાં એક અજબજબ જાતનો ખુઆબ જો બાનુ દોગડોએ જોયો હતો તે વિશે થોડુંક જાણશું.

જે વખતે જરથુસ્ત્ર સાહેબ પોતાની માતા પેટમાં હતા તે વખતે એક રાત્રે બાનુ દોગડોએ એક અજબજબ જાતનો ખુઆબ જોયો. તે ખુઆબમાં તેણીએ જોયું કે જાણે એક ધણેજ કાળું વાદળ આકાશમાં ઘેરાઈ આવ્યું છે, અને તેથી સુરજની રોશની ઢંકાઈ ગઈ છે.

આ કાળાં વાદળમાંથી વાધ, વરૂ અને બીજાં ભયંકર જંગલી જનાવરો જાણે દોગડોનાં ઘરમાં આવવા લાગ્યાં. એક ધણેજ વીકાળ જનાવરે દોગડોનાં પેટ ઉપર પંજે મારી પેટ ચીરી નાખ્યું અને અંદરથી બાળક જરથુસ્ત્રને બહાર ખેંચી કહાડ્યા, અને બધાં જનાવરો જાણે કે જરથુસ્ત્ર સાહેબને ગભરાવવા લાગ્યાં. દોગડો બાનુ આથી પોકાર કરવા ગયાં પણ અષો જરથુસ્ત્રે જાણે પોતાની માને સમજાવ્યું કે “ઓ મા તું ગભરા ના એ જનાવરો મને કંઈ પણ રીતે હેરાન કરી શકશે નહિ કારણ મારી ઉપર અહુરમઝદની મહેર છે.” આટલું બન્યું કે તુરંતજ આસમાન ઉપર એક ધણેજ મોટો રોશનીનો અલકાત ભર્યો ઝરો નીચે ઉતરતો દેખાયો, અને તેને જોઈ પેલાં જનાવરો ગભરાઈને સુસ્ત થઈ ગયાં. દોગડો બાનુ વધુ જોય છે તો માલમ પડ્યું કે પેલા રોશનીના ઝરામાંથી એક આસરે ૧૫ વરસની ઉંમરનો ધણેજ ખુબસુરત જવાન બહાર આવ્યો. તેના એક હાથમાં એક લાકડી પકડેલી હતી, અને બીજા હાથમાં એક ચોપડી હતી. પેલા જવાન માણસે પેલી ચોપડી પેલાં જનાવરો ઉપર ફેંકી કે તુરંત બધાં જનાવરો નાહસી ગયાં પણ એક મોટો વાધ, એક ચીતો, અને એક વરૂ ત્યાંજ ઉભાં રહ્યાં, ત્યારે પેલા જવાને ધસારો.

કરી પેલી લાકડી જે તેનાં હાથમાં હતી તે પેલાં જનવરો તરફ ફેંકી કે તુરત તે જનવરો ત્યાંજ મરી ગયાં. પેલા જવાને પછી બાળક જરથુસ્ત્રને ઉચકી દોગડો બાનુનાં પેટમાં પાછા મુકી દીધા, અને એક એજમતી પુત્રકે મારી જેથી દોગડો બાનુનું ચીરાયલું પેટ પાછું રચાઇ ગયું. દોગડો બાનુ આ બનાવથી ગભરાઇ ગયાં અને ઉંઘમાંથી જાગ્રત થયાં. તેવણે આ ખુઆબની વાત એક જુઓર્ગ અને દાના અને પહરેઝગાર આદમી જેવણુ સ્વપ્નાની તાસીરો જણાવતા હતા તેવણને કહી. પેલા જુઓર્ગ આદમીએ બધું સાંભળીને કહ્યું કે “ઓ બાનુ દોગડો તું ખુશાલ થા તારે પેટે એક બાળક બેટો જનમશે કે જે દુન્યામાં એવો તો મશહુર થશે કે તેના જેવો બીજો આદમી થયો નથી, છે નહિ અને થશે પણ નહિ, અને તેની સામે દુસ્મનો થઇ શકશે નહિ. ઓ બાનુ તું જ અને આ ખુઆબની વાત ત્રણ દીવસ કોઇને જણાવતી ના, ત્રણ દહાડા પછી તું આવજે અને હું તુંને આ ખુઆબનો ખુલાસો જણાવીશ.”

શિક્ષણુ:—દુન્યામાં કોઇ મોટા બનાવો બનવા અગાઉ અથવા કોઇ ઘણાજ મહાન પુરૂષ જનમવા અગાઉ કુદરત તે બાબેની આગાહી માણસ જાતને કરે છે.

પાઠ ૪ થો.

“બાનુ દોગડોએ જેએલા ખુઆબનો ખુલાસો.”

આપણે ત્રીજા પાઠમાં જોયું કે પેલા જુઓર્ગ આદમીએ બાનુ દોગડોયને ત્રણ દીવસ પછી બોલાવ્યાં હતાં, તે પ્રમાણે તેવણ ત્રણ દીવસ પછી આ ખુઆબની વાત કોઇને પણ જણાવ્યા વગર તે જુઓર્ગ પુરૂષ પાસે ગયાં, અને તેણે નીચે પ્રમાણે ખુલાસો કર્યો.

“ઓ બાનુ જે બાળક તારે પેટે જનમનાર છે તે એક બેટો છે. આ બેટો દુન્યામાંથી સઘલી જુરાઈ, જાદુગરી દુર કરશે, અને સખાવત અને ઇનસાફથી દુન્યાને આબાદ કરશે. આ બાળકનું નામ જરથુસ્ત્ર થશે

જેમ ફાડી ખાનાસં જનવરો નાશ પામેલાં તેં સ્વપ્નામાં જોયાં તેમજ બદી અને જુરામ દુન્યામાંથી તે દુર કરશે. જે જવાન આદમીને તેં સ્વપ્નામાં લાકડી અને ચોપડી સાથે જોયો, તે “સરોષ ધજદ” હતા. જે લાકડી હતી તે જુરી શકતીઓ દુર કરવા માટેનું ખુદાઇ તુર હતું, અને જે ચોપડી હતી, તે અશો જરથુસ્ત્રના નવા ધર્મની નીશાણ હતી. પેલાં ત્રણ જનવરો જે હતાં તે જરથુસ્ત્ર સાહેબના સૌથી મોટા દુશ્મનો છે. તેઓ અશો જરથુસ્ત્રને હેરાન કરવા ઘણીખી કોશેશો કરશે પણ આખરે તેઓ નાશ પામશે. જરથુસ્ત્ર સાહેબને મદદ આપનાર એક બુલંદ મરતખાનો પાદશાહ થશે જેની બરકત અને મદદથી અશો જરથુસ્ત્રની દીન જગ આશકાર થશે.” આ ખુલાસો જ્યારે બાનુ દોગડોએ જાણ્યો ત્યારે તેણી ઘણીજ ખુશાલ થઇ અને તે વાત પોતાના ખાવીંદ એટલે અશો જરથુસ્ત્રના પીતં પૌરુષરૂપને કહી, જેથી તે પણ ખુશાલ થયો.

જે પ્રમાણે પાક જરથુસ્ત્રના જનમવા અને તેના ધર્મના ફેલાવા વીશે આ બુજોર્ગ આદમીએ આગાહી કરી હતી તેવીજ રીતે જરથુસ્ત્ર સાહેબના આવવા વીશેની આગાહી મહાન પાદશાહો જમશેદ અને ફરીદુને પણ કરી હતી.

શિક્ષણ:—એક બનાવ અથવા દેખાવ ગમે તેવો ભયંકર દેખાતો, હોય છતાં પણ ઘણીક વખતે તેનાં પરીણામ ઘણાજ સારાં નીવડે છે. માટે કોઇ ભયંકર દેખાવ કે આક્રમ આવી પડતાં ગભરાવું નહિ પણ હીમત પકડવી, અને અહુરમઝદની મદદ માગવી.

પાઠ ૫ મો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબનો જનમ,—તેવણને મારી નાખવા જુરા લોકોનો પ્રયત્ન અને પાક અહુરમઝદે તેમનું કરેલું રક્ષણ.

પાઠ ત્રીજા અને ચોઠામાં શીખ્યા મુજબનો સ્વપ્નો દોગડો બાનુએ જોયા પછી ચાર મહીને જરથુસ્ત્ર સાહેબનો જનમ એક મુખારક રોજે

થયો હતો. આ રોજ તે ફરવરદીન મહીનાનો ખોરદાદ રોજ હતો, જેને આપણે “ખોરદાદસાલ” ના નામથી ઓળખ્યે છીએ. આ બાળક જરથુસ્ત્ર જનમતાંની સાથેજ ખુશહાલ ચહેરે હસ્યા હતા, એમ આપણુ આગળ બીજા પાઠમાં શીખી ગયાં. આપણે જાણ્યે છીએ કે જ્યારે એક બાળક જનમ પામે છે કે ત્યારે તે તુરત રડે છે. પણ ત્યારે જરથુસ્ત્ર સાહેબ હસ્યા કાં હશે? કારણ તેવણુ જાણતા હતા કે તેવણુ અહુરમઝના હુકમથી દુન્યાનું ભણું કરવાના કામ માટે જનમ્યા હતા, અને તેઓ એક ખુશાલીનો પયગામ લાવ્યા હતા એટલે તેવણુ ખુશાલ થઈ હસ્યા હતા.

જરથુસ્ત્રના જનમ વખતે જે “દુરાસરન” નામનો એક પાદશાહ રાજ કરતો હતો. આ પાદશાહ દેવચસ્ત્રી એટલે ખુરી શક્તીઓને પુજનાર અને જાદુગર હતો. તેણે જાણ્યું કે જે આ બાળક જરથુસ્ત્ર જન્મતો રહેશે તો મોટા થઈ તેને હેરાન કરશે, અને તેના બુરાં કામોમાં નડતર નાખશે, તેથી તેણે અશો જરથુસ્ત્રને મારી નાખવાનો મક્કમ વીચાર કર્યો.

તે પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ પૌરશસ્ત્રના મકાન ઉપર આવ્યો અને જરથુસ્ત્ર સાહેબ જેવણુ ધણાજ નાના બાળક હતા તેવણુના બીજાણાં આગળ ગયો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબના ચહેરા ઉપરની નુરાણી જોઈ દુરાસરન પાદશાહ ગભરાઈ ગયો, અને પોતાના મદદગાર પાસે બાળક જરથુસ્ત્રને તેવણુના બીજાણાંમાંથી બહાર કહડાવ્યા. પછી પોતાની પાસેનું એક અણીદાર ખંજર કહાડી તે પ્રકાશીત બાળકને બોકવાની કાશેશ કરી. જેવો તેણે ખંજર બોકવા હાથ ઉઠ્યો કર્યો કે તેનો હાથ ત્યાંજ અકડી ગયો, અને તેનાં શરીરમાં ધણુંજ દરદ થવા લાગ્યું. દુરાસરન પાદશાહે તેથી બાળક જરથુસ્ત્રને પાછા બીજાણાંમાં મુકાવી દીધા અને ધણાજ દુખી દીલે પાછો પોતાને મકાને ગયો.

શિક્ષણુ:—જેટલા તારા આકાશમાં, તેટલા દુશ્મન થાય;
મહેર હોય અહુરમઝદની, બાલ વાંકો નહિ થાય.

એટલે જે માણસ ઉપર અહુરમઝદની મહેર હોય છે તેને કોઈ પણ જાતની હાણી પુગતી નથી.

પાઠ ૬ ઠે.

અશો જરથુસ્ત્રનું અરદ્દીબેહેશત અમશાસ્પંદે કરેલું રક્ષણ.

આપણે ઉપરના પાઠમાં શીખી ગયા કે જરથુસ્ત્ર સાહેબને મારી નાખવાની દુરાસરૂન પાદશાહની કેશેશ નીશઙ્ગળ ગઇ. આ નીશઙ્ગળતાથી પશેમાન થએલા દુરાસરૂને પોતાની બીજી યુક્તી તે સાહેબને મારી નાખવા માટે રચી. તેણે જંગલમાં માણસો મોકલાવી લાકડાંઓની એક મોટી ચેહ કરાવી, તેમાં ગંધક અને એવી બીજી ચીજો નખાવી, તે સજગાવી. જ્યારે ચેહ ખુબ જોરથી બળવા લાગી ત્યારે બાળક જરથુસ્ત્રને તેવણને ઘેરથી ચોરી લાવી તેમાં નખાવ્યા. પેલા માણસો તે નુરમંદ બાળકને બલતી ચેહમાં નાખી, તેવણ મરી જશે એમ ધારી ખુશ થતા દુરાસરૂન પાદશાહ પાસે ગયા, અને પોતે કરેલાં કરપીણ કામની ખબર આપી. આથી દુરાસરૂન ખુબ ખુશહાલ થયો. જ્યારે દોગડોય બાનુએ પોતાનાં બહાલાં બાળક જરથુસ્ત્રને ગુમ થએલા જોયા ત્યારે ખબર કાઢતાં પેલા બદકાર માણસોએ કરેલાં કામની ખબર તેણીને પડી. દોગડોય બાનુ તુરત ધણીજ ગભરાયલાં જંગલમાં દોડી ગયાં અને ત્યાં ધગધગતાં અંગારની ચેહમાં જરથુસ્ત્ર સાહેબ બાણે પુલોનાં ઢગલા ઉપર સુતેલા હોય તેમ સલામત ખુશાલ અને નુરાણી બરેલા દેખાયા. બાનુ દોગડોયે અહુરમઝદનો આભાર માની પોતાનાં બાળકને પ્યાર કરી છુપીથી પોતાને ઘર પાછાં લાવ્યાં.

શિક્ષણુ:—જે ઇનશાન સંપુર્ણ રીતે સચ્ચાઇથી બરેલો હોય છે તેની ઉપર અહુરમઝદ મહેરબાન હોય છે અને તેને પાક અહુરમઝદના મદદગાર અર્દ્દીબેહેશત અમેશાસ્પંદ આતશની ગરમી લાગવા દેતા નથી.

પાઠ ૭ મો.

એહુમન અમેશાસ્પંદે અશો જરથુસ્ત્રનું કરેલું રક્ષણ.

આપણે ઉપર શીખી ગયાં કે જરથુસ્ત્ર સાહેબને બલતી ચેહથી કાંઈ ઇજા પૂગી નહિ અને દોગડોય બાનુ તેવણને સહિસલામત ઘેર લાવ્યાં. આ વાત છુપી રહી નહિ, અને દુરાસરન અને તેના પાપી મલત્યાઓએ તે બાણી. તેઓ અજબ થયા કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ કેમ બચવા પામ્યા હશે. તેઓએ પોતાની ભુરી ચુકતી પાંછી અજમાવી બાળક જરથુસ્ત્રને મારી નાખવા માટે ત્રીજવાર કોશેશ કરી. દુરાસરને પોતાના માણસોને કહ્યું જે અશો જરથુસ્ત્રને ફરી તેવણના ઘરમાંથી લઈ જઈ, ગાય દોર જે રસ્તેથી ચરવા જતાં હોય તે રસ્તામાં સાંકડી જગા હોય ત્યાં નાખવા. પેલા ભુરા લોકોએ દુરાસરનના હુકમ મુજબ કર્યું હવે બાળક જરથુસ્ત્રને આમ રસ્તામાં નાખીને પેલા ભુરા આદમીઓ ગયા કે ગાય દોરનું એક મોટું ટોળું તે રસ્તે આવી ચઢ્યું. એ ટોળાંમાં એક ઘણીજ મોટા કદની સફેદ ગાય હતી. આ ગાયે બાળક જરથુસ્ત્રને જમીન ઉપર પડેલા જોઈ તેવણના શરીરને બચાવવા પોતાના આગલા બે પગ, અને પાછલા બે પગની વચ્ચે તેવણને રાખી, બધી ગાયો પસાર થઈ ત્યાં સુધી તેમજ ઉભી રહી. આમ થવાથી જરથુસ્ત્ર સાહેબ ગાયોના પગ તળે કચડાવાથી બચી ગયા. દોગડો બાનુને ખબર પડતાં તેવણ તુરત તે જગા ઉપર જઈ પુગાં અને પોતાના વહાલા પુત્રને બચાવી લીધા.

શિક્ષણ:—આપણી જીંદગી આપનાર અને લેનાર તે મહાન અહુરમઝ્દ છે. અને તેનો હુકમ નહિ થાય ત્યાં સુધી આપણને કાંઈ પણ ઇજા થતી નથી. માટે હર ઘડીએ અહુરમઝ્દની મદદ માગવી.

પાઠ ૮ મો.

બેહુમન અમેશાસ્પદે બીજીવાર કરેલું રક્ષણ.

ઉપરના પાઠમાં શીખવા મુજબ જરથુસ્ત્ર સાહેબ ત્રીજી વાર ધુરાઓની શુરી યુક્તીઓના ભોગ થતા બચ્યા હતા. પણ એ ધુરાઓએ તો કાંઈ પણ રીતે બાળક જરથુસ્ત્રનો જન લેવાનો મક્કમ વીચાર કર્યો હતો, આમ હોવાથી દુરાસરન પાદશાહના હુકમથી જરથુસ્ત્ર સાહેબને ફરીથી તેવણના ઘેરમાંથી ઉપાડી લાવી ઘોડાઓ જવાના સાંકડા રસ્તામાં મુકાવી દીધા. પણ જેવી રીતે પેલાં ગાયના ટોળાંમાંથી એક ગાયે જરથુસ્ત્ર સાહેબને બચાવ્યા હતા, તેવીજ રીતે આ વખતે એક ઘોડાએ જરથુસ્ત્ર સાહેબને બચાવી લીધા. દોગડો બાનુ ફરી એક વાર પોતાના બાળકને જીવતું મેળવવા ભાગ્યશાળી થયાં.

. શિક્ષણ:—માણસો તો શું પણ ગાય દોર જેવાં જનાવરો પણ અહુરમઝદના હુકમથી લોકોના જીવ બચાવી શકે છે. પાક અહુરમઝદના એક સરદાર બેહુમન અમેશાસ્પદ ગાય દોરો તથા ઘોડા જેવાં જનવરોને પણ અશો જીવને બચાવવા શિખવે છે.

પાઠ ૯ મો.

બેહુમન અમેશાસ્પદે અશો જરથુસ્ત્રનું ત્રીજી વાર કરેલું રક્ષણ.

ધુરા પાદશાહ દુરાસરનને જ્યારે માલમ પડ્યું કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ તો ફરી બચી ગયા હતા, ત્યારે તે બહુજ અગ્નયમ થયો. તેના ધુરા સાથીઓ અને તેણે પોતે વીચાર કરી એક બીજી યુક્તી જરથુસ્ત્ર સાહેબને મારી નાખવા રચી.

જંગલમાં જ્યાં જંગલી વરુઓનું રહેઠાણ હતું ત્યાં તેઓ ગયા. બધાં વરુઓ શિકારની શોધમાં જંગલમાં ગયાં હતાં, પણ તેઓના નાનાં બચ્ચાંઓ ત્યાં હતાં. દુરાસરનના માણસોએ તે વરુના બચ્ચાંઓને મારી

નાખ્યાં અને તે જગા ઉપર જરથુસ્ત્ર સાહેબને લાવી મુક્યા. તેઓએ વીચાર કર્યો જે, જ્યારે વરુઓ આવી પોતાનાં બચ્ચાંઓને મરી ગએલાં જોશે ત્યારે તેઓ જાણશે કે બાળક જરથુસ્ત્રે તેઓને મારી નાખ્યાં હશે, અને તેથી તેઓ તે બાળકને ફાડીને મારી નાખશે. થોડો વખત ગયા કેડે પેલાં વરુઓ જંગલમાંથી આવીને જોય છે તો તેઓના બધાં બચ્ચાંઓને મરી ગએલાં દીઠાં, અને બાળુમાં માણસનું એક બચ્ચું પડેલું જોયું. પેલાં વરુઓ તુરતજ બાળક જરથુસ્ત્રના બદન ઉપર હુમલો કરવા ગયાં, પણ પાક અહુરમઝદના હુકમથી તે વરુઓના પગો અકડાઈ ગયા, અને તેઓનાં મોઢોડાં બધે થઈ ગયાં. તેઓ અશો જરથુસ્ત્રને જરા પણ ઇજા કરી શક્યાં નહિ. એવામાં બે સુંદર દેખાવની બકરીઓ ત્યાં આવી, અને જરથુસ્ત્ર સાહેબને દુધ પાછ તેવણને ખોરાક પુરો પાડ્યો. બીજે દીવસે સહવારના બાનુ દોગડો પોતાના બાળકની શોધમાં જ્યાં જરથુસ્ત્ર સાહેબ હતા તે જગા ઉપર આવી પહોંચ્યાં, અને પોતાના બાળકને ફરી સહીસલામત જોયું, અને પેલાં વરુઓને અકડી ગએલાં જોયાં. બાનુ દોગડો હેરત પાખ્યાં અને ખુદાનો આભાર માની પોતાનાં બાળકને લઈ ફરી એકવાર ખુશ થતાં પોતાને મકાને આવ્યાં.

શિક્ષણુ:—પરવરદેગારના હુકમ વગર કાંઈ પણ થતું નથી અને તે મહાન સાહેબ સર્વને તેઓને લાયક ખોરાક પુરો પાડે છે. તે સાહેબનો અશો જરથુસ્ત્ર ઉપર મજબુત હાથ હતો એટલે તેઓને કોઈ રીતે ઇજા પહોંચી શકી નહી.

પાઠ ૧૦ મો.

અશો જરથુસ્ત્ર શા માટે જનમ્યા હતા?

આપણે ઉપર જોઈ ગયા કે ધુરા દુરાસરન અને તેના મળત્યાઓએ અશો જરથુસ્ત્રને મારી નાખવાને પાંચ વખત કોશિશ કરી પણ તે સધળી વ્યર્થ ગઈ. જ્યારે ધુરા દુરાસરન પોતાની મતલબમાં નહિજ ફાળ્યો ત્યારે

તેણે પોતાના સાથીઓને પુછ્યું કે “શું આપણે આય નાના બાળકને મારી નાખવાની પણ શકતી ધરાવતા નથી?” ત્યારે તેના એક સાથીએ જવાબ આપ્યો કે “ઓ પાદશાહ અશો જરથુસ્ત્ર ઉપર ખુદાની મહેર છે અને તેથી તું તો શું પણ તારા જેવા બીજા સેંકડો પાદશાહો પોતાના બેગાં બળથી પણ તેઓને મારી નાખવા કોશેશ કરશે તે સઘળું ફેાકટ છે. જરથુસ્ત્ર સાહેબ આય દુન્યાના માણસોને સારી રાહ ઉપર ચલાવી એકજ ખુદાને માનતાં શીખવશે. તે ધુરા લોકોનો નાશ કરશે, જદુગરોને હાંકી કહાડશે, પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ તેની રાહબરી કબુલ કરશે, અને પછી આખી જગત તેની સરદારી અને રાહતુમાઇ કબુલ કરશે. આવું મોટું કામ કરવા પેદા પડેલા જરથુસ્ત્ર પયગમબરને કોઇ પણ હાથે હાણી પુગી શકશે નહિ. માટે તું હવે તેને મારી નાખવાનો વીચાર મુકી દે.”

શિક્ષણુ:—જરથુસ્ત્ર સાહેબ પાક અહુરમઝદના હુકમથી જગતને સારી રાહે ચલાવવાને અને એક ખુદાની યાદ કરવાને શીખવવા જનમ પામ્યા હતા.

પાઠ ૧૧ મો.

અશો જરથુસ્ત્રને બીહવાડવાની કોશેશ.

આપણે ઉપર શીખી ગયાં કે જરથુસ્ત્ર સાહેબને મારી નાખવાની બધી કોશેશો ફેાકટ ગઇ હતી. એક દીવસે બામદાદના વખતે એક ધુરઝીન કુરસ નામનો ધણોજ પહરેઝગાર અને ધુઝોર્ગ શખસ કે જે રએ શહેરમાં વસ્તો હતો, તે પૌરશસ્ત્રને ધર ગયો, અને તેને તકલ્લુ કે “ઓ પૌરશસ્ત્ર તું બાળક જરથુસ્ત્રને સંભાલી શકતો નથી, અને તેને તકલીફ થાય છે, માટે તું એ પ્યારાં બાળકને મારે હવાલે કર. હું એને ધણીજ જતનથી પાલીશ અને એની ધણીજ બરદાસ્ત કરી શીખવીશ.” પૌરશસ્ત્રે, ધુરઝીન કુરસની માંગણી કબુલ રાખી, અને તે અશો જરથુસ્ત્રને પોતાને ઘેર લઇ ગયો. જરથુસ્ત્ર સાહેબ નાની ઉમરના હોવા છતાં આખો વખત અહુરમઝદની

યાદમાં રહેતા હતા, જ્યારે તેઓ સાત વરસની ઉમરના થયા ત્યારે, ફરી પાછો ધુરા દુરાસરને વીચાર કર્યો કે અશો જરથુસ્ત્ર બાળક હતા ત્યારે તો સમજ વગરના હોવાથી બીહુધા નહિ, પણ હવે તો તેઓ સમજતા થયા છે તેથી જો એમને ગભરાવસ તો એઓ અહુરમઝદની યાદ કરવાનું છોડી દેશે. આવા વીચારથી તેણે પોતાની જાદુના બળથી ધુરાજીન કુરસના ઘરમાં ઘણાજ બીહામણા દેખાવો કર્યા. ઘરમાંના સઘલાં બીહીને ઘર બહાર નાસી ગયાં, પણ જરથુસ્ત્ર સાહેબ જરા પણ ડરવા વગર અહુરમઝદની યાદમાં ખુશાલ જીવે ઘરમાં રહ્યા. દુરાસરને ફરી પાછો પોતાની કોશિશમાં નીશ્ચલ થયો.

શિક્ષણ:—જો માણસ અહુરમઝદની યાદ હંમેશા કરતો હોય અને તેની ઉપર સંપૂર્ણ ભરસો રાખતો હોય, તે માણસ દુન્યામાં કોઈ પણ બીજાથી ડરતો નથી, કારણ તેને કશી ધંજા પૂગતી નથી.

પાઠ ૧૨ મો.

અશો જરથુસ્ત્રને મારી નાખવાની છેવટની કોશિશ
અને તેમનો બચાવ.

થોડીક મુદત વીત્યા બાદ એક દીવસ જરથુસ્ત્ર સાહેબ બીમાર પડ્યા. આ બીમારીની વાત સાંભલી ખોરાંતરસ નામનો એક જાદુગર પોતે તખીબ હોવાના ઢોંગ કરી ઝેર અને બીજા ખરાબ ચીજો ભેલેલી એક જાતની દવા બનાવી અશો જરથુસ્ત્રને પીવા માટે લાવ્યો. જરથુસ્ત્ર સાહેબ અહુરમઝદની બસારતથી જાણુવા પામ્યા કે આ એક પ્રપંચ હતો. તેવણે દવા લઈ ધોરી નાખી અને કહ્યું “ઓ ધુરાઓ તમે તમારી હઝારો ચુકતીઓ અને પ્રપંચો ચલાવશો તો પણ માહરા પાક અહુરમઝદના હુકમથી મને કંઈ નુકસાન પહોંચનાર નથી. માટે હવે તમારી આ નીશ્ચલ કોશિશ છોડી દો અને અહુરમઝદની રાહ ઉપર ચાલો.” આ શીખામણ સાંભલી અને બાળક જરથુસ્ત્રની ઘણીજ અજાયબ કરનારી શક્તિ અને તેનું

નુરમંદ ખુરેહ જોઇ પોતાની હાર નક્કી સમજી પેલો બોરાંતરસ ત્યાંથી ચાલી ગયો. આ પ્રમાણે ખુરા દુરાસરન અને બોરાંતરસ જેવા ધણાજ શકતીવાન જાદુગરો પણ પોતાની સઘલી કોશીશો છતાં જરથુસ્ત્ર સાહેબના એક બાલને પણ ધજા પુગાડી શક્યા નહિ.

શિક્ષણુ:—“જીતને તારે ગગનમે ઉતને શત્રુ હોય,
કૃપા હોય કીરતારકી, બાલ ન બાંકા હોય.”

પાઠ ૧૩ મો.

જાદુગરો અને અશો જરથુસ્ત્ર વચ્ચે તકરાર.

એક દીવસ અશો જરથુસ્ત્રના બાપ પૌરશરપે પોતાના ગામના લોકોને જીઆફત આપી હતી. આ જીઆફતમાં તેવણે સગાં બહાલાં અને દૈસ્તો સાથે ખુદ પોતાના દુશ્મનોને પણ નોતર્યા હતા. આ જીઆફતમાં દોરાસરન અને બોરાંતરસ જેવા જાદુગરો પણ હાજર હતા. ‘ખાણું પૂરું’ થતાં પૌરશરપે, બોરાંતરસને કહ્યું કે “બોરાંતરશ, તું એક ધણો મોટો જાદુગર ગણાય છે તો, હમણાં હાજર રહેલાં લોકો ખુશી થાય એવો એક જાદુનો ખેલ તું કરી બતાવ.” આ શબ્દો સાંભળી જરથુસ્ત્ર સાહેબ તુરત બોલી ઉઠ્યા કે “ઓ પીતાજી! આવું બોલવું તમોને સજવાર નથી. જાદુ અને જાદુગર લોકોનું રહેથાણુ દોજખમાં છે, તેથી જો તમે આવાં કામોને ઉત્તેજન આપશો અને જાદુગર તેમજ જાદુની ઉપર વિશ્વાસ લાવશો તો તમને દુખી થવું પડશે. તમારે અહુરમઝ્દની રાહ સીવાય બીજી રાહ ચાલવું સજવાર નથી.” આવા શબ્દો અશો જરથુસ્ત્રના મોહડેથી સાંભળી બોરાંતરસ એકદમ ગુસ્સે થઇ બોલ્યો કે “ઓ જરથુસ્ત્ર તારી અબાન બંધ કર, આખી દુન્યામાંનો કોઇ પણ અને ગમે તેવો મોટો માણસ પણ માહરી સાંમે મારી વીરધ બોલવાની હીંમત રાખતો નથી. જે માહરી આબરને આ મીજલસમાં ખરાબ કીધી છે તો હું તુને આય શહેરમાં

મે આખર કરીશ, અને તેમ કરવા તાહરી ઉપર બોહતાનો મેલીશ, માટે તું સંભાલમાં રહેજે.” જરથુસ્ત્ર સાહેબ જેવણુ માત્ર એક બાળક હતા, તો પણ પૂર હીંમતથી બોલ્યા કે “ઓ યુરા બદુગર, તારી કાંઈ પણ ચાલબાજી, તારું જુઠાણું, કે તારી કાંઈ પણ કાશેરા મને ઇગ્ન કરશે નહિ, કે માહરી આખરને ધોકો પૂગાડી શકશે નહિ. તું જે પણ બોલશે તેનો પાયો જુઠાઈ ઉપર રહેશે, જ્યારે હું જે પણ બોલીશ અને કરીશ તે સમ્યાઈની રાહે અને અહુરમઝદની રાહે બોલીશ અને કરીશ. યાદ રાખજે કે જુઠાણું હંમેશ નાશ પામશે અને સમ્યાઈ હંમેશગી સુધી રહેશે.”

જરથુસ્ત્ર સાહેબના આવા હીંમત લયાં સુખનો સાંભળી દુરાસરન અને બોરાંતરસ અજબ થઈ ગયા અને પોતાની આખર પાણીમાં ગમેલી જોઈ ત્યાંથી ચાલી ગયા.

શિક્ષણ:—સત્યનો સદા જય છે. સમ્યાઈ ઉપરજ દુન્યા તકી રહી છે, જુઠું નાશ અને ખુદારી તરફ લઈ જાય છે, જ્યારે સમ્યાઈ આબાદી અને ખુશહાલી તરફ લઈ જાય છે, માટે જુઠું તજ દઈ સમ્યાઈનેજ વળગી રહેવું. આ શીક્ષણ જરથુસ્ત્ર સાહેબનું હતું.

પાઠ ૧૪ મો.

યેગામખરીને લાયક થવા માટે અશો જરથુસ્ત્રે લીધેલા ઉપાયો.

આપણે ઉપર શીખી ગયાં કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ નાના હતા ત્યારથીજ તેવણુ યુરઝીન કુરસ નામના યુઝોર્ગ અને પહરેઝગાર આદમીના હાથ હેથલ મેળાયા હતા. આ યુરઝીન કુરસે જરથુસ્ત્ર સાહેબને સારી તાલીમ આપી ઉધાર્યા હતા. જરથુસ્ત્ર સાહેબના દીલની અને જીંદગીની એકજ ઉમેદ હતી, અને તે, લોકોને અહુરમઝદની રાહ ઉપર ચલાવી, જગતનું બલું કરતાં શીખવવાની હતી. આ ઉમેદ બર લાવવા માટે તેવણુ સાહેબે શું ઉપાયો લીધા તે હવે આપણે શીખીશું. આપણે જાણ્યે છીએ કે જરથુસ્ત્ર સાહેબના વખતમાં માઝદયસ્ત્રી એવો એકજ ખુદ

પાક મઝદની સેતાયશ કરવાનો ધર્મ ચાલુ હતો, અને તે દીનની મદદથી કેટલાંક લોકો સારી રાહે ચાલતાં હતાં. પરંતુ તે દીનના ફરમાનો તેની અસલ પવિત્રાધમાં જળવાઈ રહ્યાં ન હતાં અને લોકોમાં ભુરી અને ખોટી માન્યતાઓ ધણી ફેલાઈ ગઈ હતી. આ સમયસર તે વેળાની માન્યતાઓમાં ફેરફાર કરી, શું ફરમાવવું, અને શું મના કરવું, તે ઉપર જરથુસ્ત્ર સાહેબે બારીક અભ્યાસ કરવા માંડ્યો.

પોતાનો “માઝદયસ્ત્રની જરથોસ્તી” ધર્મ જાહેર કરવા માટે જે જ્ઞાનની તેવણુ સાહેબને જરૂર હતી, તે, તેવણુ સાહેબે કેતામોથી અને પહરેઝગાર આદમીઓથી મેળવવાની સધાગી મહેનત લીધી હતી. પરંતુ આ રીતે મેળવેલાં જ્ઞાનથી તેવણુ સાહેબને સંતોષ થયો નહિ, અને ખુદ દાદાર અહુરમઝદ મારફતે સીધું જ્ઞાન મેળવવાની તેવણુ સાહેબે ઇચ્છા રાખી. દાદાર અહુરમઝદ જે ગેખી સાહેબ છે, તેમને ખુદ મોઢેથી પોતાને જોઈતું જ્ઞાન મેળવવાની અશો જરથુસ્ત્રની કોશેશ ધણીજ ખીકત હતી અને તે ખાહેશ પાર પાડવા માટે મોટે દરજ્જેની અશોષ તથા લાંખી એબાદતની જરૂર હતી, છતાં જરથુસ્ત્ર સાહેબે જરા પણ ડગ્યા વગર પોતાની કોશેશ ચાલુ રાખી.

જરથુસ્ત્ર સાહેબ ૧૫ વરસની ઉંમર થયા પછી તેવણુ સાહેબે રાત અને દીન ખુદાની બંદગી કરી તેનાં દર્શન મેળવવા તલબગારી બતાવી, અને તેવણુ સાહેબ રાત અને દીવસ અહુરમઝદને અરજ કરતા કે “ઓ દાદાર-અહુરમઝદ! નમનતાધર્મી હાથ ઉંચા કરી હું તારી પાસે માગું છું કે તું મને તારાં દર્શન આપ અને ભલી દીન બાબે તું મને જ્ઞાન આપ.” આ રાત દીવસની તેવણુનાં દીલની મુરાદ પાર પાડવાના બીજા ઈલાજ તરીકે તેવણુ સાહેબ ગરીબોનું કલ્યાણ કરવા, તેઓને અન્ન પાણી આપવા, વસ્ત્ર આપવા, અને તેઓનાં દુઃખો દુર કરવાને ચાલુ મહેનત લેતા. ગરીબોનાં કલ્યાણ માટે તેવણુ કરેલાં આ કામથી તેવણુ તુરંતજ આખી જગતમાં મશહુર થઈ ગયા.

જેમ આપણે આપણું કાંઈ મોટું કામ કરવાની વખતે કોઈ મોટા માણસની મદદ લઈએ છીએ, તેમ જરથુસ્ત્ર સાહેબે, દાદાર અહુરમઝદનાં દર્શન મેળવવા માટે “અહમન અમેશાસ્પદ” ની મદદ લીધી હતી. તેવણુ સાહેબે નક્કી માન્યું હતું કે ભલું મન અથવા નેક મનશની જે આપણને બેહમન અમેશાસ્પદ મારફતે મળે છે તેની બરકતથી તેવણુ સાહેબ પાક અહુરમઝદને. પહોંચી શકશે. વળી પોતાનો ધર્મ સમજાવવા માટે તેવણુ સાહેબને ફસાહત ભરી ઝખાનની જરૂર હતી, અને તે તેવણુ અહમન યાને ભલાં મન મારફતે મેળવી શકશે એમ તેવણુ માનતા હતા. અને છેવટે તે ભલાં મન અને સારી ઝખાન યાને ભલા સખુનોની મદદથી તેવણુ પોતાનું ભલું કામ પાર ઉતારી શકશે એમ સત્ય માનતા હતા. ત્યારે આ ઉપરથી આપણે શીખી અને જાણી શક્યે છીએ કે જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાના દીન ફેલાવવાનાં કામ માટે રાત દીવસની ખુદાની બંદગી, અહમન યાને ભલાં વીચારો સખત મહેનત અને ગરીબોનું કલ્યાણ કરવાનાં કામો, એ ચાર ઉપાયો લીધા હતા. આ ઉપાયોથી કેટલે વખતે તેવણુ સાહેબ પોતાની મુશ્કેલ પામ્યા તે હવે પછી શીખીશું.

શિક્ષણુ:—દુન્યાનું ગમે એવું મુશ્કેલ કામ, દાદાર અહુરમઝદની બંદગી, ભલા વીચારો, ઉદયોગ અને પરમાર્થ એ ચાર ઉપાયોથી પાર ઉતારી શકાય છે.

પાઠ ૧૫ મો.

અશો જરથુસ્ત્રનું વગર વહાણે આબહી નદી ઓળંગી જવું.

પાઠ ૧૪ માં માં શીખવા મુજબ જરથુસ્ત્ર સાહેબે ૧૫ વરસ ની ઉંમર થી ખુદાની બંદગી, જ્ઞાન મેળવવા સખત મહેનત, અને ગરીબોમાં સુખ ફેલાવવાનું શરૂ કર્યું, અને તેમ કરવાનું ૩૦ વરસની ઉંમર સુધી ચાલુ રાખ્યું. જરથુસ્ત્ર સાહેબે દુન્યાના શિક્ષકો મારફતે જે જ્ઞાન મેલવ્યું હતું તેથી તેવણુ સંતોષ પામ્યા નહિ અને ખુદ દાદાર અહુરમઝદ મારફતે જ્ઞાન મેળવવાની

તેવણની ઇચ્છા થઇ. આવા વીચારથી તેવણે રયે શહેર છોડી જઈ એકાંત-વાસ લેવાનો વીચાર કર્યો. તેવણ સાહેબે રયે છોડી ધરાન તરફ જવા ચાલુ મૂક્યું. તેવણ સાથે તેવણના કુટુંબના કેટલાંક પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ પણ હતાં. કેટલેક ગયા પછી તેઓ સઘલાં “આબહી” નામની નદી કે જે અલબરૌઝ પહાડની પશ્ચીમે આવેલી છે ત્યાં આવી પહોંચ્યાં. અત્રે તેઓને નદી પાર કરી જવાની મુશ્કેલી નડી, કારણ ત્યાં નદી ઉપર વહાણ જેવું કશું હતું નહિ. જરથુસ્ત્ર સાહેબે તુરતજ ખુદ્દતાવાની મદદ માંગી અને બંદગી કરી, અને પોતાની સાથવાલાંઓને પાણી ઉપરથી ચાલવા કહ્યું. તેઓ સઘલાં જાણે નદી ઉપર પૂલ હોય અને તે ઉપર ચાલતાં હોય તે મીસાલે પાણી ઉપરથી ચાલી ગયાં. જરથુસ્ત્ર સાહેબ અનેરાન રોજ અને અસફંદારમદ મહીનાને દીને ધરાનની સરહદમાં આવી પહોંચ્યા હતા.

. શિક્ષણ:---દાદાર અહુરમઝદની ચાલુ યાદ કરવાથી અને સાચ્યાં જગરે તેની બંદગી કરવાથી મૂશ્કેલ કામો પાર ઉતારી શકાય છે. જરથુસ્ત્ર સાહેબે ૧૫ વર્ષની ચાલુ એઆદત કરી પાક અહુરમઝદનાં તથા અમે-શાસ્પદોનાં દર્શન મેલવ્યા હતાં.

પાઠ ૧૬ મો.

“અશો જરથુસ્ત્રે જોયલો ખોઆબ.”

આપણે આગલા પાઠ માં શીખી ગયાં કે પરહેઝગાર માણસોને, સ્ત્રીસ્થમાં બનનાર બનાવોની ખબર, સ્વપનામાં થતી બસારત મારફતે માલમ પડે છે. આવીજ રીતે જરથુસ્ત્ર સાહેબને એક રાત્રે નીચે મુજબ એક સ્વપનું આવ્યું. તેવણ સાહેબે સ્વપનામાં જોયું કે ઉત્તર દીશા તરફથી તેવણની સામે એક મોટું લશકર તેવણ ઉપર હુમલો કરવાના ધરાદાથી આવે છે, અને જરથુસ્ત્ર સાહેબને ચારે દીશાથી ઘેરી લે છે. તેવામાં દક્ષીણ દીશા તરફથી બીજું એક લશકર ત્યાં આવી પહોંચે છે.

આ બન્ને લશકરો વચ્ચે મારામારી થાય છે, અને છેવટે ઉત્તર તરફનું લશકર હારી ખાઇ નાસી જાય છે.

આ ખુઆમનો ખુલાસો એ છે કે જ્યારે જરથુસ્ત્ર સાહેબ દાદાર અહુરમઝદ પાસેથી પેગામ લઈ તે દુન્યાના લોકોને જાહેર કરશે, અને પોતાનો ધર્મ શીખાડશે ત્યારે બદકાર લોકો તેવણની સામે લડવા નીકલશે. આ વખતે અશો જરથુસ્ત્રની તરફથી ઘણાક માઝદયસ્ત્રી લોકો બહાર પડશે અને પેલા ધુરાઓ સામે લડી તેઓને હાર આપી નસાડી મૂકશે, અને જરથુસ્ત્રનો ધર્મ આખી દુન્યામાં ફેલાશે.

પાઠ ૧૭ મો.

અશો જરથુસ્ત્રનું દાએતી નદી પાર કરવું અને બહુમન અમેશાસ્પદ સાથે મુલાકાત થવી, અને તેવણનું મીનાઇમાં પુગવું.

પાઠ ૧૬ માં આપણે જોઇ ગયાં તે મુજબ જરથુસ્ત્ર સાહેબે સ્વપ્ને જોવા બાદ, અરદીબહેસ્ત મહીનાના દેપમહેર રોજ સહવારના પહોરમાં જરથુસ્ત્ર સાહેબ ધરાનમાંથી બહાર નીકળી ‘દાએતી’ નામની મોટી નદીને કીનારે આવી પહોંચ્યા. જરથુસ્ત્ર સાહેબે તે મધે ઉતરીને ચાલવા માંડ્યું. જ્યારે જરથુસ્ત્ર સાહેબ નદીની અંધવચ્ચે આવી પુગ્યા કે એકાએક નદીનાં પાણીમાં જોશ આવી તે તેવણના પગની ધુટી સુધી ચહડી આવ્યાં, અને તુરત પાછાં ઉતરી ગયાં.

તુરતજ બીજી વાર પાણી ચહડી આવ્યાં અને ગુંઠણ સુધી ચહડી ગયાં અને પાછાં ઉતરી ગયાં. આ ત્રીજી વાર કમર સુધી અને ચોઠી વાર ગરદન સુધી પાણી ચહડી આવ્યાં, અને પાછાં ઉતરી ગયાં. આ રીતે પાણી ચહડી આવવનો ભેદ જરથુસ્ત્ર સાહેબે પાછલથી દાદાર-અહુરમઝદને મોહડે સાંભળ્યો અને તે આ ત્રીજી વાર માઝદયસ્ત્રી

જરથુસ્તી દીન દુન્યામાં ચાર મરતબે તાજ થશે. પહેલાં જરથુસ્ત્ર સાહેબ પોતે તે જાહેર કરશે, બીજી વખત હોશેદર, ત્રીજી વખત હોશેદરમાહ અને ચોઠી વખતે સોશીયોશ નામના પહરેઝગાર પુરુષોથી તે તાજ થશે. આમ માઝદયસ્તી જરથુસ્તી દીન ૯૦૦૦ વરસમાં ચાર વખત તાજ થશે, અને પછીથી આખી દુન્યામાં તેજ દીન ચાલુ રહી દુન્યાને બહેસ્ત જેવી પવીત્ર બનાવશે.

જરથુસ્ત્ર સાહેબ ઉપર જણાવવા મુજબ “દાએતી” નદી પાર કરી ગયા પછી, અને તેવણું બદન પાક થવા પછી, તેવણે સાફ પોશાક પહેર્યો, અને દાદારની બંદગીમાં મસ્ગુલ થયા. બંદગીથી ફરેગ થતાંજ બહેમન અમેશાસ્પંદ ધણાજ નુરમંદ દેખાવ સાથે અશો જરથુસ્ત્ર પાસે આવ્યા, અને પૂછ્યું “ઓ નેક મર્દ તારું નામ શું છે? તું શું શોધે છે? તારા દીલની મુરાદ શું છે?” જરથુસ્ત્ર સાહેબે જવાબ આપ્યો “ઓ નુરમંદ શખ્સ, માહરા દીલની ઇચ્છા દાદાર અહુરમઝદનાં દરશન કરવાની, તેની ઇચ્છા મુજબ ચાલવાની અને તેની સાથે વાતચીત કરવાની છે.” જરથુસ્ત્ર સાહેબને જવાબ સાંભલી બહેમન અમેશાસ્પંદ બોલ્યા “ઉઠ, મારી સાથે આવ, હું તને દાદારની દરબારમાં લઇ જઇશ, અને ત્યાં તું તે સર્વ શક્તીમાન સાહેબથી તારી મુરાદ મુજબના સવાલો કરી જવાબ મેલવજે.” જરથુસ્ત્ર સાહેબ તુરતજ ઉઠ્યા અને બહેમન અમેશાસ્પંદ સાથે જવાની તૈયારી બતાવી, ત્યારે બહેમને તેવણે એક પલ પોતાની આંખો બંધ કરવાને જણાવ્યું. જરથુસ્ત્ર સાહેબે એક પલ આંખો બંધ કરી પાછી ઉઘાડી તો પોતાને રોશનાથી ભરેલી મીનોઇ દુન્યામાં જોયા. ત્યાં ઝલકતાં નુર ભરેલા ફરેસ્તાઓની એક મીજલસ જોઇ જેનાંથી કેટલેક દુર જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાનાજ જેવા એક શખ્સનું મીનોઇ શરીર જોયું. જરથુસ્ત્ર જ્યારે ખુદાતાલાની નજદીક પહોંચ્યા ત્યારે તેવણે ધણાજ આદર-માનથી સેઝદો કર્યો અને તેવણુ અને દાદાર અહુરમઝદ વચ્ચે દીન બાળે ધણાક વાતચીત થઇ.

શિક્ષણ:—જરથુસ્ત્ર સાહેબે જે દીન દુન્યાના લોકોને શીખવી હતી, તે તેવણ ખુદ દાદાર અહુરમઝદને મોહડેથી શીખ્યા હતા. જરથુસ્ત્રી દીન દુન્યાના છેડા સુધી કાયમ રહેશે.

પાઠ ૧૮ મો.

દાદાર અહુરમઝદ અને અશો જરથુસ્ત્ર વચ્ચે વાતચીત તે સાહેબે દીન અને દુન્યા બાબે મેળવેલું જ્ઞાન.

જરથુસ્ત્ર સાહેબ બહુમન અમેશાસ્પંદની મદદ સાથે પાક દાદાર અહુરમઝદની દરવાહમાં પહોંચ્યા હતા, અને ત્યાં અમેશાસ્પંદો તથા પોતાના જેવાં મીનોઇ શરીરને ત્યાં જોયા હતા તે આપણે ઉપર શીખી ગયા. હવે આપણે આ પાઠમાં શીખીશું કે જરથુસ્ત્ર સાહેબે ખુદ દાદાર અહુરમઝદ સાથે કેવી રીતે અને શું વાતચીત કરી હતી અને દીન માટેનું જ્ઞાન કેમ મેળવ્યું હતું.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે દાદાર અહુરમઝદને પુછેલા સવાલો અને તેના જવાબો નીચે મુજબ હતા.

સવાલ ૧ લો—પૃથ્વી ઉપર સર્વથી ભલો શખ્સ કોણ છે?

જવાબ—પૃથ્વી ઉપર તે શખ્સ ભલો છે કે જે

૧. સાચ્યું બોલનારો હોય.
૨. સખાવત કરનારો હોય.
૩. સઘળાંને એક સરખી નજરે જોનાર હોય.
૪. આતશ, પાણી, ગાય ગોસ્પંદ અને બીજી જનદાર ચીજો ઉપર પ્રીત રાખે અને સંભાળે.

સવાલ ૨ જો—પૃથ્વીના માણસો માટે અય અહુરમઝદ! તું શું ઉમેદ રાખે છે?

જવાબ—નેક કામો કરવાની.

સવાલ ૩ જો—કીયો શખ્સ તને અય પાક અહુરમઝદ! ગમતો નથી?

જવાબ—બદ કરતુકનો, કોઈનું ભલું કામ બગાડનારો.

સવાલ—દુન્યાના માણસો દુઃખી થાય છે તે શું તારી ઇચ્છાથી છે?

જવાબ—નહિ. પૃથ્વીના કોઈપણ માણસને ગમ, સખ્તી, પીડા કે દુઃખ પહોંચાડવા હું ઇચ્છતો નથી. નાપાક અહેરેમનનું તે કામ છે, તેના કુસલાવવાથી લોકો યુરાં કામો કરે છે અને તેનાં પરિણામે તેઓ દુઃખી થાય છે.

સવાલ ૪ થો—ઓ દાદાર તારી પરસતેશ કરવા માટે પૃથ્વીપરના લોકોએ કંઈ ચીજનો કેબલો કરવો જોઈએ, અને શું પદવું જોઈએ?

જવાબ—પૃથ્વી ઉપરના લોકોએ જાહેર કે છુપી રીતે માહરી યાદ કરતી વખતે, અને માહરી બદગી કરતી વખતે જે ચીજ નુર ભરેલી, અને રોશની આપનારી હોય તેનો કેબલો કરવો જોઈએ, અને અવસ્તાઓ જન્દ જે હું તમને શીખવું છું અને આપું છું તે પદવું જોઈએ.

સવાલ ૫ મો—નુર ભરેલી અને રોશની આપનારી ચીજ સામે કાંય દેહું રહેવું જોઈએ?

જવાબ—રોશની અને નુર સર્વથી ઉત્તમ ચીજ છે. તે અધકાર મટાડે છે, અને રોશની આગલથી નાપાક અહેરેમન હંમેશા દુર અધકારમાં નાસી જાય છે જે જગાએ રોશની હશે તે જગા પાક રહેશે, જે જગાએ અધકાર હશે તે જગા ખરાબ થશે.

આ પ્રમાણે સવાલ જવાબ થયા પછી દાદાર અહુરમઝદે જરથુસ્ત્ર સાહેબને બેઠી એલમો શીખાડ્યા, દુન્યાની શરૂઆતથી આખેરી સુધી શું બનનાર છે તે કહી સંભળાવ્યું, સેતારાઓ, સુર્ય અને ચંદ્ર વીગેરેની ચાલ અને તેનાથી પૃથ્વી ઉપર થતી અસરોથી વાકેફ કર્યા, અને બહેસ્ત,

અમેશાસ્પંદો, માણસ જાત, ગાય ગોસ્પંદ, ખનીજ પદાર્થ, પાણી, ઉરવરો વીગેરે કેમ પેદા કર્યાં તેનું જ્ઞાન આપ્યું.

શિક્ષણુ :—આપણા પ્યારા પેગામબર જરથુસ્ત્ર પૌરુષસ્વ સ્વીતમાને પોતાની દીન બાબે તેમજ કુલ જગત માટેનું જ્ઞાન ખુદ દાદાર અહુરમઝદ મારફતે મેળવ્યું હતું.

પાઠ ૧૯ મો.

અહુરમઝદ વિષેના અશો જરથુસ્ત્રના વિચારો અને જરથુસ્ત્ર સાહેબે આપેલી કબુલાત.

આપણે આગલા પાઠોમાં જરથુસ્ત્ર સાહેબની પાક અહુરમઝદ સાથે મુલાકાત અને વાતચીત વિષે શિખી ગયાં, હવે આ પાઠમાં આપણે શીખીશું કે જરથુસ્ત્ર સાહેબે દાદાર અહુરમઝદ વિષે શું વીચારો મેલવ્યા હતા. તેવણુ સાહેબ ગાથામાં કહે છે કે;

“ઓ મઝદ જ્યારે મેં તુંને નજરે જોયો ત્યારે મેં જાણ્યું કે દુન્યામાં બઢગી કરવાને અને સેતાયશ કરવાને લાયક માત્ર તુંજ એકલો છે.”

“ઓ મઝદ તું જલ્લાં મન યાને વીચારોનો આપનાર છે.”

“ઓ મઝદ તું સઽઽધનો સાહેબ છે.”

“ઓ મઝદ તુંજ આખી દુન્યાનો પેદા કરનાર છે.”

“ઓ મઝદ તુ નેકીનો બદલો નેક અને બદોનો બદ આપનાર છે.”

જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાની જાતી મુલાકાત પછી અને અનુભવ મેલવ્યા પછી, દાદાર અહુરમઝદ વિષે ઉપર મુજબ પોતાના વીચારો જાહેર કર્યા હતા. અને ત્યાર બાદ દાદારને કબુલાત આપી હતી કે;

“ઓ મઝદ હંમેશ સુધી હું તારી તારીક તથા વખાણુ ગાતો રહીશ.”

“હું તારી તાબેદારી હંમેશગી સુધી કરીશ.”

“તું જે સૌથી સરસ ફરમાનો મને આપે તે સચ્ચાઈથી બળ લાવવાને હું ઠરાવ કરું છું.”

ઉપર મુજબ જરથુશ્ત્ર સાહેબ દાદર અહુરમઝદ કેવો છે તેનું જ્ઞાન મેલવ્યા પછી તેને ચોક્કસ કબુલાતો આપે છે અને તે કબુલાતો છેવટ સુધી બળ લાવે છે.

શિક્ષણ:—દાદર અહુરમઝદ સર્વે પેદા કરનાર છે, આપણી કરણી પ્રમાણે ફળ આપે છે, તેની વખાણ જીંદગીનાં છેડા સુધી કરી જરથુશ્ત્રે આપેલી કબુલાતો, આપણે જરથુશ્તીઓ તરીકે બળ લાવવી જોઈએ.

પાઠ ૨૦મો.

શું જરથુશ્ત્ર સાહેબ ગુફેનશીન થયા હતા?

આપણને વારંવાર કહેવામાં આવે છે કે જરથુશ્ત્ર સાહેબે ચાહુ દસ વરસો સુધી જંગલમાં જઈ, હુશેદરેનના પહાડ ઉપર ગુફેનશીન થઈ, ત્યાંથી દાદર અહુરમઝદની મુલાકાત “બહેમન” અને “સરોષ” ની મારફતે મેળવી હતી. આપણાં પવિત્ર ધર્મ પુસ્તકો યજ્ઞસ્ને અને વંદીદાદ ઉપરથી આપણને જાણવાનું છે મળે છે કે પેગામબર સાહેબ જરથુશ્ત્રે ઘણાજ લાંબો વખત સુધી ઘણાજ એકગ્રહ ચીતે દાદર અહુરમઝદ પાસે દીન બાળે જ્ઞાન મેળવવાની કોશિશ કરી હતી. વળી આપણે જાણ્યું છે કે તેવણ સાહેબ પોતાના ઉસ્તાદ અને બીજાઓ મારફતે મેળવેલાં જ્ઞાનથી સંતોષ પામ્યા હતા નહિ, અને ખુદ અહુરમઝદ પાસેથી જ્ઞાન મેળવવાની તેમની ઇચ્છા હતી. આ ઇચ્છા પાર પાડવાની મતલબથી તેવણ દાદર અહુરમઝદની બંદગી એવી જગાએ કરતા હતા કે જ્યાં તેવણને સંપૂર્ણ શાંતી મળી શકે. આ જગા તે તેવણના રહેઠાણની નજદીકમાં આવેલો ‘હુશેદરેન’ પહાડ છે. આ હુશેદરેન પહાડ ઉપર તેવણ કલાકોના કલાકો સુધી સંપૂર્ણ શાંતી વચ્ચે ખુદાની યાદ કરી તેનાં દર્શન મેળવવાને જોશબર

તલબ કરતા હતા. આવી રીતે ૧૦ વરસો જેટલી લાંબી મુદત સુધી તેવણે કર્યાં કર્યું ત્યારેજ તેવણ પોતાનાં મનની આંખોથી દાદાર અહુરમઝદનાં દર્શન કરવાને લાગ્યશાળી થયા હતા. આપણે સાધારણ રીતે જાણ્યે છીએ અને જોઈએ છીએ કે મોટા સંત પુરૂષો ખુદાની યાદ માટે પહાડો ઉપર જાય છે. શહેરોની ગડબડ તથા ધાંધલથી દુર સંપૂર્ણ શાંતી વચ્ચે આવેલા એક પહાડની ઉપર જઈ ત્યાંથી, આસપાસની કુદરતને જોઈ, તેના મહાન પેદા કરનારની દીલોળનથી ચાલુ કલાકોના કલાકો સુધી ભક્તિ ભરી યાદ કરવાથી, અને તેમ દસ વરસો જેટલી લાંબી મુદત સુધી ચાલુ રાખવાથી, જરથુશ્ત્ર સાહેબની દાદારને જોવાની મુરાદ પાર પડી હતી, એ તદ્દન દરોબસ્ત છે.

આ પહાડ કે જેના ઉપર જરથુશ્ત્ર સાહેબે ચાલુ દસ વરસ સુધી બંદગી કરી હતી, અને જે પહાડ ઉપર ખુદા વિષે ખ્યાલ મેળવ્યો હતો એટલે તેવણને અહુરમઝદ વિષે “હોશ” (અકકલ) મળી હતી તે ઉપરથી તેનું નામ હોશેદરેન પડ્યું હોય એ તદ્દન બનવાબોગ છે. આ પહાડ ઉપર પણ એકાદ ગુફા જેવી જગા કે જ્યાં ખેસવા માટે કોઈ ખેઠક રૂપી પથર કુદરતી કોતરાયો હોય या કોતરવામાં આવ્યો હોય, ત્યાં જરથુશ્ત્ર સાહેબ ચાલુ દીવસો, મહીનાઓ, અને વરસો સુધી જઈ જઈને ખુદાની બંદગી કલાકો સુધી કરી હોય તે ઉપરથી તેવણ ગોફેનશીન થયા હતા એવો વીચાર ફેલાયો હોય એમ બનવાબોગ છે, અને તેમાં કોઈ ખોટું નથી. કારણ પાક અવસ્થાનાં પુસ્તકો પુરવાર કરે છે કે દાદાર અહુરમઝદ અને જરથુશ્ત્ર સાહેબ વચ્ચેની પુરસેશ-પાસુખ યાને સવાલ જવાબ “હુશેદરેન” પહાડ ઉપર (કેટલાકોના કહેવા મુજબ “અસ્નવત” પહાડ ઉપર) થયા હતા, અને એક પહાડ ઉપર ગુફા જેવી જગા હોય એમાં કોઈપણ શક નથી.

શિક્ષણ:—કુલ જગતના પેદા કરનાર અશો અહુરમઝદની બંદગી કરવા માટે જરથુશ્ત્ર જેવા પવિત્ર માણસને પણ સંપૂર્ણ શાંતીની જરૂર

હતી, તો પછી આપણુ જેવાં માનવીઓએ પણ અને તેટલી શાંતી મળે. તેવા સંજોગોમાં ખુદાની યાદ કરવાની જરૂર છે. ખુદાતાલાની બંદગી કરતી વેળા શરીર અને મનને બીજી કાંઈપણ બાબદ તરફ ખેંચાવું જોઈતું નથી.

પાઠ ૨૧ મો.

અશો જરથુશ્ત્રનું શરીર આ દુન્યામાં અને રૂઢ મીનોઇમાં.

આપણે આગલા પાઠોમાં શીખી ગયાં કે જરથુશ્ત્ર સાહેબ મીનોઇમાં ગયા હતા અને દાદાર અહુરમઝદ સાથે વાનચીત કરી હતી. હવે બાળકો તમે સવાલ કરશો કે જરથુશ્ત્ર કયે રસ્તે અને શામાં બેસીને મીનોઇમાં ગયા હતા. આનો જવાબ નીચે પ્રમાણે છે.

એક માણસનું શરીર તે કાંઈ તે માણસ પોતે નથી. શરીર તો આપણને સર્વને છે. શરીર તો નાશ પામે છે, અને પાછું તેજ શરીર બની શકતું નથી. પણ આપણામાં જે જીવ છે, જેનાં બળથી આપણે ચાલ્યે, હાલ્યે, વિચાર્યે, લાગણી ધરાવ્યે, બોલ્યે છીએ, તે જીવ અથવા રવાન તેજ આપણુ પોતે છીએ. આપણો જીવ શરીરની બહાર થઈ જાય તો પછી આપણને કાંઈ પણ લાગણી થતી નથી, અને આપણુ મુરદાં જેવાં માલમ પડ્યે. આ જીવને બીજા બોલોમાં રૂઢ પણ કહેવામાં આવે છે. કેટલીક વખતે જ્યારે આપણે કાંઈ ધણાજ અગતનાં કાંમમાં મશગુલ હોઈએ છીએ, અને તેમાંજ આપણું સધળું ચીત રોકાયલું હોય છે, ત્યારે આપણો જીવ અથવા રૂઢ તે કાંમમાં ધુટાયલો હોવાથી તે કામ સીવાય બીજી કાંઈ પણ બાબદનું આપણને લાન રહેતું નથી. જો આપણી આસપાસ કાંઈ કાંઈ બોલે છે અથવા અવાજ કરે છે તો તે શું બોલે છે અથવા કરે છે તે પણ આપણે જાણતાં નથી. આનું કારણ એ છે જે આપણો જીવ તે વખતે ચોક્કસ બાબદમાં એક ચિતથી રોકાયલો હોવાથી તે જીવ આપણને બીજી બાબદનું લાન આપતો નથી. કેટલીક વખતે લગ્નમાં લડતાં સીપાહો ધાયલ થાય છે અને તેઓને નવધાર લોહી જાય

છે, છતાં તેઓ દુશ્મન સાથે લડવામાં એટલા તો મશગુલ હોય છે, એટલે તેઓનો જીવ દુશ્મનને મારી હથાવવામાં એટલો તો લાગેલો હોય છે, કે પોતાના શરીરને જે ધ્વજ થયેલી હોય છે તેનું તેઓને લાન રહેતું નથી, અને જ્યારે પોતાનું લડવાનું કામ પૂરું થાય છે, ત્યારેજ તેઓ જાણી શકે છે કે તેઓને ધ્વજ થયે છે. આવીજ રીતે જરથુસ્ત્ર સાહેબનું ચીત, ધ્યાન અને જીવ દાદાર અહુરમઝદમાં એટલો તો રોકાય ગયો હતો કે તેવણનું શરીર મુરદાં જેવું પડી રહ્યું હતું અને તેવણ પોતાનાં રૂઢને શરીરથી જુદું કરી, શરીર નકામું નાખી, રૂઢ કે જીવ કે રવાન જે કહો, તેને મીનોષ જેહાનમાં લઇ ગયા હતા. આવી હાલતમાં જરથુસ્ત્ર સાહેબે દાદાર અહુરમઝદ બાપે અને લલી દીન બાપે જ્ઞાન મેળવ્યું હતું. આ રીતે તેઓ મીનોષમાં ગયા હતા તે કાંઈ ખોટું નથી; કારણ તેવણનાં જીવે યાને તેવણે પોતે મીનોષ જેહાનમાં ખુદાવંદ સાથે મુલાકાત કરી હતી. આ ઉપર સમજાવેલી બાબદ ખરી છે એમ અવસ્તા ઉપરથી માલમ પડે છે કારણ ત્યાં જરથુસ્ત્ર સાહેબ કહે છે જે “ઓ અહુરમઝદ જ્યારે મેં તને માહુરાં મનની આંખોએ બહમનની બક્ષેશથી જોયો (એટલે લલાં મનની યાને વીચારની મારફતે જોયો) ત્યારે તુંને મેં વખાણ્યો.”

નોટ:—શીક્ષક સાહેબને અથવા મા બાપને અત્રે અરજ કરવામાં આવે છે કે બાળકને આ પાઠ શીખાડ્યા પછી પોતાનું મન શાંત કરી એકજ ચીજનો વીચાર એક વખતે કરવાને શીખાડવાની કોશિશ કરવી; આવી કોશિશ ચાલુ રાખવાથી ધણીજ મોટા ફાયદા તે બાળકને થએલા આપણે અનુભવીશું.

શિક્ષણ:—જ્યારે એકાગ્રહ ચીત કરવાથી ખુદ દાદાર અહુરમઝદને જોવાનું મુશ્કેલ કામ પાર ઉતારી શકાય છે, તો તેજ ઉપાયથી આ દુન્યાનું કાષ્ઠપણ કામ જરૂરજ પાર ઉતારી શકાશે માટે કોશિશ કરો.

પાઠ ૨૨ મો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે અમેશાસ્પંદોથી મેળવેલી નસીહતો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબની દાદાર અહુરમઝદ સાથની મુલાકાત પછી, જ્યારે તેણે પાછા ફરતા હતા, (એટલે તેણેનો જીવ અથવા રૂઠ શરીરમાં પાછો ફરતો હતો) ત્યારે તેણેને દાદાર અહુરમઝદના બીજા છ મદદગારો જેઓને આપણે અમેશાસ્પંદો કહીએ છીએ તેઓ સાથે મુલાકાત થઇ.

બેહમન સાથની મુલાકાત:—પહેલાં બેહમન અમેશાસ્પંદ મલ્યા તેણે કહ્યું “ઓ જરથુસ્ત્ર દુન્યાનાં બધાં ગાય ગોસ્પંદો મેં તારી પાસબાનીમાં મુક્યાં છે. તું ગેતીના લોકોને ફરમાવજે કે ગોસ્પંદોની જાતન કરે, તેઓને સંભાળે, અને તેઓને હાણી પહેંચાડે નહિ, જેથી તેઓ (માણસો) તેઓથી (ગોસ્પંદોથી) ફાયદો મેળવશે.” આ શિક્ષણ જરથુસ્ત્ર સાહેબ પોતાના ગાથામાં આપણને શીખાડી ગયા છે. આપણે તે શિક્ષણ પ્રમાણે ચાલવા બંધાએલા છીએ.

અરદીબહેસ્ત સાથની મુલાકાત:—અરદીબહેસ્ત અમેશાસ્પંદે જરથુસ્ત્રને કહ્યું કે “ઓ જરથુસ્ત્ર દાદાર અહુરમઝદે મને આતશની પાસબાની કરવા સારું ફરમાવ્યું છે. હું તુંને ફરમાઉં છું કે તું ગેતીના માણસોને આતશના ફાયદા સમજાવજે, અને તેઓને કહેજે કે આતશની પાસબાની કરે, તેને હંમેશ જલતો રાખે, અને તેની ઉપર લાકડાંની સુકકી કાઢી જલાવે, જેથી તે હંમેશ સુધી જલતો રહે. જો કોઈ પવીત્ર આતશને જુગ્મવશે તો ગોયા ખુદાનાં નુરને હાણી પહેંચાડશે. તું પાદશાહ ગુસ્તાસ્પને કહેજે કે તે આતશની પરવરેશ કરવા સારું ઉપાયો લેય અને પહરેઝગાર માણસો મારફતે તેને હંમેશ રોશન રાખે.” આ શિક્ષણ ઉપર જરથુસ્ત્ર સાહેબ પોતાના ગાથામાં ફરમાવે છે કે આપણે હંમેશ આતશની પાસબાની કરવી અને તેને જલતો રાખવો. આ કામ કરવા માટે જરથુસ્ત્ર સાહેબ પહેલા આશ્રવન હતા. એટલે આતશની પાસબાની કરનારા મોખેદ હતા.

શેહરેવર સાથની મુલાકાત:—શેહરેવર અમેશાસ્પદે જરથુસ્ત્રને કહ્યું જે “ઓ જરથુસ્ત્ર તું દુન્યાના લોકોને કહેજે કે પોતાના લડાઇના હથીઆરો હંમેશાં સાફ રાખે અને તે ઉપર કાટ લાગવા દેય નહિ, જેથી દીન દુશ્મનો સાથે લડવા તુરત કામ આવે. આ શિક્ષણ પ્રમાણે જરથુસ્ત્ર સાહેબ રથેસ્તાર એટલે લડવૈયા બન્યા હતા, અને પોતાના હથીઆરો હંમેશ તેજ રાખતા હતા.

સ્પંદારમદ સાથની મુલાકાત:—સ્પંદારમદ અમેશાસ્પદે જરથુસ્ત્રને કહ્યું જે “ઓ જરથુસ્ત્ર દાદાર અહુરમઝદે મને જમીન ઉપર નેગેહબાની રાખવા ફરમાવ્યું છે, માટે હું તને ફરમાવું છું જે તું દુન્યાના લોકોને સમજાવજે કે જમીન સાફ રાખે અને તે ઉપર નજીસ ચીજો પડવા દેય નહિ. ખેતીની જમીનમાં કોઇપણ ખરાબ ચીજ નાખે નહિ. જ્યાં ખેતી નહિ હોય ત્યાં ખેતી કરે, કારણ ખેતી કરેલી જમીન માણસોને આબાદ કરે છે. આ ફરમાન મુજબ જરથુસ્ત્ર સાહેબ ‘વાસ્ત્રીયોસ’ એટલે ખેડુત બન્યા હતા, અને જમીન તથા પાણીની પાસબાની કરતા હતા અને આપણને પણ તે પ્રમાણે કરવા ગાથામાં ફરમાવી ગયા છે.

ખુરદાદ સાથની મુલાકાત:—ખુરદાદ અમેશાસ્પદે જરથુસ્ત્રને કહ્યું કે “ઓ જરથુસ્ત્ર કુવા નદી નાળાં વીગેરેનાં વહેતાં પાણીને ખરાબ નહિ કરવાને હું તને ફરમાઉં છું અને તે પ્રમાણે તું દુન્યાનાં લોકોને નસીહત કરજે.”

અમરદાદ અમેશાસ્પદ સાથની મુલાકાત:—અમરદાદ અમેશાસ્પદે કહ્યું કે “જરથુસ્ત્ર! ઝાડ પાન વનસ્પતી વીગેરેને વગર કારણે ખરાબ કરવા અને તેને ઉખેડી નાખવા એ સજાવાર નથી, કારણ ઝાડ પાન વીગેરે ચીજ ઇનસાન જાતને તેમજ જનાવરોને રાહત આપનારી છે. ઓ જરથુસ્ત્ર તું જાલા અને દાનાવ માણસોને દુન્યામાં બધે ઠેકાણે મોકલજે કે જેથી તેઓ જાલી દીન સર્વને સમજાવે, અને બધીથી લોકોને દુર રાખે,

ખુદાતાલાએ માણસ જાતનાં શરીરને હવા, પાણી, આતશ, અને માટીથી બનાવેલું છે, માટે એ ચાર ચીજો ખરાબ કરવી એ ગુનાહનું કામ છે.”

શિક્ષણ:—જરથુસ્ત્રનો માઝદયસની જરથોસ્તી ધર્મ આપણને સર્વ જરથોસ્તીઓને શીખવે છે કે, સચ્ચાઇ, અશોઇ, વીગેરેને અખત્યાર કરવા સાથે, આ દુન્યાની જુદી જુદી ઉપયોગી ચીજોનો નાશ કરવો નહિ. બધાં મનથી ગાય ગોસ્પંદની પરવરેશ કરવી, આતશની સંભાળ લેવી, આપણાં હથીઆરો સાફ રાખવાં, જમીન તથા પાણીને ખરાબ કરવાં નહિ; વનસ્પતી, ઝાડ પાણુ વીગેરેને વગર કારણે ઉખેડી કાઢવાં નહિ.

પાઠ ૨૩ મો.

અહેરેમન સાથે લડવા અશો જરથુસ્ત્રનું હથીઆર ‘અહુનવર.’

જરથુસ્ત્ર સાહેબ પાક દાદાર અહુરમઝદ સાથની મુલાકાત કરી ‘એશાસ્પંદો સાથની વાતચીતથી બલી દીન બાબે વાકેરી મેલવી જ્યારે પાછા ફર્યા (એટલે કે જ્યારે તેવણુ સાહેબનું રવાન તેવણુના શરીરમાં પાછું દાખલ થઇ હોશદાર થયું) ત્યારે તેવણુની આસપાસ અહેરેમન અને ધુરા આદમીઓ હાજર થયા અને સમજાવવા લાગ્યા કે “ઓ જરથુસ્ત્ર તું આય બલી દીન ફેલાવવાનું કામ છોડી દે, અને તેમ કરશે તો હમે તુંને દુન્યાનો પાદશાહ બનાવીશું.” જરથુસ્ત્ર સાહેબે ધણુંજ મક્કમ મન રાખી તેવણુ આગળ મૂકવામાં આવેલી લાલચની દરકાર કરી નહિ અને કહ્યું “અગરજો મારાં હાડકાં, મારો જીવ તથા મારી બુદ્ધી જુદી પડે તો પણ તે લાંચને ખાતર બલી મઝદયસ્તી દીનને હું છોડુ નહીં” (વંદીદાદ ૧૯-૭) આવી રીતે તકરાર થતાં તે ધુરાઓ જરથુસ્ત્ર સામે લડવા તૈયાર થયા. તેઓ ધણા હતા, જ્યારે જરથુસ્ત્ર એકલા હતા. તેવણુ સાહેબ જરા પણ ડર્યા નહિ, અને પોતાની પાસેનું એજમતી હથીઆર જે ‘અવસ્તા’ હતા, અને ખાસ કરી ‘અહુનવર’ યાને “યથા અહુ વૈરયો”નો કલામ જે તેવણુ ખુદ દાદાર અહુરમઝદ પાસે શીખ્યા હતા તે મોટેથી બજાવવા લાગા. આ

કલામ ભણતાંજ પેલા ધુરાઓ પોતાની પુષ્કલ શક્તી અને દથીઆરો છતાં આજેજ થઇ કરથુશ્ત્રની પાસેથી ચાલી ગયા. આ પ્રમાણે કરથુશ્ત્ર સાહેબ દાદાર અહુરમઝદ તરફ વફાદારી દેખાડવા અને ભલી દીન નહિ છોડવા માટે આખી દુન્યાની પાદશાહી પણ તજી દેવા તૈયાર થયા ‘અહુનવર’ જેવા જોરાવર અને એજમતી કલામની બરકતથી તેવણ પોતાના દુશમનોને હરાવી શક્યા હતા.

શિક્ષણ:—જેમ કરથુશ્ત્ર સાહેબે આપણી પાક દીનની જાળવણી ખાતર તમામ દુન્યાનાં રાજને પણ ઠોકરે માર્યું તેમ દુન્યાની લાલચો આપણી સામે આવે અને રાસ્તીના માર્ગથી દુર જવાને લલચાવે ત્યારે આપણે પણ તે લાલચોને તુચ્છ ગણીને હુમત, હુખત તથા હવરશતને વળગી રહેવું જોઇએ. ધુરા વિચારો—લોભ, લાલચ, કીનો, અદેખાઇ, ગુસ્સો વિગેરે—હિંમત થાય ત્યારે યથા અપેક્ષા કલામો ભણી તેઓને મનમાંથી દુર કરવા જોઇએ.

પાઠ ૨૪ મો.

પેગામબર અશો કરથુશ્ત્રની પોતાનો ધર્મ ફેલાવવાની કોશિશ.

આપણે ઉપર શીખી ગયાં કે કરથુશ્ત્ર સાહેબે દીન આપેતું જ્ઞાન અશો અહુરમઝદ પાસેથી મેળવ્યું હતું અને તે ઉપરાંત કેટલીક નસીહતો અમેશાસ્પદો મારફત શીખ્યા હતા. અશો અહુરમઝદે દુન્યાનાં ભલા લોકો અને કુલ ભલી પેદાએશની અરજ ઉપરથી કરથુશ્ત્ર સાહેબને પેદા કરી, તેવણને અહુરમઝદી રાહ શીખવી, તે દુન્યાના લોકોને શીખવી તેઓને બદીથી બચાવવા ફરમાવ્યું હતું. આ અહુરમઝદનું ફરમાન યાને પેગામ લઇ કરથુશ્ત્ર સાહેબ આવ્યા હતા, અને તેથી તેવણ સાહેબને પેગામબરનો મહાન ખેતાબ આપવામાં આવ્યો હતો.

આપણે જ્યારે પણ કાંઈ મોટું કામ કરવાનો વીચાર રાખ્યે છીએ અને તેને અમલમાં મેલવાની કોશિશ કર્યે છીએ ત્યારે નહિ ધારેલી અનેક

જાતની મુશ્કેલીઓ આપણી સામે વારંવાર ઉભી થાય છે. જો આપણે મક્કમ મનનાં અને આપણું કામ પાર ઉતારવાની પુરી કુશળતા ધરાવતા હોઈએ છીએ તો અને તોજ તે આપણું મહાન કામ આપણે પાર ઉતારી શકીએ છીએ, અને નહિ તો તે કામ જરૂરજ નીશ્ફળ જાય છે.

હવે જ્યારે પેગામબર અશો જરથુસ્ત્ર સાહેબે દુન્યાની અંદર એક નવો ધર્મ દાખલ કરવાની કોશેશ કરી ત્યારે તેવણુ સામે ધુરા લોકોએ કેવું જંગ ચલાવ્યું હશે? કેટલી મુશ્કેલીઓ ઉભી કરી હશે? તેવણુનું બળવેલું કામ હર પળે તોડી નાખવા કેટલી બલતવારીથી લડ્યા હશે? પણ જરથુસ્ત્ર સાહેબે તો ખુલ્લું તે ધુરાઓના સરદારને જાહેર ક્યું હતું કે “માહરી બુધ્ધી જતી રહે, માહરાં હાડકાં તુટી જાય, બધ્કે મારો જન પણ જાય તોપણ અહુરમઝદની ભલી દીન ફેલાવવાનું કામ કદી હું છોડનાર નથી.” અને આપણે શીખી ગયાં અને હજી શીખીશું કે તેવણુ પોતાના વચન પ્રમાણેજ વર્ત્યા હતા.

એક બે દીવસો, કે અઠવાડ્યાં, કે મહીના નહિ, પણ દસ વરસ જેટલો લાંબો સમય તેવણે જીવતોડ મહેનત કરી અને એ લાંબા કાળ પછીજ તેવણુને ફતેહ મળવાની શરૂઆત થઈ, અને તેમનો પહેલો શાગેદ મેદ્યોમાહ મલ્યો.

તેવણુ સાહેબ પોતાનો ધર્મ અને તેનાં કાયદા કાનુનો સમજાવતા ત્યારે ખુલ્લા શબ્દોમાં કહેતા કે “તમે લોકો કે જેઓ નજદીકથી કે દુરથી મારી આગળ આવ્યા છો તેઓને હું ખુલ્લા શબ્દોમાં કહું છું કે મારું કહેવું તમે ધણાજ ધ્યાનથી સાંભળો, પછી તે ઉપર વીચાર કરો, જો તમોને એમ લાગે કે હું કહું છું તે તમારાં ભલાંને માટે છે, અને તે સાચું છે તોજ તે કબુલ કરજો.”

આવી રીતે જરથુસ્ત્ર સાહેબે દરેક જણને વીચારનું છુટાપણું આપેલું હોવાથી અને જોર જબરી કરેલી નહિ હોવાથીજ તેવણુને પોતાનો ધર્મ ફેલાવતાં આટલો બધો લાંબો વખત થયો હતો. આપણે જાણવું જોઈએ કે દુન્યામાં ધીરજ અને શાંતીથી બળવેલું કામકાજ સદા નીભી શકે છે,

ઉતાવળ અને જખરીથી બળવેલું કામ થોડા વખતમાં નાશ પામે છે. જરથુસ્ત્ર સાહેબે ધણીજ ધીરજ અને શાંતીથી સૌને પોતાની અક્કલ વાપર્યા પછીજ કામ કરવા કહેલું હોવાથી, તેવણે જે ધર્મનો પાયો નાખ્યો તે અશો અહુરમઝદની બરકતથી હઝારો વરસો થયાં નીબી રહ્યો છે.

હવે આપણે આ પાઠમાં તેમજ આગલા પાઠોમાં શીખવા મુજબ, અહુરમઝદની પાસેથી દીન બાબેનું જ્ઞાન મેળવવા બાદ, અને તે જ્ઞાન ફેલાવવાની કોશિશ શરૂ કરવા પછી દસ વરસો જેટલા લાંબા વખત પછીજ તેવણે પોતાનો પહેલવહેલો ચેલો મેળવ્યો હતો જેનું નામ “મેદીઓમાહ બીન આરાસ્ત” હતું.

આ મેદીઓમાહ પણ સ્પીતમાનના ખાનદાનનોજ હતો, કે જે ખાનદાનના જરથુસ્ત્ર સાહેબ પણ હતા. જરથુસ્ત્ર સાહેબના કાકા આરાસ્તનો, મેદીઓમાહ દીકરો હતો. આ ઉપરથી આપણે સમજી શક્યે છીએ કે ખુદ જરથુસ્ત્ર સાહેબના ખાનદાનના આદમીઓએ પણ જરથુસ્ત્રનો ધર્મ તુરત કબુલ્યો ન હતો, પણ ૧૦ વરસો જેટલા લાંબા વખત પછીજ, પોતાની ખાત્રી કર્યા બાદ, તેવણના ધર્મની સચ્ચાઈ અને મોતેબરી સમજ્યા પછીજ તેવણનો ધર્મ કબુલ કર્યો હતો.

શિક્ષણ:—જે પ્રમાણે જરથુસ્ત્ર સાહેબ પોતાના ભલી દીન ફેલાવવાના કામમાં ધણીજ ખંતીલી કોશિશ પછી દસ વરસો જેટલા લાંબા વખતે ફતેહ પામ્યા હતા, અને તેવણે ત્યાં સુધી પોતાની કોશિશ અને ખંત છોડી દીધી નહિ હતી, પણ સચુરી પકડી પોતાના કામમાં ફતેહ મેળવવા દાદાર અહુરમઝદની મદદ વારેવારે માગતા હતા, તેમજ આપણે પણ આપણાં કામોમાં દાદાર અહુરમઝદની મદદ માંગી ખંત અને મહેનતથી આપણું કામ હંમેશાં પાર ઉતારવું અને એકદમ ફતેહ ન મળે તો નાસીપાસ થવું નહીં.

પાઠ ૨૫ મો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે કૃતેહ મેળવવા દાદાર અહુરમઝદ
પાસે માંગેલી મુરારો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાની ભલી દીન ફેલાવવામાં અને તેમ કરી કુલ માણસ જાતને સુખ, સલાહ, તંદરેસ્તી, અને ખુદા બાબેનું જ્ઞાન આપવાના કામમાં પોતાને મદદ મેલે તે માટે દાદાર અહુરમઝદની બંદગી કરી કેટલીક મુરારો માંગી હતી. આપણે આદમીઓ પણ દાદાર અહુરમઝદની સેતાયશ અને બંદગી કીધા પછી તે સાહેબ પાસે આપણાં દીવની મુરારો માંગ્યે છીએ, અને જો તે આપણી મુરારો ભલી હોય છે, તો આપણી દુવાઓ ફલે છે અને તે મહાન ગેળી સાહેબ આપણને મદદ આપે છે.

. હવે ત્યારે આપણે શીખીશું કે જરથુસ્ત્ર સાહેબે કેવી જાતની મુરારો માંગી હતી.

(૧) જરથુસ્ત્ર સાહેબના જમાનામાં જે ધુરાઓ (દેવયસ્નીઓ) હતા તેઓ લુતકાત, ચોરી અને એવાંજ બીજાં ધુરાં કામો કરતા હતા. તેઓ ભલા આદમીઓ (માઝદયસ્નીઓ) ઉપર એકદમ ગલબો લાવી તેઓની માલ મીલકત લુટી લઈ નાસી જતા હતા. આવા ધુરા આદમીઓને પુગી વળવા માટે જરથુસ્ત્ર સાહેબે મુરારો માંગી કે “ઓ દાદાર! તું હમોને (મને અને મારી સાથવાલાઓને) એવી શક્તી બક્ષ કે જેથી હમો એ ધુરાઓને પહેલેથીજ પીછાણી લઈએ, અને તેઓ હમોને પહેલે પીછાણે નહિ.

આની મતલબ એ જે જરથુસ્ત્ર સાહેબે વીચાયું કે જો તેવણુ સાહેબ અને તેવણુની સાથવાળાઓ પેલા લુટારા અને ચોરાને તુરત પીછાણી લીએ તો તેવણુ પેલા ધુરાઓને હાથે નુકસાન ખમનારાઓને બચાવી શકે.

(૨) જરથુસ્ત્ર સાહેબે બીજી મુરારો ચાહી કે “હું દુસ્મનોને મારતો, લગ્નમાં જીતતો; તેઓનો દોર તોડતો; આય દુન્યામાં આગલ વધું.”

આ મુરાદ ઉપરથી માલમ પડે છે કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ એક અથગ લડવૈયા પણ હતા, અને યુરામની સામે લડવામાં તેવણના જેવો ભેરાવર બીજો કેમ પણ થયો નથી. આવા જરથુસ્ત્ર સાહેબનાં ગુણને ખાતરજ તેવણને પહેલા રથેસ્તાર કહેવામાં આવે છે.

(૩) જરથુસ્ત્ર સાહેબે વધુ મુરાદ કરી કે “જુઠ્ઠાઓને તોડતો, અને મુરાદ હાંસલ કરતો હું આ જમીન ઉપર આગળ વધું.”

આ મુરાદ ઉપરથી માલમ પડે છે કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ આ જમીન ઉપર ચાલતાં દરેક પગલે જુઠ્ઠાંને દુર કરી સચ્ચાઇને રસ્તે ચાલતા હતા.

(૪) જરથુસ્ત્ર સાહેબની ચોથી મુરાદ એ હતી કે “ઓ ખુદા! તું મને લાંબી જીંદગી બક્ષ” આ દેખાડે છે કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ આ જીંદગીમાં ભલાં કામો કરવા ઉપર એટલા તો ઉલ્લસિત હતા, કે તે કામ ઘણાં લાંબા વખત સુધી ચાલે એવું તેવણ ઇચ્છતા હતા, અને તેથીજ તેવણે લાંબી જીંદગી માંગી હતી.

(૫) જરથુસ્ત્ર સાહેબની પાંચમી મુરાદ એ હતી કે “ઓ અહુરમઝદ! તું મને સંપૂર્ણ તંદરોસ્તી બક્ષ.”

આ ઉપરથી એમ માલમ પડે છે કે જરથુસ્ત્ર સાહેબે લાંબી જીંદગી ગુબારવા માટે તંદરોસ્તીની જરૂર ભેદ હતી.

એક તંદરોસ્ત શરીરવાલાં માણસનાં મગજમાં તંદરોસ્ત ભેજું હોય છે; અને જો ભેજું તંદરોસ્ત હોય છે તો સારા વીચારો આવવાથી, સારા સુખનો ખોલાય છે અને સારાં કામો થાય છે. અને આ કારણસરજ જરથોસ્તી ધર્મમાં શરીરને તંદરોસ્ત રાખવાનું ફરમાન છે. નબળું શરીર નેક કામો કરવામાં હરકત કરે છે, માટે શરીરને તંદરોસ્ત રાખવું.

(૬) જરથુસ્ત્ર સાહેબની છઠી મુરાદ એ હતી કે “ઓ અહુરમઝદ તું તમામ રોશનાઇવાળું ચળકતું બહેસ્ત જે સાચું ખોલનારાઓ માટે છે તે તું મને બક્ષ.”

આ મુરાદ જરથુસ્ત્ર સાહેબની છેવટની મુરાદ હતી અને તે તેવણું પામ્યા હતા. આ ઉપરથી આપણે સમજી શક્યે છીએ કે સમ્યાધની રાહે ચાલી ભલાં કામો કરવાનું છેવટ બહેસ્તની ખુશાલીમાં મળે છે.

શિક્ષણ:—જરથુસ્ત્ર સાહેબની જીંદગીની છ મુરાદો ઉપરથી આપણે શીખવું જોઈએ કે આપણું શરીર તંદરોસ્ત રાખી, સમ્યાધને માર્ગે ચાલી, યુસાઈનું જોર તોડવા, લાંખી જીંદગી ભોગવી છેવટે હંમેશગીનું સુખ આપનારાં બહેસ્તની ઉમેદ અને મુરાદ સર્વ જરથોસ્તીઓએ પાક અહુરમઝદ પાસે માંગવી.

પાઠ ૨૬ મો.

અશો જરથુસ્ત્રનો ધર્મ કષ્ટલ કરનારાં ઇરાની ખાનદાનો.

અને શાગેરદો.

અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્રે દસ વરસો સુધી ચાલુ ખંતથી પોતાની ભલી દીન લોકોને સમજાવ્યા પછી, જે ભલા માઝદયસ્ત્રી ધર્મ પાળનારાં માણસો હતાં તેઓએ જરથુસ્ત્રની નવી દીન બાબે પોતાની ખાત્રી કરી.

તેઓને માલમ પડ્યું કે, (૧) જરથુસ્ત્રની દીનનો પાયો ધણોજ મજબુત છે, (૨) તે દીન અહુરમઝદ ઉપર ભરસો રાખતાં શીખવે છે, (૩) તેની તમામ મતલબ દુન્યાનું ભલું કરવાની છે, (૪) તેની તમામ હીકમત અપોષ પાળવામાં છે.

આવી રીતે ખાત્રી મેળવવા પછી તેઓએ જરથુસ્ત્રની દીન કષ્ટલ કરી. જે જ્ઞાન અહુરમઝદે અશો જરથુસ્ત્રને આપ્યું હતું, તે જ્ઞાન જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાના શાગેરદોને આપવા માંડ્યું. તેવણે તેઓને સમજાવ્યું કે “જેઓ અહુરમઝદની રાહ ઉપર ચાલશે તેઓને તેનો ઘટતો બદલો મળશે.”

અશો જરથુસ્ત્રે પોતાની દીન કષ્ટલાવવા માટે કોઈની ઉપર પણ કોઈ પણ જાતનો જુલમ, કે જબરી કરી હતી નહિ, પણ જેઓ પોતાની

મગજ શક્તી વાપરી તેવણની દીનની મોતેબરી જોતા અને જેઓ ખરાં અંતકરણથી તેવણ પાસે આવી તેવણની દીન પોતાની મરજીથી કબુલતા તેઓને અહુરમઝદની રાહ બાળે જ્ઞાન આપતા. પોતે જે કહેતા તે એકદમ કબુલ કરવા તેઓ ફરમાવતા નહીં પણ રોશન વિચાર શક્તિનો ઉપયોગ કરવા કહેતા હતા.

અશો જરથુસ્ત્રની દીન કબુલવામાં પહેલે નીચલાં ધરાની ખાનદાનોના મરદો અને બાનુઓ હતાં, (૧) હઝેયતઅરપ અથવા સ્પીતામ (૨) નોદર, (૩) હવોગવ.

આપણે આગલ ચાલતાં શીખીશું કે પાદશાહ ગુસ્તાસપે અને તેના કુટુંબે જરથુસ્ત્રની દીન કબુલી હતી. તે પાદશાહ નોદર ખાનદાનનો હતો, અને તેણે જરથુસ્ત્રના દુશ્મનો સામે ખુબ લડતો કરી હતી.

જરથુસ્ત્રની દીન કબુલી તેવણને તેવણનાં કામમાં મદદ કરનારાઓમાં હવોગવના ખાનદાનના બે નખીરા (૧) ફરશોસ્તર, અને (૨) જામાસ્પ, ગોયા જરથુસ્ત્રના જમણા અને ડાબા હાથ મીસાલ થઇ પડ્યા હતા.

અશો જરથુસ્ત્રના શાગેરદો કોણુ કોણુ હતા તેઓનાં નામે આપણને ફરવરદીન યશ્ત ઉપરથી માલમ પડે છે, અને તેઓની સંખ્યા લગભગ સવા બસો જેટલી થાય છે આ સવા બસો શાગેરદો અને ખુદ પોતે મળી પાક સ્પીતમાન જરથુસ્ત્રે પોતાની દીન એટલી તો મજબુત રીતે લોકોને સમજાવી કે તમામ ધરાન દેશ ઉપરાંત દુન્યાના ઘણા ભાગોમાં માજદયસ્ની જરથોસ્તી દીન ફેલાઈ અને શુક્ર છે તે પાક દાદાર અહુરમઝદના કે તે દીન હજી જીવતી જાગતી હાલતમાં છે, અને આપણે તે દીનના પાળનારા છીએ. જે કોઇ પણ દીન દુન્યામાં જાહેર થયા પછી હજારો વરસો સુધી જીવતી હાલતમાં ટકી રહી હોય, તો તે ફક્ત માજદયસ્ની જરથોસ્તી દીન છે.

જો આપણે ખરાં માજદયસ્ની જરથોસ્તી હોઇશું તો એ દીન હજી હજારો વરસો સુધી બદ્દે દુન્યાની આખેરી સુધી ટકી રહેશે. જે પ્રમાણે

અશો જરથુસ્ત્રના શાગેરદોએ એ દીન ટકાવી રાખી હતી તેમજ આપણે પણ એ દીન ટકાવી રાખીશું, અને તે માટે અશોષ અને સવ્યાધની રાહે હંમેશ આલીશું.

શિક્ષણ:—અશો જરથુસ્ત્રનો ધર્મ પાક અહુરમઝદ ઉપર ભરોસો રાખવા, તમામ દુન્યાનું ભત્રું કરવા, અને સંપુર્ણ અશોષ અને સવ્યાધ પાળવા શીખવે છે.

પાઠ ૨૭ મો (ભાગ ૧ લો.)

અશો જરથુસ્ત્રનું પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં આવવું,
અને અહુરમઝદનો પેગામ જાહેર કરવો.

આગલા પાઠોમાં આપણે શીખી ગયાં, કે અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્રને પાક દાદાર અહુરમઝદની દરબારમાંથી દીન બાએ જ્ઞાન મેલવી પાછું કરવા પછી ધણીક મુશકેલીઓ સામે લડવું પડ્યું હતું, તેઓએ કેટલાક શાગેરદો મેલવવા પછી વીચાર્યું કે જો તેવણ દેશના પાદશાહને પોતાની દીન કબુલાવે તો દેશની રૈયત પણ તેવણની દીન જલ્દી કબુલે આવા વીચારથી તેવણ સાહેબે પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં બદખ શહેર તરફ ચાલુ મૂક્યું, અને પોતાની સાથે એક સરવના ઝાડનો રોપો “આદર ધુરજન” નામનો આતશ, અને અવસ્તાનું પુસ્તક લેતા ગયા. પેલાં સરવના ઝાડ ઉપર દરેક પાતરાં ઉપર લખાયલું હતું કે “ગુસ્તાસ્પ! તું ભલી દીન કબુલ કર.” આ સરવનું ઝાડ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે પોતાના મહેલ નજદીક રોપ્યું, પેલા “આદર ધુરજન” નામના આતશમાં એ ખુબી હતી કે તે વગર બળતણે બળ્યા કરતો, અને જે કોઈના હાથમાં જરથુસ્ત્ર સાહેબ તે આપતા તેને ગરમી માલમ પડતી નહીં, આ આતશને ગુસ્તાસ્પે બદખ શહેરમાં ધણાજ દબદબા સાથે એક કીમતી મહેલમાં તખ્તનશીન કર્યો.

પેલાં અવસ્તાના પુસ્તકમાં અહુરમઝદની ભલી દીનનાં ફરમાનો જાહેર કરવામાં આવ્યાં હતાં.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના મહેલ પાસે આવતાંજ તેવણે પાક દાદાર અહુરમઝદની બંદગી કરી અને પછી પુર હીમતથી દરબારમાં આવી ઉભા. તેવણે તુરતજ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પનાં તખ્ત આગલ જઈ અવસ્તા ભાષામાં નીચે પ્રમાણે તેને દુવા દીધી.

“હું આએ લલી દુવાઓ દેનાર નેક મરદ છેઉં. અએ નેક, ખુલંદ અને લાંબી જીંદગીવાલા મરદ, અએ પાદશાહ હું તને દુઆ દઉં છેઉં કે, તારી સ્ત્રી, અને તારાં ફરજંદો લાંબી જીંદગીવાલાં હોજો. તારો એક બેટો જામાસ્પ (હકીમ) જેવો થજો. તું દાદાર અહુરમઝદના જેવો ક્ષએદો કરનાર થજો, ફરેદુનના જેવો દુશ્મનને મારનાર થજો, જામાસ્પના જેવો હીમતવાન થજો, કાઉસ પાદશાહ જેવો ઝલકાતવાલો થજો, અઓશ્નરના જેવો ચાલાક થજો, તહેમુરસ્પના જેવો હથીઆરબંદ થજો, જમશીદના જેવો ખોરેહમંદ થજો, ફરસાસ્પના જેવો જોરેમંદ થજો, ઉર્વાક્ષિના જેવો ડહાપણવાલો થજો, શ્યાવક્ષના જેવો ખુબસુરત અને ખીગુનાહ થજો; આથવ્યાનના ખાનદાનવાળાની માફક ગાએ દોરથી ભરપુર અને પૌરશસ્પના જેવો ધણા ધોડાવાલો થજો, (હું) રપીતમાન જરથુસ્ત્ર જેવો અશો થજો, તારે ત્યાં દસ છોકરા જન્મ પાંમજો, જેમાંના ત્રણ આતશ રોશન રાખનાર ત્રણ લડવૈયા, ત્રણ ખેડુતો, અને એક તું ગુસ્તાસ્પ જેવો પાદશાહ થજો. સુર્ય મીસાલ તેજ ધોડાવાલો, ચંદ્ર જેવો રોશનીવાલો, આતપ જેવો ચલકાતવાલો, અને મહેર યજ્ઞદ જેવો તેજ થજો. સરોપ યજ્ઞદ જેવો ખુબસુરત, રશ્ને જેવો રાસ્ત, બહેરામના જેવો ફતોહમંદ, રામના જેવો પુર સુખવાલો થજો, કએખુશર પાદશાહ જેવો દુઃખ દરદ વગરનો થજો; આ માહરી દુવાઓ બર આવ્યા પછી તુંને છેવટે પુર સુખાકારીવાલુ બહેસ્ત મલજો. આ માહરી દુવાઓ આમીન થજો.”

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે જરથુસ્ત્રના સુખનો સાંભળતાંજ જાણી લીધું કે તેવણુ ધણા ઉંચ દરજ્જાના માનવી હતા. તુરતજ તે પાદશાહે અશો જરથુસ્ત્રને પોતાની સામે એક ઉંચ બેઠક ઉપર બેસાડ્યા, અને કહ્યું કે

“ઓ યુએર્ગ દરજ્જાના શખ્સ તારી પાસે જે કાંઈ એલમ હોય તે જાહેર કર.”

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં ત્રીસ ધણાજ કામેલ અને દાનાવ એલમાઓ હતા. આ એલમાઓએ એક પછી એક અશો જરથુસ્ત્રને તરેહવાર જાતનાં એલમો બાંધે સવાલો કરી તેવણને હાર આપવાની કોશિશ કરી. જરથુસ્ત્ર સાહેબે દરેકને પોતાના કામેલ જવાબથી અને પોતાની અહુરમઝદી અકક્લથી એવાતો હચરત કરી દીધા કે તેઓને પોતાની હાર કબુલવી પડી. ત્યાર બાદ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે જરથુસ્ત્રને પોતાનાં તખ્ત ઉપર પોતાની પાસે બેસાડી ધણીક બાબતો વીશે સવાલો કર્યા, જેના સંતોષકારક જવાબો મલવાથી, પાદશાહે પોતાના મહેલની બાજુમાં એક સુંદર મકાનમાં અશો જરથુસ્ત્રને રાખ્યા. જરથુસ્ત્ર સાહેબ તરફની પાદશાહની આવી ભલી લાગણી જોઈ દરબારનાં એલમાઓને બહુજ અદેખાઈ લાગી, અને અશો જરથુસ્ત્રને હાર આપવા માટેનો ઉપાયો યોજવા લાગ્યા. જરથુસ્ત્ર સાહેબે, ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં પોતાની જીત થએલી જોઈ તે રાત્રે આખી રાત દાદાર અહુરમઝદની સેતાયશ અને શુકર ગુઝારી કરવામાં ગાળી. બીજે દીવસે પાદશાહની દરબાર ભરાતાં ત્યાં સર્વ દરબારીઓ અને એલમાઓ આવી પહોંચ્યા, અને જરથુસ્ત્ર સાહેબ પણ પોતાની ઉંચી જગા ઉપર ગોઠવાયા. પાદશાહ આવી પહોંચતાં તુરત જરથુસ્ત્ર સાહેબે કહ્યું કે “ઓ પાદશાહ! હું તને અરજ કરું છું કે, આવતી કાલે અહુરમઝદ રોજ છે તે દીવસે તારી દરબારમાં તારા મુલકના સઘળા લશકરી અમલદારો, સઘળા વીદ્વાનો, અને સઘળા દાનાવ માણસોને બોલાવવાનું ફરમાન જાહેર કર. તેઓમાંથી જે કોઈને કોઈ પણ એલમ, હુનર, યા કોઈથી તરેહના સવાલ કરવા હોય તે તેઓ રજુ કરે, અને હું તેઓના જવાબો આપું. તેઓના સવાલોના જવાબો સંતોષકારક અને ખાત્રી આપનાર માલમ પડે પછી હું જે પેગામ ખુદ દાદાર અહુરમઝદ પાસેથી લાવ્યો છું તે જાહેર કરીશ.”

પાઠ ૨૮ મો (ભાગ ૨ જો.)

જરથુશ્ત્રના માગવા મુજબનો હુકમ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે જાહેર કર્યો. જરથુશ્ત્ર સાહેબ પોતાનાં મકાન ઉપર જઈ ફરી અહુરમઝદની યાદમાં મશગુલ થયા.

પાદશાહની દરબારનાં એલમાઓ બેગા મળ્યા અને વીચાર કરવા લાગ્યા કે “આ અંજણ્યો મરદ પાદશાહની દરબારમાં આવતાંજ આપણે દરજ્જો નીચો પડ્યો છે, એ આપણને એલમમાં હાર આપે છે, પણ આવતી કાલે આપણે સઘળા સાથે મળી જરજ એને સખત સવાલો કરી આજેજ કરવો અને એની કીર્તિને ઝાંખ લગાડવી.” આવો વીચાર કરતા તેઓ ધણાજ રંજીત થઈ પોતાને મકાને ગયા.

ખીજે દીવસે દરબારમાં સઘળા લશ્કરી અમલદારો, દાનાવો, એલમાઓ વીગેરે આવી સૌ પોતપોતાની જગામાં બેઠા. અશો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર આવી પહોંચતાંજ દરબારમાં દરેક દીશાએથી તરેહવાર હુન્નરો, એલમો દાનાઈ વીગેરેના સવાલો ઉપર સવાલો જરથુશ્ત્ર સાહેબને પુછવામાં આવ્યા. જરથુશ્ત્ર સાહેબે તે દરેકે દરેકને તેના સવાલના એવા તો જવાબો આપ્યા કે તેઓએ પોતાની હાર નક્કી કબુલ કરવાની ફરજ પડી.

ન્યારે કોઈ પણ વધુ સવાલ કરનારે રહ્યું નહિ ત્યારે અશો જરથુશ્ત્ર પોતાની સોનેરી જગા ઉપરથી ઉઠ્યા અને ધણાજ યુવંદ અવાજે પાદશાહ ગુસ્તાસ્પને કહ્યું “અએ જેહાનના પાદશાહ! પાક ખુદાતાલા કે જેના હુકમથી સાતે આસમાનો, તથા પૃથ્વી, સુર્ય, ચંદ્ર અને સેતારાની ઉત્પત્તિ થઈ છે, જેણે આદમને જન આપ્યો છે, જે માણસોને ખોરાક પહોંચાડે છે, અને જેણે તને પેદા કરી પાદશાહના યુવંદ દરજ્જાએ પહોંચાડ્યો છે તેની તરફથી તારી નજદીક આ પેગામ હું લાવ્યો છું” આટલું બોલી તેણે અવસ્તાની જે કેતાબ દાદાર અહુરમઝે તેણે આપી હતી તે ગુસ્તાસ્પની નજદીક રજુ કરી, અને કહ્યું “ઓ પાદશાહ, આ કેતાબનું

નામ “અવસ્તા” છે એ મને પાક દાદાર અહુરમઝદે આપી છે, કે હું તે દુન્યાના લોકોને શીખવું, અને તેઓ તેમાં ફરમાવેલા હુકમો મુજબ ચાલે, અને તેનો અમલ કરે. માટે ઓ પાદશાહ! તું એ કેતાબમાં જણાવેલી બાબદ શીખ અને તેમાં આપેલા કાયદા કાનુનોના અમલ કર. જો તેમાં જણાવેલી રીતે તું ચાલશે તો જેમ તું આ દુન્યામાં ખુશી ભરેલો છે તેમજ બહેસ્તમાં પણ ખુશી ભરેલો રહેશે. તું મારા કહેવા ઉપર પુર વીચાર કર, અને જો માફ કહેવું તને રાસ્તી ભરેલું લાગે તો તે તું કબુલ કરજે અને બદકારોનાં કહેવા ઉપર ધ્યાન પુગાડતો ના.” પાદશાહ ગુસ્તારપે જરથુશ્ત્રના આ સખુનો સાંભળી કહ્યું “ઓ નેક મદ, તું તારા બોલવાની સામેતીમાં, અને તું દાદાર અહુરમઝદ તરફથી આવેલો છે તેની સામેતીમાં તું શું લાવ્યો છે? જો તું મારી ખાતરી કરી આપે કે તું દાદાર અહુરમઝદનો મોકલેલો પેગામબર છે તો હું તારા બોલવા ઉપર વીશ્વાસ લાવીશ, અને આલમનાં લોકોને પણ તારાં ફરમાનથી વાકેફ કરું, અને તારી ઉપર કોઈ પણ જાતનો ગેર-ઇનસાફ થવા દેઉં નહિ.” આ સખુનો સાંભળી અશો જરથુશ્ત્ર બોલ્યા “ઓ પાદશાહ આ કેતાબ કે જે અવસ્તા છે તેનાથી દુન્યામાંથી સઘળી બધી નાબુદ થશે, અને દુન્યામાં લેઆનતી દેવો જાહેરમાં દેખાશે નહિ. તું આ અવસ્તાના અર્થથી વાકેફ થશે, ત્યારે તને કોઈપણ દલીલની જરૂર રહેશે નહિ.” પાદશાહ ગુસ્તારપે અશો જરથુશ્ત્રને પાક અવસ્તામાંથી એક ભાગ પઢવા અને તેનો અર્થ સમજાવવા કહ્યું. જરથુશ્ત્ર સાહેબે તે પ્રમાણે કયું, પણ જેમ એક નાદાન બચ્ચું એક કીમતી હીરાની કીમત કરી શકતું નથી તેમ પાદશાહ ગુસ્તારપ અવસ્તાના ગૌહરની કીમત કરી શક્યો નહિ. તે બોલ્યો કે “ઓ જરથુશ્ત્ર! તારો પેગામબરીનો દાવો ઘટતો છે, પણ તું ઉતાવળે ફાવી શકનાર નથી. તારા આપેલા અવસ્તા ઉપર હું ખુબ ધ્યાનથી વીચાર કરીશ, તેની મતલબ કેવી છે તે હું ખુબ તપાસીશ. જો તારો દાવો અને તારા અવસ્તાની મતલબ એક સરખી હશે, તો હું તને પેગામબર તરીકે કબુલ રાખી, અવસ્તાને દુન્યામાં આશકારા કરીશ. તું દરરોજ આમદાદનાં વખતે મારી દરબારમાં

આવતો રહેજે અને મને અવસ્તા અને તેનો અર્થ સમજાવતો રહેજે. તને કોઈ પણ ચીજની જરૂર હોય તે ફરમાવજે અને તે તને મળશે.”

આ સુખનો સાંભલી અશો જરથુસ્ત્રે કહ્યું “ઓ પાદશાહ ! તારા વીચાર બરહક છે. જ્યાં સુધી તારી ખાત્રી થાય નહિ ત્યાં સુધી તું મને પેગામબર તરીકે કબુલ કરતો ના, જો તારી ખાત્રી કરવા કોઈ પણ મોજેજની જરૂર હોય તો તે તું મને ફરમાવજે અને હું તે પાક દાદાર અહુરમઝદની બરકતથી કરી બતાવવા હાજર થઈશ.”

જ્યારે જરથુસ્ત્ર સાહેબ અને ગુસ્તારૂપ વચ્ચે આવી રીતની વાત-ચીત થતાં દરબારના બીજા એલમા લોકોએ સાંભલી ત્યારે તેઓએ વીચાર કર્યો કે અશો જરથુસ્ત્રને દુર કરવાનો એકલો ઇલાજ કોઈ પણ રીતે તેને મારી નાખવાના ઉપાય શોધવાનો છે, અને તેથી તેઓ તે માટે તદ્દખીર કરવા લાગ્યા.

શિક્ષણુ:—ખરા એલમદાર અને પહરેઝગાર માણસો હંમેશાં ટુંક સુધ્ધીવાલા ધનસાનો ઉપર જય મેલવે છે, માટે આપણે પુરતો એલમ હાંસલ કરવો જોઈએ, અને અશોષ પાલવી જોઈએ.

પાઠ ૨૯ મો.

અશો જરથુસ્ત્ર ઉપર બદ્દગર હોવાનું તોહમત.

આપણે ઉપલા પાઠમાં જોઈ ગયાં કે પાદશાહ ગુસ્તારૂપની દરબાર-માંના એલમાઓએ જરથુસ્ત્ર સાહેબને દુર કરવાની તદ્દખીરો રચવાનો વીચાર કર્યો હતો.

તેઓએ એક મક્કર ભરેલી યુકતી શોધી કાઢી. તેઓએ જે ચીજો અશો જરથુસ્ત્રના જાનને હલાકી લગાડે એટલે તેવણની પહરેઝગારીને ખરાબ કરે તેવી ચીજો સાથે તેવણને સંબંધ છે એવું પાદશાહ ગુસ્તારૂપને દેખાડવાનો વીચાર કર્યો. એક દીવસ જ્યારે જરથુસ્ત્ર સાહેબ પાદશાહ

ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં જવા બહાર નીકળ્યા, ત્યારે પોતાના મકાનની કુંચી, પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના મહેલના ચોકીદારને આપી. પેલા બદકારોને આ બાબતની ખબર હોવાથી તેઓએ પેલા ચોકીદારને લાલચ આપી અશો જરથુસ્ત્રના મકાનની ચાવી લીધી. તેઓ જરથુસ્ત્રના મકાનમાં દાખલ થયા, અને મુવેલાં આદમીના હાડકાં, કુત્રાં તથા બીલાડીનાં માંથાં, બાલ, અને બીજી નાપાક ચીજો, તેવણના બીજાણાંમાં તકીઆ તથા બીજે ઠેકાણે છુપાવી, દરવાજો પાછો બંધ કરી, ચાવી પેલા લાલચુ ચોકીદારને પાછી આપી, અને તે વાત કોઇને પણ નહિ કહેવાને તેને ફરમાવ્યું.

આ છુટું અને કરંપીણુ કામ કરી પેલા બદમાશો પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં આવ્યા, અને ત્યાં ગુસ્તાસ્પ અને જરથુસ્ત્રને સાહેબ અવસ્તા અને તેના અર્થ વીશે વાતો કરતા જોયા. તેઓ તુરત પાદશાહની હજુરમાં જઇ બોલ્યા “ઓ પાદશાહ! આ અવસ્તા તમામ જાદુઈ ભરેલા છે, અને આંખ મરદ જાદુપરસ્ત છે. એને પોતાની જાદુઈ ભરેલી ઝબ્બાનથી તને અજબ કરી નાખ્યો છે. એ આખી રાત જાદુઈ ભરેલા કાંમે કરે છે. તું માઝદયસ્ત્રી છે માટે તારે જાદુઈ ભરેલા ધનસાન સાથે સંબંધ રાખવો જોઈએ નહિ. હમો તો તારા ભણું ઇચ્છનારા છીએ અને તેથીજ તુને આ માણસથી ચેતાવ્યે છીએ પછી તો જેવી તારી મરજી.”

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ આ સુખનો સાંભરી બહુજ અચરત થયો, અને હુકમ કરીધો કે અશો જરથુસ્ત્રના મકાનની તલાસ લઇ ત્યાંથી જે કાંઈ પણ મલે તે લઇ આવવું. અશો જરથુસ્ત્ર સચ્ચાઈ ઉપર હતા અને તેથી તેવણને કશી શંકર લાગી નહિ, અને પોતાના મકાનની ચાવી દરવાજા પાસે લેવા ફરમાવ્યું. જે માણસો જરથુસ્ત્ર સાહેબના ઘરની તલાસ લેવા ગયા હતા તેઓએ ત્યાંથી જે મદ્યું તે લઇ આવ્યા, અને તેમાં આદમીનાં હાડકાં, નખ, બીલાડીના અને કુત્રાંનાં માથા વીગેરે નજીસ ચીજો માલમ પડી.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે આવી નજીસ ચીજો જોઇ, અને તે બહુજ અજબ થયો. તે બહુજ ગુસ્સે થયો અને બોલ્યો “અએ મદા! તું જાદુગર, મક્કર-

ખોર, બદકાર છે. આ સધલી ચીજો જાદુગરોનાં હથીઆર છે. જો તારૂં કામ જાદુઈનું નહિ હોય તો પછી આવી ચીજો રાખવાની તને શું જરૂર છે! આ ઉપરથી માલમ પડે છે કે તું પાક યજ્ઞદાંનો પરસ્તાર નથી.”

જરથુશ્ત્ર સાહેબ પોતાની ઉપર મુકવામાં આવેલાં તોહમત વિષે નિર્દોષ હતા, અને તેથી તેવણુ જરાપણુ હીમત નહિ હારતાં ધીરજથી બોલ્યા “ઓ પાદશાહ, આ કામ માંડે નથી, આ નજસ ચીજો હું લાવ્યો નથી કે બીજા કોઈ પાસે મંગાવી નથી, એ ચીજો સાથે મને કશો સંબંધ નથી. આ કામ મારા દુશ્મનોનું છે, જેઓએ આ ચીજો મારાં મકાનમાં લાવી નાંખી છે. તું ચોકીદારને બોલાવ અને પુછી જો કે મારી ગેરહાજરીમાં મારાં મકાનમાં કોણુ દાખલ થયું હતું.” પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે તુરત ચોકીદારને બોલાવી મંગાવ્યો, અને પુછ્યું. પેલા ચોકીદારે જવાબ આપ્યો “ઓ જેહાનપનાહ! જરથુશ્ત્ર સાહેબ ઘર મધેથી બહાર નીકળ્ય: પછી તેના ઘરમાં કોઈપણુ દાખલ થવા પામ્યું નથી.” આ શબ્દો સાંભળી પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ એકદમ ગુસ્સે થઈ બોલ્યો “અએ મર્દ! તને મારી નાખવો જેઘએ છે. આએ નજસ ચીજો તારી પોતાની છે, કોઈએ પણ તારા ઘરમાં મુકી નથી.” એટલું કહી જરથુશ્ત્ર સાહેબને કેદ કરવાનો હુકમ આપ્યો.

આપણા પ્યારા પેગામબર સાહેબને આ પ્રમાણે પોતાની દીન ફેલાવવાનું કામ કરતાં કેદખાને જવાનો પ્રસંગ પણ આવ્યો, પણ તેનાથી તેવણુ જરાપણુ ડર્યાં નહિ, અને ધીરજથી મક્કમપણે પોતાને થએલી સજા ભોગવવાને ગયા. કેદખાનામાં તેવણુને જે ખોરાક પુગાડવામાં આવતો તેને તેવણુ જરાપણુ હાથ લગાડતા નહિ, પણ રાત અને દીવસ દાદાર અહુર-મઝ્દની બંદગી કરવામાં ગાળતા.

શિક્ષણ:—ભલાં કામો કરતાં આપણી ઉપર મુશ્કેલી આવી પડે, ત્યારે ધીરજ રાખવી, અને ખુદાની બંદગી કરવી.

પાઠ ૩૦ મો.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના “અસ્પે સીહા” (કાળો ઘોડો) ની
હકીકત અને ગુસ્તાસ્પનું જરથોશ્તી દીન કબુલવું.

પાઠ ૨૯ માં માં આપણે શીખી ગયાં કે જરથુશ્ત્ર સાહેબ યુરા
કરતુકી આદમીઓના પ્રપંચથી કેદખાને જઈ પડ્યા હતા, અને ત્યાં આખો
વખત દાદર અહુરમઝ્દની બંદગી કરવામાં ગાળતા હતા. આ પ્રમાણે
કેટલાક દીવસો નીકળી ગયા. પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની પાસે એક ધણોજ
ઝડપી ચાલનો કાળા રંગનો ઘોડો હતો, જેને “અસ્પે સીહા” ના નામથી
ઓળખવામાં આવતો હતો. આ ઘોડો પાદશાહને ધણોજ વ્હાલો હતો, અને
પાદશાહ લડાઈના મેદાનમાં જતી વખતે હંમેશ તેની ઉપર સ્વારી કરતો હતો,
અને હંમેશ ફતેહ મેળવતો હતો. એક દીવસ બામદાદનાં વખતે જ્યારે તે ઘોડા
માટે રાખેલો ખાસ નોકર તેની બરદાસ્ત કરવા ગયો ત્યારે તેણે અસ્પે
સીહાને જમીન ઉપર પડેલો જોયો. સારા ઘોડાઓ કેાઈપણ દીવસ જમીન
ઉપર બેસતા નથી, પણ ઠાક લાગતાં માત્ર જરા આમ તેમ આળોતી
પાછા ઉઠી જાય છે. જ્યારે પેલા નોકરે અસ્પે સીહાને જમીન ઉપર
પટકાઈ પડેલો જોયો ત્યારે તેને માલમ પડ્યું કે ઘોડાના ચારે પગો બહુજ
ઠુંકા થઈ ગયેલા હતા, અને જાણે પેટમાં ખેચાઈ ગયા હોય તેમ માલમ
પડ્યું. પેલા નોકરે પોકાર કર્યો અને બીજા નોકરોને ભેગા કર્યા. પાદશાહ
ગુસ્તાસ્પને આ બાબદની ખબર થતાં તે ધણોજ દલગીર થયો. તેણે તુરતજ
ઘોડાઓની દવા કરનારા તખ્તીઓને હુકમ કર્યો કે અસ્પે સીહાને તુરત
સાંજે કરે અને તેના પગ મજબુત કરે. સઘળા તખ્તીઓએ પોતાથી બનતા
સઘળા ઉપાયો અજમાવ્યા પણ ઘોડાના પગો કેમે કરી સાજા થયા નહિ.
મહેલના તથા શહેરના લોકો પેલા ઘોડાને જોવા ગયા અને આખો દીવસ
નીકળી ગયો. દરરોજ અશો જરથુશ્ત્રને ખાણું પુગાડવા જે માણસ જતો
હતો તે તે દીવસે ધણોજ મોડેથી સાંજે જરથુશ્ત્ર સાહેબ આગલ તેવણું

ખાણું લઇને ગયો. અશો જરથુસ્ત્રે પેલા શખસને મોઢું થવાનું કારણ પુછતાં, તેણે અરપે સીહાની વાત કહી.

જરથુસ્ત્ર સાહેબ આ વાત સાંભળી બોલ્યા “અએ મર્દ તું કાલે સહવારે બામદાદના વખતે પાદશાહ પાસે જજે, અને કહેજે કે જરથુસ્ત્ર તારા ઘોડાને સાંભે કરવાને અરજ કરે છે, જેથી તારી દલગીરી જતી રહે.” જરથુસ્ત્ર સાહેબના કહેવા મુજબ બીજે દીવસે સહવારે પેલો નોકર પાદશાહ પાસે ગયો અને અશો જરથુસ્ત્રે કહેલી વાત તેને જણાવી. પાદશાહ ગુસ્તાસપે તેજ ઘડીએ જરથુસ્ત્ર સાહેબને ત્યાં લાવવાનો હુકમ કર્યો. તેવણના કેદખાનામાંથી બહાર કાઢતાંજ તેવણે નાહી પોતાનું શરીર પાક કર્યું, અને ખુદાની બંદગી કરી, પછી પાદશાહ પાસે હાજર થયા, અને પાદશાહ ગુસ્તાસપ ઉપર ભલી દુવાઓ કરી, તેવણનો ખુબસુરત અને ખુરેહથી ભરેલો ચહેરો જોઇ પાદશાહ અજબ થયો, અને વીચાર કરવા લાગ્યો કે આ મર્દને મેં બંદીખાને મોકલ્યો છતાં તે આવો મજબુત, ખુબસુરત અને ખુરેહથી ભરેલો કેમ રહ્યો હશે? અને તેને મેં દુઃખ આપેલું હોવા છતાં તે માહરી ઉપર દુવાઓ કેમ ગુજારતો હશે? પછી અશો જરથુસ્ત્રને કહ્યું “અએ મર્દ તુંએ માહરી નજદીક પેગામબરીનો દાવો કર્યો, પણ તું તે પુરવાર કરી શક્યો નહિ, પણ હવે તું મને તારી દાનાઇ અને પેગામબરીનો પુરાવો આપ અને માહરા ઘોડાને સાંભે કર.” જરથુસ્ત્ર સાહેબે હીમત પકડી અને બોલ્યા, “ઓ પાદશાહ આ કામ નજીવું નથી, છતાં જો તું માહરા કહેવા મુજબની ચાર કબુલાતો કરે, તો હું તારા ઘોડાના ચારે પગો સાંભ કરીશ.” પાદશાહ ગુસ્તાસપે અશો જરથુસ્ત્રને પોતાની ચાર કબુલાતો શું છે તે જણાવવા કહ્યું, ત્યારે તેવણે નીચે મુજબ કહ્યું.

કબુલાત પહેલી:—“ઓ પાદશાહ, જો તું ખરાં જીગરથી કબુલે કે હું પાક દાદાર અહુરમઝદનો મોકલેલો સાચ્યો પેગામબર છું, અને હું ફરમાવું તેવી રીતે તું વરતશે તો અરપે સીહાનો પહેલો પગ હું બહાર કહાડીશ.”

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે આ કથુલાત તુરત કથુલ રાખી, અને જરથુસ્ત્ર સાહેબે અહુરમઝદને યાદ કરી પોતાનો પહરેઝગાર હાથ ધોડાના એક પગ ઉપર ફેરવતાં તુરતજ તે પગ આગલની માફક મળખુત થઈ ગયો. આ બનાવ બન્યો ત્યારે ત્યાં ધણાક દરબારીઓ અને લશ્કરી અમલદારો હાજર હતા. જ્યારે તેઓએ આ બનાવ જોયો કે તુરત તેઓ ધણાજ ખુશ થયા અને અશો જરથુસ્ત્ર ઉપર આફ્રીન કરવા લાગ્યા. પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ અને બીજાઓ જરથુસ્ત્રની પેગામબરી ઉપર ચક્રીન લાગ્યા.

કથુલાત બીજી:—પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ અશો જરથુસ્ત્રની મીનોઈ શક્તી જોઈ અજબ થયો અને તેની બીજી શરત જાહેર કરવાને જણાવ્યું. અશો જરથુસ્ત્રે કહ્યું “અએ નામવર પાદશાહ તારા બહાદુર બેટા પહેલવાન અસ્પંદ્યારને બોલાવ, અને તેને ફરમાવ કે તારી પાદશાહી હેઠળ તે જરથોસ્તી ધર્મનો ફેલાવો કરવા, તથા લલી દીનના હુકમ મુજબ ચાલવા, અને અહુરમઝદની રાહથી ઊલટી રીતે ચાલનારાઓને હરાવવા મારી સાથ કથુલાત કરે.”

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના હુકમથી પહેલવાન અસ્પંદ્યાર તુરત ત્યાં હાજર થયો અને તેણે જરથુસ્ત્રના સાહેબના હાથમાં હાથ આપી પોતે વચન આપ્યો કે તે પોતાના હાથ, તલવાર અને ઝબાનથી, જરથોસ્તી દીનને મદદ કરશે, અને અહુરમઝદની લલી રાહથી ઊલટા ચાલનારને શીક્ષા કરશે. પહેલવાન અસ્પંદ્યારે આ પ્રમાણે કથુલાત કરતાં જરથુસ્ત્ર સાહેબે પાક યઝદાનું નામ લઈ પોતાનો પહરેઝગાર હાથ અસ્પે સીહાના બીજા પગ ઉપર ફેરવ્યો, અને તુરત અહુરમઝદના હુકમથી તે પગ મળખુત થઈ ગયો.

કથુલાત ત્રીજી:—અસ્પે સીહાના બે પગો સાળ કર્યા પછી અશો જરથુસ્ત્રે કહ્યું “ઓ પાદશાહ! તારા માણસોમાંથી એકને મારી સાથે રાણી કતાયુનના મહેલમાં મોકલ, હું ત્યાં જઈ તેનેક બાનુને અહુરમઝદની દીન કથુલવા સમજાવીશ.”

ગુસ્તારપે તુરત એક માણસને અશો જરથુસ્ત્ર સાથે કતાયુનના મહેલમાં મોકલાવ્યો. જરથુસ્ત્ર સાહેબ કતાયુનની નજદીક જઈ બેસ્યા “ઓ નેક બાનુ, અશો અહુરમઝદે તને ખુલ્લું નસીબ આપ્યું છે તેથી તું પાદશાહ ગુસ્તારપ જેવો બલો ખર્વીદ અને અસ્પંદ્યાર જેવો બહાદુર બેટો મેલવી શકી છે. તું આ દુન્યાનું સઘલું સુખ ભોગવે છે, પણ જો આવતી દુન્યાનું સુખ ભોગવવા માગતી હોય તો તું તારા બલા ભરથાર અને બેટાની માફક અહુરમઝદની બલી દીન જે હું લાવ્યો છું તે કષ્ટલ કર.” બાનુ કતાયુને કહ્યું “અએ જરથુસ્ત્ર! તારી ધણી તારીક મેં સાંભલી છે, હું તારી ઉપર અને તારી બલી દીન ઉપર વિશ્વાસ લાવું છું અને તે કષ્ટલ કરું છું, અને તે બલી દીનમાં ફરમાવેલા કાયદા મુજબ ચાલવા વચન આપું છું.” અશો જરથુસ્ત્ર આ શબ્દો સાંભલી ખુશ થઈ અરપે સીહા નજદીક ગયા અને પાક દાદારતું નામ ઝ્યાન ઉપર લઈ પોતાનો પવીત્ર હાથ તેના ત્રીજા પગ ઉપર ફેરવતાંજ તે આગલ માફક મળ્યુંત થઈ ગયો.

કષ્ટલાત ચોથી:—આ પ્રમાણે અરપે સીહાના ત્રણ પગો સાજા કર્યા પછી જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાની ચોથી સરત ગુસ્તારપ પાસે નીચે મુજબ રજુ કરી. “અએ ખુશનસીબ પાદશાહ! માહરાં મકાન ઉપર ચોટી રાખનાર પેલા દરબાનને બોલાવ અને પુછ કે માહરાં મકાનમાં કોણ ગયું હતું, અને ત્યાં નજસ ચીજો કોણે મૂકી હતી. જો તે સાચ્યું કહેશે તો અરપે સીહાનો ચોટો પગ તંદરોસ્ત થશે,” પાદશાહ ગુસ્તારપે હુકમ કરતાં તુરત તે દરબાન હાજર થયો, તેને ગુસ્તારપે કહ્યું “અએ મર્દ! તું મને સાચ્યું કહેજે કે આ અશો મર્દના મકાનમાં તેની ગેરહાજરીમાં કોણ ગયું હતું, અને ત્યાં પેલી નજસ ચીજો કોણે મૂકી હતી. જો તું સાચ્યું બોલશે તો તારો ગુનાહ માફ કરીશ, પણ જો ભુલું બોલશે તો તને કતલ કરીશ.” આ શબ્દો સાંભલી પેલો દરબાન ધણોજ ગભરાયો અને કહ્યું “ઓ પાદશાહ, તારી દરબારના બોલમાઓ કે જેઓ તારા ધણાજ માનીતા છે

તેઓ જરથુસ્ત્રના મકાનમાં ગયા હતા અને નજીસ ચીજો ત્યાં મૂકી હતી, તેઓએ મને ધમકા આપી હતી એટલે હું તે કહી શક્યો નહિ, પણ હવે જ્યારે તારો હુકમ છે તો આ સાચી વાત તને કહું છું.” પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે આ વાત સાંભળી કે તેણે પેલા દરબાનને માફી આપી અને પેલા ઓલમાઓને સખત સજા કરી. જરથુસ્ત્ર સાહેબે ત્યાર પછી તે કીરતારનું પાક નામ અબાન ઉપર લઈ અસ્પે સીહાના ચોઠા પગ ઉપર પોતાનો પવીત્ર હાથ ફેરવતાંજ તે ઘોડો ખંખાર મારી પોતાના ચારે પગો ઉપર ઉભો થયો. આ જોઈ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે બેહદ ખુશ થયો, અને જરથુસ્ત્ર સાહેબને માન ઇઅત આપી પોતાની દરબારમાં પોતાનાં તખત પાસે સોનેરી બેઠક ઉપર બેસાડ્યા, અને તેવણુ પાસે પોતે કરેલા ગેરબનસાફ માટે માફી માગી, જે તે અશો સાહેબે બક્ષી.

શિક્ષણુ:—સાચને આંચ હોતી નથી. જુહું કદી ટકવું નથી. સંચ્યાઈ હંમેશગી સુધી રહે છે. પાપનો ઘડો ભરાતાં પુતે છે, અને પાપીઓ સજા ભોગવે છે. જરથુસ્ત્ર સાહેબ પોતાની સંચ્યાઈ અને અશોષને લીધે મીનોઈ શક્તી ધરાવતા હતા. તેવણુ પોતાના ખોરેહના બળથી દરદો સાજ કરવાની શક્તી ધરાવતા હતા.

પાઠ ૩૧ મો.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની દરબારમાં ફીરેસ્તાઓનું આવવું.

અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્ર સાહેબે અસ્પે સીહાને સાજો કરવાને બીજે દીવસે સહવારના પહોરમાં જ્યારે પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ પોતાની દરબારમાં ખીરાજેલો હતો અને દરબાર ભરાયલી હતી, ત્યારે દરબારનો દરબાન એકાએક દરબારમાં દોડી આવી પુકારી ઉઠ્યો “ઓ પાદશાહ દરવાજા આગલ ચાર સવારો સઘલાં હથીઆરો અને બખતર સાથે, ધણાજ કદાવર અને ખુબસુરત એકાએક આવીને ઉભા છે.” પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે અશો

જરથુસ્ત્રને પૂછ્યું કે તેઓ કેણુ હશે. એટલામાં પેલા ચાર સવારો ધણાજ સુંદર પોશાક અને ચળકતાં હથીયારો અને બખતરો સાથે પાદશાહ નજદીક આવી ઉભા. આ ચાર સવારોમાં પહેલો બહમન અમેશાસ્પંદ, બીજો અર્દીબહેશત અમેશાસ્પંદ, ત્રીજો આદર ખુરદાદ અને ચોથો આદર ગુશઅસ્પ હતા, અને તેઓ માણસનું શરીર ધારણુ કરી દાદાર અહુરમઝદના હોકમથી આવ્યા હતા. તેઓએ કહ્યું “હમો ચાર જણા પાક યજ્ઞં પાસેથી આવ્યા છીએ. તે સાહેબે હુકમ ફરમાવ્યો છે કે તારે જરથુસ્ત્ર સાહેબના હુકમ પ્રમાણે ચાલવું, અને તેને કેાઇપણુ જાતની હેરાની આપવી નહી.” તે ફરેસ્તાઓનો દેખાવ જોઇ અને બોલવું સાલલી પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ એકદમ એહોશ થઇ ગયો, પછી હોશમાં આવી બોલ્યો “ઓ પાક પરવરદેગાર! હું તારા બંદાઓમાં ધણો કમતરીન બંદો છું, અને તારાં ફરમાનથી ઉલટો ચાલીશ નહિ.” આટલું બોલતાંજ પેલા સવારો તુરત પાછા ધાયબ થઇ ગયા. આ બનાવ જોઇ આખી દરબાર અચરત થઇ. પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ પોતાનાં તખ્ત ઉપરથી નીચે ઉતરી અશો જરથુસ્ત્ર પાસે ગયો અને કહ્યું “ઓ અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્ર! મેં મારા જાન અને માલને તારાં ફરમાન હેઠલ મૂકેલાં છે, અને તારાં ફરમાનને પાક દાદારનાં ફરમાન મુજબ ગણીશ” જરથુસ્ત્ર સાહેબે તુરત પાદશાહ ગુસ્તાસ્પને ભલી દુવાઓ દીધી.

શિક્ષણુ:--ભલી રાહ ઉપર ચાલનારને દાદાર અહુરમઝઃ સદા મદદ કરે છે.

પાઠ ૩૨ મો.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ, શાહઝાદાઓ પેશોતન અને અસ્પંદ્યાર અને જામાસ્પ વજરને બક્ષેલી શકતી.

યેગમ્મબર સાહેબ અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્રે પોતાની મીનોઈ શકતીથી પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ, શાહઝાદાઓ પેશોતન, અને અસ્પંદ્યાર તથા વજર

જામારપને જે મીનોષ શકતીઓ બધી હતી તે વીશે આપણે હવે શીખીશું.

એક દીવસે યામદાદનાં વખતે અશૈઃ જરથુસ્ત્રે એક બાળ ધણીજ પહરેઝગારીથી ઇંજ અને તેમાં દરનની સાથે દરાખનો રસ, પુલ, દુધ અને દાડમ મૂક્યું. પોતે પાક દાદારની બંદગી કરી પેલી બાળ ઇંજયા પછી પેલો રસ પાદશાહ ગુસ્તારપને પીવા કહ્યું, ગુસ્તારપે તે પ્રમાણે કરતાંજ તે ઉંઘમાં પડ્યો, અને ત્રણ દીવસો સુધી જાગૃત થયો નહિ. આ ત્રણ દીવસોમાં તે પાદશાહનું રૂઢ મીનોષની દુન્યામાં ફરી ગેતીની દુન્યાની જાંદગી પછી તેનું મકાન ક્યાં થનાર હતું તે જોયું, અને પછી પાદશાહ ગુસ્તારપ પાછો ઉંઘમાંથી બેદાર થયો. પેલી ઇંજેલી બાળમાં જે દુધ હતું તે જરથુસ્ત્ર સાહેબે શાહઝાદા પેશોતનને પાયું અને તેથી તે ધણીજ લાંબી જાંદગીનો થયો. બાળમાં જે પુલ હતું તે વજીર જામારપને સુંઘાડ્યું જેથી તે દાનાવ થયો અને લવીશમાં બનનાર સઘળા બનાવોથી તે જાણીતો થયો. આ જામારપ વજીરે જે આગાહીઓ કરી હતી, તે જામારપી નામની ચોપડીમાં માલમ પડે છે. પેલી બાળમાંનું દાડમ જરથુસ્ત્ર સાહેબે પહેલવાન શાહઝાદા અરપંદયારને ખવાડ્યું જેથી તેનું શરીર કાંસાં જેવું મજબુત થયું અને તેને કોઈ પણ હથીઆર ધજા કરી શકતું નહિ. આ બનાવો બન્યા પછી અને પાદશાહ ગુસ્તારપ પોતાની ઉંઘમાંથી બેદાર થતાંજ તેણે દાદાર અહુર-મઝદની બંદગી કીધી. જરથુસ્ત્ર સાહેબના હુકમથી તેણે આતશ કદેહો બંધાવ્યાં અને તેમાં અહુરમઝદની નીશાન તરીકે કેબલો કરવા માટે યુદંદ આતશ રૌશન કરાવી ધણીજ માન મરતબાથી તખ્તનશીન કરાવ્યા. આ આતશ કદેહોને નીભાવવા માટેના ખરચ માટે મોટી જાગીરો આપી. ત્યાર પછી પાદશાહ ગુસ્તારપે જરથુસ્ત્ર સાહેબ પાસે પાક અવસ્તા વાણી રજુ કરાવી તેનો અર્થ જાણ્યો અને તેણે પોતે તથા તેના કુટુંબે માઝદયસ્તી જરથોસ્તી દીન કયુલ કરી અવસ્તા જાણી તે મુજબ ચાલવા લાગ્યા.

આ પ્રમાણે જરથુસ્ત્ર સાહેબનાં દીલની મુરાદ વરસો સુધીની સખત

જહેમત, નાસીપાસીઓ, અને દુખો ખમવા પછી દાદાર અહુરમઝદ ઉપરના વિસ્વાસ અને પોતાની અશોધને લીધે પાર પડી.

શિક્ષણ:—અવસ્તા—“અએવો પદાઓ યો અશહે, વીરપ અન્ય-એશામ અપંથાંમ.”=ગુજરાતી: (અહુરમઝદને પુગવાનો) રાહ માત્ર એકજ છે (અને) તે અશોધનો છે, બીજા બધા રસ્તાઓ (ધલાળે) ખોટા છે.”

પાઠ ૩૩ મો.

અશો જરથુસ્ત્ર અને હિંદી શીલસુફ ચંદ્રધાય.

જરથુસ્ત્રની દીન પાદશાહ ગુસ્તારપે અને તેના કુટુંબે કેમ કબુલ કરી તે આપણે ઉપર શીખી ગયાં. હવે ઇતીહાસ લખનારાઓ કહે છે કે જરથોસ્તી દીન માત્ર ધરાનમાંજ ફેલાઇને રહી નહિ હતી. તે દીન દુર દરાજના મુલકો અને તેમાં મુખ્ય કરી હાલની આપણી થઇ પડેલી માત્રભુમી હિંદુસ્થાનમાં પણ ફેલાઇ હતી. કહે છે કે જરથુસ્ત્રની દીનની તારીફ અને તેના ફેલાવા વીશેની ખબર જ્યારે હિંદુસ્થાનમાં આવી ત્યારે હિંદુસ્થાનના હિંદી શીલસુફ ધણાજ અચરત થયા. આ હિંદી શીલસુફમાં ચંદ્રધાય નામનો એક ધણોજ કાબેલ મદ્દ હતો. આ ચંદ્રધાયે ધરાન જઇ જરથુસ્ત્રની મુલાકાત કરી તેની સાથે દીન બાબે વાદવીવાદ કરવાનો વીચાર કર્યો. આ વીચારથી તે પોતાના રસાલા સાથે ધરાન આવ્યો. જરથુસ્ત્રની મુલાકાત અને વાદવીવાદ કરવા ગુસ્તારપની દરબારમાં તે આવ્યો. ચંદ્રધાય પોતાની સાથે ધણાક બીકત સવાલોની હારમાલા લઇને આવ્યો હતો, અને જોવા માગતો હતો કે જરથુસ્ત્ર પોતાની કાબેલ્યતથી તેના જવાબો આપી શકે છે કે નહિ. આપણે શીખી ગયાં છીએ કે જરથુસ્ત્ર સાહેબ એવી મીનોઇ શક્તી ધરાવતા હતા કે તેવણ બીજાઓના મનના વીચારો તેઓ જાહેર કરે તે અગાઉ

જાણી જતા હતા. આ શક્તીની મદદથી, તેવણે ચંદ્રધાત્રના મુખથી કાંધપણુ સાંભલવા અગાઉ, તેના સવાલો તેના જવાબો સહીત જાહેર કરી દીધા. ચંદ્રધાત્ર આ બનાવોથી અજબ થઇ ગયો, અને પોતાની હાર કબુલી તેણે જરથુસ્ત્રને પોતાનો ગુરૂ તરીકે કબુલ રાખ્યો, અને અવસ્તાવાણી જરથુસ્ત્ર પાસે શીખી લઇ, તે હિંદુસ્થાન પાછો ફર્યો. હિંદુસ્થાનમાં આવ્યા પછી તેણે જરથોસ્તી ધર્મ ફેલાવ્યો અને એંસી હજાર જેટલા હિંદીઓને જરથોસ્તી ધર્મમાં દાખલ કર્યા.

શિક્ષણુ:—જરથુસ્ત્રની દીનના કાનુનો એટલા બધા બુલંદ છે કે શું અસલના જમાનાના કે હાલના જમાનાના મહાન શીલસુકે તેની બુલંદી ખુલ્લાં દીલે કબુલ કરે છે. આપણી ફરજ છે કે આપણી બુલંદ દીનના કાનુનો જાણી તે મુજબ અમલ કરવો.

પાઠ ૩૪ મો.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે જરથોસ્તી દીનની તરફેણમાં તુરાણી .
પાદશાહ અરજરૂપ સાથે કરેલી લડાઇ.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પે જરથોસ્તી દીન કબુલ કરવા પંખી એ લલી દીન ઘણીજ ઝડપે ધરાન દેશમાં ફેલાવા લાગી. આ બાબદની ખબર તુરાન દેશનાં પાદશાહ અરજરૂપને પડતાંજ તેણે ગુસ્તાસ્પને એ દીન કબુલ નહિ કરવાને પેગામ મોકલ્યો. ગુસ્તાસ્પે તે પેગામનો તુચ્છકાર કરવા સાથે અરજરૂપ ઉપર કહેવાડયું કે લલી માઝદયસ્તી જરથોસ્તી દીનના બચાવ અને તેના ફેલાવા માટે જરૂર પડતાં તે લડાઇમાં ઉતરવા પશુ તૈયાર હતો. અરજરૂપને આ જવાબ મલતાં તેણે ત્રણ લાખ તુરાની સેપાહોતું એક લશ્કર ભેગું કર્યું અને તે લશ્કરમાં પોતે લડવા

ઉત્તરો. આ લશ્કરમાં પોતા ઉપરાંત તેણે પોતાના દીકરા અને ભાઇઓને લશ્કરના જુદા જુદા ભાગોની સરદારી સોંપી, અને નીચે આપેલા નકશા પ્રમાણે તે લશ્કરને ગોઠવ્યું.

લશ્કરનો આગલો ભાગ અરજસ્પના દીકરાની સરદારી હેઠલ.

લશ્કરની દાબી પાંખ જુડા સાથે બીટ્રીફસ પહેલવાનની સરદારી હેઠલ.

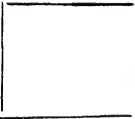
લશ્કરનો મુખ્ય ભાગ અરજસ્પની સરદારી હેઠલ.

લશ્કરનો વડો સીપેહ સાલાર ગુર્ગસાર.

અરજસ્પના બીજા ભાઇ કુહરમની સરદારી હેઠલનું લશ્કર.

અરજસ્પના ભાઇ અંદરીમાનની સરદારી હેઠલનું લશ્કર.

લશ્કરનો પાછલો ભાગ હુશદીવ પહેલવાનની સરદારી હેઠલ.

આ પ્રમાણે લશ્કર ગોઠવી અરજસ્પે જીહુન નદી તરફ ચાલુ મુક્યું, અને પોતે લડાઇ જાહેર કરી છે એમ પાદશાહ ગુસ્તાસપ ઉપર કહેવાડ્યું.

પાદશાહ ગુસ્તાસપ લડાઇ માટે તુરત તૈયાર થયો અને ધરાની-ઓનું એક મોટું લશ્કર તૈયાર કરી અરજસ્પ સામે મોકલ્યું, અને

પોતે પણ સાથે મેદાનમાં પડ્યો. ઈરાની જરથોસ્તી લશકર નીચે મુજબના નકશા પ્રમાણે ગોઠવાયું હતું.

લશકરની દાબી
પાંખ.

ગુસ્તાસ્પના દીકરા શેદસ્પની સરદારી હેઠલનું લશકર. આ લશકર સાથે, પોતાના ખીખ દીકરા અર્દશીર અને જામાસ્પ વજીરના બેટા ગેરામીને મોકલ્યા.

લશકરની જમની
પાંખ.

રૂઘનતન અસફંદયાર (ગુસ્તાસ્પનો બેટા) ની સરદારી હેઠલનું લશકર.

લશકરનો વચલો ભાગ કાવેયાની
ઝુંડા સાથે.

પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના ભાઈ ઝરીરની સરદારી હેઠલ.

લશકરનો પાછલો
ભાગ.

ગુસ્તાસ્પના ભત્રીજા એટલે ઝરીરના દીકરા નશ્વતુરની સરદારી હેઠલ.

આ પ્રમાણે ગોઠવાયલાં બન્ને લશકરો જીહુન (ઑક્સસ) નામની નદીને કીનારે મત્સ્યાં અને ત્યાં એક મોટી લડાઈ થઈ. આ લડાઈમાં બન્ને તરફના હજારો સીપાહો તેમજ ગુસ્તાસ્પ પાદશાહના ચાર જવાન બેટાઓ અર્દશીર, શેદસ્પ, હોરમઝદ, અને નૌઝર પણ માર્યા ગયા. ગુસ્તાસ્પના ભાઈ ઝરીરે આવી ખુદારી જોઈ ખુબ જંગ હિપર આવી તુરાની લશકરમાં ભારે ખુદારી કરી, પાદશાહ અરજનસ્પે ઝરીરને હાથે

પોતાના લશકરની ભારે ખુહારી થતાં જોઇ, પોતાનાં લશકરને ઉશ્કેરી મુકવા કહ્યું કે “તમારામાંનો જે કોઇ મર્દ જરીરને જીવતો યા મુવેલો માહરી આગળ લઇ આવે તેને હું પુષ્કલ ખળનો આપીશ અને મારી દીકરી સાથે પરણાવીશ.” આ ધનામની લાલચથી “બિદ્રક્ષ” નામનો પહેલવાન જરીર સામે લડવા ઉતર્યો. બીદ્રક્ષ જરીર સામે તકી શક્યો નહિ તેથી તેણે હિંચકારી રીતે જરીર ઉપર પાછલથી હુમલો કરી તેને મારી નાખ્યો. જરીર જેવા એક જંગી પહેલવાન અને પોતાના ભાઇને મરણ પામેલો જાણી પાદશાહ ગુસ્તાસ્પને ઘણોજ રંજ થયો, અને તેનો બદલો લેવા પોતે લડાઇમાં ઉતર્યો. પોતાના આપને લડાઇમાં ઉતરેલો જોઇ રૂદનતન અસ્પંદ્યાર પોતે પોતાના આપ પાસે જઇ તેને મેદાનમાંથી પાછો ફેરવ્યો અને પોતે તેમજ જરીરનો દીકરો નુસ્તર એકદમ લડાઇમાં ધસી જઇ તુરાની લશકરની ઘણીજ ભારે ખુહારી કરી. બીદ્રક્ષ અને નુસ્તર વચ્ચે ભારે લડાઇ થતી હતી તેવામાં અસ્પંદ્યારે આવી નુસ્તરને બાળુ કરી બીદ્રક્ષ સાથે લડવા માડ્યું અને લડતાં લડતાં પોતાની ભારે તલવારના એક ફટકાથી બીદ્રક્ષનાં શરીરનાં બે ટુકડા કરી નાખ્યા. બીદ્રક્ષના માર્યા જવાથી તુરાની લશકર નાસભાગ કરવા લાગ્યું અને છેવટે ઘણીજ મોટી ખુહારી સાથે હારી ગયું. અરજસ્પને મારી નાખવા અસ્પંદ્યાર તથા નુસ્તરે આખું મેદાન શોધ્યું પણ તે પોતાની હાર થએલી જોઇ મેદાનમાંથી છુપી રીતે નાસી ગયો હતો. આ ભારે લડાઇથી એક લાખ તુરાનીઓ માર્યા ગયા જ્યારે જરથોસ્તીઓની ખુહારી ત્રીસ હજાર માણસ જોટલી હતી. આ લડાઇમાં કેદ પકડાયેલા તુરાનીઓએ જરથોસ્તી દીન કબુલ કરી. ગુસ્તાસ્પે પોતાને મલેલી જીતની ખુશાળીમાં બદખ શહેરમાં એક ખુલ્લું આતશ બહેરામ બંધાવ્યું. આ લડાઇ પછી ગુસ્તાસ્પે અસ્પંદ્યારને હિંદુસ્થાન તરફ લશકર લઇને મોકલ્યો અને જરથોસ્તી દીન ત્યાં ફેલાવવા હુકમ કર્યો. અસ્પંદ્યાર હિંદુસ્થાનમાં જરથોસ્તી દીનનો ફેલાવો કરી પાછો ફર્યો ત્યારે ગુસ્તાસ્પના એક સગાએ કે જેને અસ્પંદ્યારની સાંમે અદેખાઇ હતી, તેણે

ગુસ્તારપને જુહું સમજવ્યું કે તારો દીકરો પોતાને મલેલી જીતથી ધણેજ પુલાઈ ગયો છે, અને તારી સાથે લડાઈ કરી તને કેદમાં નાખવાનો વીચાર કરે છે. અસ્પંદ્યારનો ખુલાસો સાંભળ્યા વગર ગુસ્તારપે તેને કેદમાં નાખ્યો. આ પ્રમાણે બહાદુર અસ્પંદ્યાર વગર કારણે કેદમાં પડ્યો.

અસ્પંદ્યાર એક સાચ્યા વક્ષાદાર બેટાની માફક પોતાના આપના હુકમને તાબે થઈ ગમગીન જીવે પોતાને થએલી શિક્ષા ખમવા ગયો.

શિક્ષણ:—પોતાના પ્યારા મહાજ્ઞને ખાતર જેમ હઝારો જરથોસ્તી જીવોનોએ પોતાના જીનો આપ્યા હતા, તેમજ આપણે પણ આપણા મહાજ્ઞને વક્ષાદાર રહેવું, પછી ભલે તેમ કરતાં આપણો જીવખી જાય. જેમ અસ્પંદ્યાર પોતે ધણેજ જોરાવર હોવા છતાં એક તાબેદાર અને વક્ષાદાર બેટાની માફક પોતાના આપના હુકમને તાબે થયો હતો તેમજ આપણે પણ આપણાં મા આપના હુકમો ગમે તેવા સખત હોય છતાં તેને તાબે થવું.

પાઠ ૩૫ મો.

જરથોસ્તી ધર્મ સામે બીજી લડાઈ અને પેગામબર સાહેબનું મરણ.

જરથોસ્તી ધર્મ માટે દીન દુશ્મન અરજસ્પ સામે લડાઈમાં જીત મેલવ્યા પછી, અને પોતાના દીકરા અસ્પંદ્યારને કેદમાં નાખ્યા પછી, ગુસ્તારપ પોતાના રાજની લગામ પોતાના વજીર જમારપને સોંપી પોતે સીસતાન તરફ જરથોસ્તી ધર્મના ફેલાવા માટે ગયો. ત્યાં તેણે પહેલવાનો જાલ અને તેના બેટા રસ્તમને ભલી દીનના કાનુનો સંભળાવી, અવસ્તા શીખવી તેઓને જરથોસ્તી દીનમાં દાખલ કર્યાં. બહાદુર પહેલવાન રૂઢનતન અસ્પંદ્યારના કેદમાં પડવાની વાત, તથા ગુસ્તારપની બદખ શહેરની ગેરહાજરીની વાત અરજસ્પને પડતાં તેણે ખાત્રી કરી લઈ, પોતાને મલેલી ટકનો લાલ લેવા તે ફરી એક વાર બદખ શહેર ઉપર ચઢાઈ લાઈ ગયો. આ વખતે એકાએક હુમલાથી અને અસ્પંદ્યાર તથા

ગુસ્તાસ્પની ગેરહાજરીને લીધે જરથોસ્તીઓ ગભરાઇ ગયા. તુરાનીઓએ ભારે ખુદારી વરસાવી પવિત્ર અવસ્તાને આગમાં બાળી નાખ્યા, આતશ બહેરાઓ તારાજ કર્યા. ગુસ્તાપની બે બેટીઓ હોમાય, અને બેહ-આક્રીદ અરગ્ગસ્પને હાથ કેદ પડ્યાં. સઘલે ખુદારી કરી દીન દુશ્મન અરગ્ગસ્પ અને તેનું લશકર પેગામબર અશો જરથુસ્ત્રની શોધ કરવા લાગ્યું, જરથુસ્ત્ર સાહેબ તે દીવસે આતશ બહેરામમાં બંદગી કરતા હતા, ત્યાં તુરાનીઓ ધસી ગયા અને તુરબરાતુર નામનાં એક યુવા શખસે આપણા પ્યારા પેગામબર અશો સ્પીતમાન જરથુસ્ત્રને પીઠ પાછલથી જખમ કર્યા, જેથી તેવણે તુરત પોતાનું ખાકી શરીર પોતાનાં રૂઢથી જુદું કરી નાખ્યું, પણ તેમ કરવા આગમજ તેવણે પોતાના હાથમાંની તરખી પેલા યુવા તુરબરાતુર ઉપર ફેંકી, જેથી તે યુવા શખસ ત્યાંજ મરણ પામ્યો, અને પોતાનાં દોજખી કામનો બદલો મેલવવા દોજખ તરફનો રસ્તો પકડ્યો. અફસોસ! આવી રીતે પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના ઉતાવળ્યાં કાંમને પરીણામે જરથોસ્તી ધર્મને એક ફટકો પડ્યો. પણ આપણે ખુદાના શુક કરવાના છે કે જરથોસ્તી દીન હજી હૈયાત છે, અને પોતાના પ્યારા પેગામબરને યાદ કરનારા અને તેના ઉત્તમ શિક્ષણો પ્રમાણે ચાલનારા ભલા જરથોસ્તીઓ હજી હૈયાત છે.

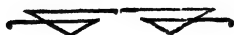
શિક્ષણ:—એક ભલો મર્દ અને તેનું ભલું કામ કદાચ ટુંક વખત માટે મુશ્કેલી ખમશે, પણ તે કદી પણ નાશ પામતું નથી. એક ભલા મર્દનાં ભલાં શિક્ષણોની અસર કદી નાશ પામતી નથી.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે, આ દુન્યાના લોકોની અરજ ઉપરથી પરવર-દેગારના હુકમને માન આપી પોતે જે ખાકી શરીર ધારણ કર્યું હતું, તે ખાકી શરીર છોડી જવાને હજારો વર્ષો થઇ ગયાં છે, છતાં તેવણની પ્યારી માન ભરી યાદ હજી આપણે કર્યે છીએ અને હંમેશ કરીશું.

જરથુસ્ત્રહે અપઓનો ક્રવશીમ યજમહદે.

જરથુસ્ત્રના અશો હરોહરને હમો યાદ કરીએ છીએ.

અમાસ.

અશો જરથુશ્ત્રની ઇંદગી અને શિક્ષણો.

—:૦:—

ભાગ ત્રીજો.

ગાથાનાં શિક્ષણો.

આપણા પેગામબર સાહેબ અશો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર કેમ જનમ પામ્યા, શા માટે જનમ પામ્યા, તેવણે પોતાની દીન કેમ ફેલાવી, શું શું દુખો અને મુશ્કેલી ખમી, અને છેવટે પોતાનો જીવ પણ પોતાની દીન માટે કેમ આપ્યો તે આપણે શીખી ગયાં.

હવે દુન્યામાં થઈ ગયેલા પેગામબરોમાંના એ સૌથી મહાન પેગામબરે શું શું શિક્ષણો આપણને પોતાના હાથે લખેલી પવિત્ર ગાથાવાણીમાં આપ્યાં છે તે શીખીશું. આ ગાથાવાણી પાંચ ભાગમાં લખા-
એલી છે, અને દરેકને જુદાં જુદાં નામો આપવામાં આવ્યાં છે જે નીચે મુજબ છે.

૧ અહુનવદ.

૨ ઉશતવદ.

૩ સ્પેન્તોમદ.

૪ વોહુક્ષથ.

૫ વહીશતોષશત.

અહુનવદ ગાથામાં આવેલાં શિક્ષણો.

ગાથા અહુનવદ.

હા ૨૮.

અશો જરથુશ્ત્રનો દરેક વિચાર, વચન અને કામ આખાદી આપનારાં હતાં.

આ જગતને ખુશાલ અને આખાદ કરવા માટે તે દાદારની પસંદગીનાં કામો અને સત્યતા તથા ભલા વિચારની જરૂર છે.

પાક પરવરદેગારને પસંદ પડતાં કામો અને સત્યતા તથા ભલા વીચારોથી તમામ દુન્યાને ખુશાલ અને આખાદ કરી શકાય છે.

હંમેશાં હાથો ઉંચા કરી બંદગી કરી ખુદાતાલાથી ભલા વિચારો અને રાસ્ત કામોની ખાહેશ રાખવી.

તે દાદારને પહોંચવા માટેનો એકલો માર્ગ ભલા અને અશો વીચારો છે.

ભલા વિચારોની મદદથી દાદાર અહુરમઝદને પહોંચી શકાય છે.

આ તથા પેલી દુન્યાનો ફાયદો (સુખ) રાસ્તીથી મેળવી શકાય છે.

દાદાર અહુરમઝદની હસ્તીની અગાઉ કોઈ પણ હસ્તી હતી નહીં.

અરદીબહેસ્ત (રાસ્તી) અને બહેમન (ભલાં મન)ની મદદથી હંમેશગી સુધી ચાલે તેવું સુખ (બહેસ્ત) મળે છે. માટે રાસ્તી અને ભલા વીચારોની હંમેશાં તલબ કરવી. જ્યાં સુધી શરીરમાં શક્તી અને કુવ્વત હોય ત્યાં સુધી રાસ્તી (સચ્ચાઈ)ની ખાહેશ રાખવી.

અવસ્તા વાણીની મારફતે ખરાબ માણસોને પણ સારા રાહ ઉપર લાવી શકાય છે. (ખરાબ માણસો પણ સુધરી શકે છે.)

રાસ્તી યાને સચ્ચાઈથી મનમાં મોટી ખુશાલી ઉત્પન્ન થાય છે.

રાસ્ત માણસની મદદે દાદાર અહુરમઝદે જાય છે, અને તેને લાંબી જીવગી બક્ષે છે.

રાસ્તી યાને સચ્ચાઈથી દુષ્ટ માણસોની જુરાઈ દુર કરી શકાય છે.

પવિત્ર મન, વચન અને કામ વગર દાદારની મદદની તલબ કરવી નહિ.

ભલા વિચારોથી નીપજતું પરીણામ એક ખુદાઈ આશીરવાદ છે.

અશોઈ અને પવીત્રતાઈ જળવવાથી હિમતવાન થવાય છે.

ઇનસાન પોતાની હુશીયારી અને ડહાપણને ખરાબ માર્ગે વાપરી પરવરદેગારને નારાજ થવાને કારણ આપે છે.

જે ઇનસાન પોતાની મન શક્તીને ખરે માર્ગે દોરવે છે તે પોતાની દીલની મુરાદ પુરેપુરી પામે છે.

પાક અવસ્તા વાણી એજમતથી ભરપૂર છે, યાને અવસ્તા વાણી બેદી અસરો ધરાવે છે.

પવીત્ર ગાથા વાણીની મદદથી રાસ્તી અને ભલા વિચારો છેવટ સુધી ટકી રહે છે.

દુન્યાને લગતું જ્ઞાન દાદાર અહુરમઝદે જરથુસ્ત્રને પોતે શીખવ્યું હતું.

હા રદ.

આ દુન્યામાં ગુસ્સો, લુટફાટ, મારામારી ખરાબી, હુલડાઈ, બપેડા, અને જીલમથી, ખુદાતાલા અને અમેશાસ્પદો સીવાય બીજું કોઈ બચાવનાર નથી.

ભલી મનસ્વીથી કરેલા ઉધ્ધમથી આફત દુર કરી શકાય છે. ઉધ્ધમ અને ભલી ચાલાકીથી દુન્યાને આપ્તાદ કરી શકાય છે.

અહુરમઝદે સારાં અને ખરાબ કામોનો ઇનસાફ કરનાર છે.

આખરવાલા અને રાસ્ત માણસોને આગલ વધારવા દરેક ઇનસાન અહુરમઝદની મરજીને તાબે થવા બંધાએલો છે.

પ્રમાણીક જીંદગી ગુજરવાથી કદી નુકશાન થતું નથી.

જે માણસ મેહેનતુ હોય છે તેને જુરાઓ સાથે બેઢાવાની જરૂર ન હોવાથી તે હંમેશા સારોજ રહે છે.

આ દુન્યામાં જરથુસ્ત્ર સીવાય ખીજો કોઇ પણ વધારે રાસ્ત આદમી ખુદાતાલાને માલમ પડ્યો હતો નહિ.

પાક દાદાર અહુરમઝદે જરથુસ્ત્રને આ દુન્યાની આખાદી માટે પેદા કીધો હતો.

પાક ગાથાવાણી દુન્યાની આખાદી માટે પાક દાદાર અહુરમઝદે બનાવી છે.

દાદાર અહુરમઝદની શીખામણો સાંભળનાર તથા દીનને માટે મેહેનત કરનાર તરીકે પેહેલો પુરૂષ સ્પીતમાન જરથુસ્ત્ર હતો.

જરથુસ્ત્રને બોલવાની ફસાહત દાદાર અહુરમઝદે આપી હતી.

અહુરમઝદ તથા અશ (અરદીબેહેસ્ત) કૌવત તથા સત્તા આપે છે.

મોટાં સાહસ કર્મો અહુરમઝદની મદદ વીના પાર પડતાં નથી.

હા ૩૦.

આત્માની કેળવણી માટે શીખવા લાયક અને ફાયદા ભરેલા ઇલાજો ત્રણ છે (૧) હોરમઝદની સેતાએશ (૨) ભલા વિચારો (૩) રાસ્તી યાને સચ્ચાઇથી ભરેલા માથિવાણીના કલામો.

આપણા ધર્મ ઉપરનો એતેકાદ મજબુત કરવા ધર્મની નસીહતો ખુદલા કાનોએ સાંભળી તે ઉપર ખુબ વીચાર કરવો જોઇએ.

પ્રમાણીક માણસોને સંપુર્ણ મનસ્વી, નેક વિચાર તથા રાસ્તી મદદ કરે છે.

ગુનેહગાર માણસો પણ દુઃખ આવી પડતાં ખુદાની મદદની તલબ કરે છે.

દરેક ઇનસાનની મુરાદ દુન્યાને આબાદ કરવાની હોવી જોઈએ.

જ્યાં ડહાપણ હોય છે ત્યાં સારી મનસ્વી હોય છે.

સારી આબરવાલા માણસો ભણાં મન અને સચ્ચાઈની મદદથી મુરારોને દુર કરે છે.

રાસ્ત માણસને સુખ અને મુરારોને દુઃખ એ નીચમ દાદાર અહુરમઝદે મુકરર કીધા છે.

હા ૩૧.

મુરારોને દુર કરવા અથવા મુરારોનો નાશ કરવા રાસ્ત દીલથી અને નમનતાઈથી અહુરમઝદ અને અમશાસ્પદોની મદદ માંગવી.

ઉદ્યોગી અને આળસુ માણસોને તેઓને લાયક બદલો આપવાનું ખુદાએ મુકરર કર્યું છે.

દુન્યાની આબાદી કરનાર ખેડૂતને પરવરદેગારે ભલી મનસ્વીનો વધારો કરનાર તરીકે ગણ્યો છે.

હામી કરનાર અને આળસુ આદમીઓ કાંઈ-પણ ફાયદો મેળવનાર હોતા નથી.

જે દીવસથી ખુદાએ માણસને પેઠા કીધું તેજ દીવસથી તેને જીંદગીમાં મદદ કરવા કાનુનો આપ્યા છે, જે કાનુનો તે ધર્મના ફરમાનો છે.

જાહેર યા છુપી રીતે કરેલા ગુનાહો તેમજ નાના ગુનાહ છુપાવવા માટે કરેલા મોટા ગુનાહો સર્વે ખુદાનાજ્ઞાને રાશન છે.

સારાં કામોનો સારો બદલો અને બદ કામો માટે શીક્ષા એ પરવરદેગારે મુકરર કરેલાં છે.

જે શખ્સ પાપી આદમીને સત્તા આપે છે; અને જે શખ્સ ખેડૂતોને, ગાય દોરોને, અને રાસ્ત માણસને દુઃખ દે છે, તે જીવવાને લાયક નથી.

જે સારા ડહાપણવાલો શખ્સ, સચ્ચાઈથી ધેરની, શેહેરની અને દેશની સત્તા વધારે છે, તે અહુરમઝદને પ્યારો છે.

વિદ્વાન ઇનસાનજ ધર્મની ખુબીઓ સમજવી શકે છે, મુરખ આદમી તે સમજવી શકતો નથી.

જુરા માણસની શિખામણ કદી માનવી નહીં, કારણ તેથી ધરને, શહેરને અને દેશને નુકશાન પુગે છે.

જે શખ્સ રાસ્ત હોય, અને ધર્મના ફરમાનો સાંભળી તે ઉપર વીચાર કરે છે, તે પોતાની જાન ઉપર કાણુ મેળવી શકે છે.

જે માણસ અશો માણસોને ઠગે છે તેઓ હંમેશાં અધકારમાં રહે છે, તેઓને સારો ખોરાક મળતો નથી અને તેઓ હંમેશાં શોકાતુર રહે છે.

જે શખ્સ પોતાના બધા વિચાર અને બધાં કામોથી અહુરમઝદને ખુશ કરે છે, તેને અહુરમઝદ તંદરોસ્તી, આબાદી, સુખ અને હકુમત બક્ષે છે.

જે શખ્સ પોતાની બધી શક્તિથી, વીચારથી અને કામથી સમ્યાધને સંભાળે છે, તે ખુદ દાદારને મદદકર્તા થઇ પડે છે.

હા. ૩૨.

દરેક જરથોસ્તીએ અહુરમઝદની ખાલેસ દીન ફેલાવવામાં મદદ કરવી જોઇએ.

રાસ્તી અને સખ્યતા દાદાર અહુરમઝદને પસંદ છે, જુઠાઇ, મગરૂરી અને તુન્દાઇને અહુરમઝદ તુચ્છકારે છે.

જુરી શક્તીઓને આરાધનાર, અને દેવ દરજ્જાની પુજા કરનાર માણસ એક ઠગારા આદમી તરીકે સાતે કેશ્વરમાં જણાયલો છે.

જુરી શક્તીઓને આરાધનાર, દેવ દરજ્જાની પુજા કરનાર, રાસ્તીથી દુર અને જુઠાઇની નજદીક થતો જાય છે તથા તે પોતાની અકકલ હુશીઆરી ગુમાવી દે છે.

જુરાઓની સત્તાનો પાયો જુઠાઇ, લુચ્ચાઇ, બદ દયાનત અને જુરાં કામો ઉપર રચાયેલો છે.

દુન્યામાં દાદાર અહુરમઝદની સત્તાના ફેલાવા માટે રાસ્તીથી ધરમના ફરમાનોને કાયમ કરવાં જોઈએ.

અબીમાની માણસ ધુરો ગણાય છે. ખુદ પાદશાહ જમશેદ પાપી માણસોમાનો એક હતો.

દીનના ફરમાનો ખોટી રીતે સમજાવનાર આદમી માણસની અક્કલને યુમરાહ કરે છે.

જે શખ્સો ધુરા આદમીઓને મદદ આપી તેઓનું જોર વધારે છે, જે શખ્સ ખેતરોને વેરાન કરે છે અને જે શખ્સ અશો માણસોને હેરાન કરે છે, તે ધરમના ફરમાનોને ઉલટાવી નાખે છે.

ધુરાઓને મોટા ગણવા અને અપ્રમાણીકપણાથી પોતાના શેઠના પૈસા મેળવવા તે બધા માણસોની જીંદગીને ખરાબ કરવા બરોબર છે.

જેઓ સારાં કામ થતાં અટકાવે છે યાને સારાં કામમાં હરકત નાખે છે, ગાય દોરને હેરાન કરે છે, તથા લુપ્ત્યાષ્ઠી પૈસા મેળવે છે તેઓને હોરમઝદ ધુરા ગણે છે.

જેઓ હરામના પૈસા મેળવે છે, અને અસતોષી રહે છે તેઓને દાદાર ધુરા માને છે.

જે તવંગર આદમી ખીજઓને મદદ કરતો નથી તે બહેસ્ત મેળવી શકતો નથી

નીતિવાન શખ્સો બહેશત મેળવી શકે છે.

હા. ૩૩.

ધુરાઓની સામે લડત લડીને જે માણસ બલાઈનો રસ્તો ખીજઓને દેખાડે છે તે દાદાર અહુરમઝદને ખુશાલ કરે છે.

ગમે તેવી ઉંચી યા નીચી પંકતીના પણ રાસ્ત માણસને મદદ કરવી, તેમ ચોર લુટારાથી તેઓને બચાવવા તે સવાળનું કામ છે.

અંદગીના જોરથી નાફરમાની તથા બદ વીચારો દુર થાય છે.

અંદગીની મદદથી તુનદી, ઠગાઇ, તીરસ્કાર અને બીજી બદ ચાલો દુર કરી શકાય છે.

રાસ્તી અને નેક નૈયતથી કરેલી દાદાર અહુરમઝની અંદગી ધારેલી ભલી મુરાદ પાર પાડે છે.

દાદાર અહુરમઝને અર્પણ કરવા માટે નેક નૈયતથી કરેલી અંદગી સીવાય બીજી કોઇ પણ ભેટ નથી.

દાદાર અહુરમઝની અંદગીથી આએ દુન્યાનું સુખ તથા આવતી દુન્યાનું (બહેસ્તનું) અમરપાણું મળે છે.

અહુરમઝ અને બેહમન (ભલાં મન)ની મદદથી નેકી તથા જોર મળે છે.

નેક મનસ્વી અને રાસ્તીથી તન અને મનને કૌવત મળે છે.

અંદગીની તમામ સુખી હાલતો જે આગળ ભોગવવામાં આવતી હતી, હાલમાં ભોગવવામાં આવે છે તથા હવે પછી ભોગવવામાં આવશે તે રાસ્તીની મદદથી દાદાર અહુરમઝ પાસે માંગવી.

નેક વીચાર, રાસ્તી, તથા કૌવત યાને સત્તા દાદાર અહુરમઝથી માંગવી; કારણ તે તનને મજબુત કરે છે.

આપણાં દરેક કામમાં ક્તેહ મેળવવા માટે દાદાર અહુરમઝ, ભલી આમર્ષદતી, અરદીબહેસ્ત બેહમન, તથા શહેરેવર અમેશાસ્પદની મદદ અને દયાની જરૂર છે.

સમ્પત્તા અને નમ્રતાથી કૌવત મળે છે, અશોષથી હીમત મળે છે, અને નેક વીચારોથી સત્તા મળે છે.

બેહમન, શહેરેવર, અને સ્પેન્ત આરમષ્ટીની મદદથી આશીર્વાદ ભરેલી બક્ષેસો તથા ધર્મ બાળેનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન મેળવી શકાય છે.

જેમ પેગામબર જરથુસ્ત્ર સાહેબ સચ્ચાઇ અને નેક વીચારોની અરકતથી

પોતાનો જન પણ દાદાર અહુરમઝદને અર્પણ કરવા તૈયાર હતા, તેમજ આપણે પણ સચ્ચાઇ અને બલા વીચારોથી ચાલવું, પછી ભલે તેમ કરતાં જન પણ જાય.

હા ૩૪.

આપણું દરેક કામ, સખુન અને ભક્તી દાદાર અહુરમઝદને અર્પણ કરવાનાં છે, માટે તે સર્વ તે સાહેબને ગમતું અને લાયકનું હોવું જોઇએ.

બંદગી યાને ખાલેસ દીલના ભક્તીભાવથી અને કીર્તીનાં ઇશ્વરીગાયનો ગાવાથી તે દાદારને પહોંચી શકાય છે.

આપણાં દરેક વીચાર, વચન અને કામ દાદાર અહુરમઝદને આપીન નમસ્કાર સાથે અર્પણ કરવાં જોઇએ.

ખરા દાનેશમંદો હર વખતે ખુદા અને તેના યજ્ઞોની બંદગી કરે છે.

• પવીત્ર આતશ પોતાના તેજ અને કૌવતથી કીનો રાખનારા આદમીને શીક્ષા કરે છે.

દાદાર અહુરમઝદનો પવીત્ર આતશ તેજવાલો, હિમત આપનાર, ખુશહાલ રાખનાર, અને મદદ કરનાર છે.

દાદાર અહુરમઝદની ખાહેશ છે કે તવંગરોએ રાસ્તીથી અને નેક નૈયતથી ગરીબોને આશરો આપવો.

રાસ્તી યાને સચ્ચાઇ, અને બલા વીચારો ખુદ દાદાર અહુરમઝદનાં સ્વરૂપો છે.

એક માણસની નેક મનશની એક નહીં ખુદ તેવી દોલત છે જે સુખ તેમજ દુઃખમાં કામ આવે છે.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે માત્ર દાદાર અહુરમઝદ સીવાય ખીજ કોઇને પોતાના બચાવનાર તરીકે જાણ્યા અને સ્વીકાર્યા ન હતા.

ઝુમરાહી ભરેલા, ખોટા અને ઠગારા માણસોની રાહથી ચાલતાં દુખો આવી પડે છે, માટે તેઓથી દુર રહેવું.

દીનના ફરમાનથી ઉલટા ચાલનારા માણસો માત્ર નખળાં મગજનાં માણસો ઉપર ફાવી શકે છે, અને તેવા માણસો ભુટ્ટા અને ભુરા વીચારના હોય છે.

સમ્યતા અને સંપુર્ણ બલ્લા વિચારો ખુદાને પ્યારાં છે, આ વાત જાણુવા છતાં જેઓ સમ્યતાવાલા અને બલ્લા વિચારના હોતા નથી તેઓ રાસ્તીથી વેગળા અને ભુટ્ટા માણસો હોય છે.

એક ગ્રહયો માણસ સમ્યાષ્ટના ફાયદા અને તેનું ખર્ચ મૂળ સમજી શકે છે.

સમ્યાષ્ટ અને નીતિના ગુણો આપણને ધાસ્તીથી દુર રાખે છે.

સમ્યતા અને રાસ્તી ખર્ચ કૌવત અને શક્તી છે.

સમ્યાષ્ટથી બલ્લા વિચારો કરવાને મદદ મળે છે.

દીનનો એલમ શીખવનાર સમ્યોખ્યન્તની સલાહ પ્રમાણે ચાલવાથી આપણે આપણી અશોષ્ટને લીધે સુખ ભોગવી શક્યે છીએ.

જેઓ આએ દુન્યામાં બલ્લાં કામો કરવામાં મશ્ગુલ છે, તેઓને રાસ્તીની મારફતે દાદાર અહુરમઝદ ગ્રહપણુ આપે છે.

ઉશ્તવદ ગાથામાં આવેલાં શિક્ષણો.

ગાથા ઉશ્તવદ.

છા. ૪૩.

જો તમારે સુખી થવું હોય તો પેહેલા ખીજાને સુખી કરજો.

જે માણસ ખીજાને સુખી કરે છે તેને દાદાર અહુરમઝદ તંદરોસ્તી તથા કૌવત બખશે છે.

રાસ્તી યાને સમ્યાષ્ટને વળગી રહેવા માટે મજબુત મનની (મગજની) જરૂર છે.

આનેજી ભરેલી નમ્ર બંદગીથી સુખી હાલત અને ભલા આશીર્વાદ મેળવી શકાય છે.

જે માણસ પોતાની કીર્તી યાને આખર સાચવી શકે છે તે ખરો ભાગ્યશાળી છે.

જે માણસ બીજાને આ દુન્યા તેમજ આવતી દુન્યા માટેનો સાચો માર્ગ દેખાડે તેને સંપુર્ણ ભલામ મળે છે.

જે માણસ બીજાને ભલો માર્ગ દેખાડે છે તે સારાં હહાપણુવાલો છે, આખાદી કરનાર છે અને દાદાર અહુરમઝનો સાથી છે.

દાદાર અહુરમઝદ સર્વશક્તીવાન છે તથા આખાદી કરનાર છે.

અશોમનુ' કૌવત રાખનાર રોશન આતશના પ્રતાપથી મગજને ભલા વિચારોનું કૌવત મેલે છે.

દાદાર અહુરમઝદ સર્વ પેદાએશમાં સક્રિય ચઢતો અને આખાદી કરનાર છે.

દુન્યાની હસ્તીના છેડા સુધી દાદાર અહુરમઝદ ઇન્સારી રીતે દરેક માણસને તેનાં કરતુક તેમજ વચન મુજબ બદલો આપશે, યાને ભુરાને ભુરું અને ભલાને ભલા આશીર્વાદ.

સંપુર્ણ ભલા વિચારોની મદદથી દાદાર અહુરમઝદના હહાપણુભર્યા કાએદા શીખી શકાય છે.

દાદાર અહુરમઝદને કોઈ કદી પણ ઠગી શકતું કે ભુલાવો ખવાડી શકતું નથી.

આપણે જાહેર રીતે દુષ્ટ માણસોના દુશ્મન તથા રાસ્ત માણસને ખુશાલ કરનાર થવું જોઈએ.

દાદાર અહુરમઝદની બંદગી હૃમેશાં કરી તેની ખાહેશ મુજબ કામ કરવામાં મશગુલ રહેવું.

જ્યાં સુધી તાકાત રહે ત્યાં સુધી રાસ્તીથી પવિત્ર આતશ રોશન રાખી તેની બંદગી કરવી.

હંમેશાં રાસ્તી યાને સચ્ચાઇની તલબ કરવી, કારણુ તેથીજ બહુ મન (બલા વીચારો) મેલવી શકાય છે.

એક મહાન રાજકર્તાને પણ પોતાની હકુમત ટકાવી રાખવા દાદાર અહુરમઝદની મદદની જરૂર છે.

દાદાર અહુરમઝદના આપેલા અવસ્તા કલામથી જરથુસ્ત્ર દાનાવ થયા હતા.

દાદાર અહુરમઝદની ખાહેશ મુજબનું કામ (યાને નેકીના કામો) ગમે તેવાં મુશ્કેલ હોય તોય તોય તો કરવાં કારણુ તે સર્વોત્તમ છે.

જરથુસ્ત્ર સાહેબ બહેમન અને સરોષની મારફતે ખુદાનો પેગામ પામ્યા હતા.

બલી દીનને માટે લડવાને તૈયાર થનારને તેના બદલામાં ખોદાતાલા આશીરવાદ આપે છે.

એક સંતોષી વિચાર સઉથી સરસ યીજ છે.

એક રાસ્ત તથા એલમ શીખેલો માણસ પાપી માણસોને રાજી રાખતો નથી. કારણુ કે પાપી માણસો રાસ્ત શખ્શોને નકારા ગણે છે.

દાદાર હોરમઝદના મીનો (૩૬)ને દરેક જરથોસ્તીએ આદરમાનની નજરે જોવું જોઈએ.

રાસ્તી હંમેશાં પુર તેજથી વધે છે.

હા ૪૪.

બંદગીની બરકતથી સરોષની મારફતે ખુદાતાલા મદદ કરે છે.

દાદાર અહુરમઝદ રાસ્તીથી આબાદી કરનાર, ખરાબી દુર કરનાર તથા બંને જહાનનો દોસ્ત છે.

જમીન તથા આસમાનને નીચે પડવાથી ટેકાવનાર, પાણી તથા ઓરવરનો બનાવનાર, પવન તથા વાદળાને જહડપ બક્ષનાર, રોશની તથા અંધારું બનાવનાર, ઉંધ અને જાગૃતી બનાવનાર, સહવાર બપોર તથા રાત બનાવનાર અને ભક્ષાં મનનો પેદા કરનાર દાદાર અહુરમઝદ છે.

નમ્ર અને સારા વિચારો રાખ્યાથી જે નેક કામો થાય છે તેની મદદથી તે વિચાર અને કામ કરનાર રાસ્તીનો વધારો કરે છે.

દાદાર અહુરમઝદનું રાજ નેક વિચારો ઉપર સ્થપાયું છે.

આ ફરતી ખુશાલી આપનારી દુન્યા દાદાર અહુરમઝદે માણસ જાતને માટે પેદા કરી છે.

મા બાપોમાં પોતાના બચ્ચાંઓ તરફની પ્યારની લાગણી દાદાર અહુરમઝદ પેદા કરે છે.

આ દુન્યાનું સુખ હાંસલ કરવા માટે રાસ્તી ભરેલી પાંચ વખતની (જેહની) બંદગીની જરૂર છે.

પાક દીન તથા તેના ફરમાનો જે તમામ ખલકતની પાદશાહીવાલા અહુરમઝદે આપણને શીખવ્યા છે તેને પવિત્ર રાખવાં જોઈએ.

રાસ્તી, અને ભલા વિચાર અહુરમઝદના ફરમાન મુજબ એકજ ઠેકાણે હંમેશાં સાથેજ રહે છે.

માઝદયસ્તી જરથોસ્તી દીન તમામ દીનોમાં સર્વોત્તમ છે.

રાસ્તીથી અને માઝદયસ્તી જરથોસ્તી દીનના ફરમાનો મુજબ ચાલવાથી આપણી આ દુન્યાને આબાદ કરી શકાય છે.

માઝદયસ્તી જરથોસ્તી દીન, રાસ્તી અને ભલા વીચારો અને કામો શીખવે છે તેથી માણસ સદાચારી થાય છે.

તમારી હડાપણુ ભરેલી સર્વે મુશ્કોટી માટે દાદાર અહુરમઝદ તરફજ નેગાહ રાખવી.

જે કોષ પોતાને જરથોસ્તી કહેવાડી, જરથુસ્ત્રના ફરમાનો મુજબ ચાલતો નથી, તેને તે સાહેબ ધીક્કારની નજરથી જુએ છે.

જે આદમી જરથુસ્ત્રને કે દાદાર અહુરમઝદની નેઆમતોને વગોવે છે તે જુરો છે.

જેઓ જુઠ્ઠા, ઠગારા, દીનના ફરમાનો ઉપર ધ્યાન નહિ આપનારા, રાસ્તીની પુઠે નહિ ચાલનારા, અને નીતીને નહિ વધારનારા હોય તેઓને તમારાથી દુર રાખો.

અવસ્તાના મંત્રોથી જુઠાંઈને તોડી શકાય છે, દુષ્ટ માણસોને પાયમાલ કરી શકાય છે, જુરાઓના કાવત્રાં અને દગાબાજી ફેલાઈ શકતાં નથી, અને જુઠ્ઠા માણસો સાચ્યા માણસોના હાથમાં સપડાય છે.

અવસ્તાના મંત્રો અને કલામો આફતની વખતે પાસબાની કરનારા છે.

અવસ્તાના મંત્રથી દુશ્મનને મારી શકાય છે.

પરવરદેગારની મહોબતનું આકર્ષણ હંમેશાં આપણી તરફ ખેંચવાની કોશિશ કરવી.

અવસ્તા માથવાણી એક ઉત્તમ દોહત છે.

રાસ્તી મુજબ ચાલવાથી આ દુન્યાની દોહત અને આવતી દુન્યાનું અમ્મરપણું મેળવી શકાય છે.

દાદાર અહુરમઝદ જે દોહત આપે તેમાંથી હોરમઝદની નૈયતે પહરેઝાર માણસોને બેટા આપવી.

જે માણસ પોતાની દોહતમાંથી લાયક માણસોને મદદ નથી કરતો તે શિક્ષાને પાત્ર થાય છે.

જુરા આદમીઓ ખેતીવાડીને આપાદ કરતા નથી.

હા ૪૫.

જેઓ પોતાની અક્કલ હોશીયારીથી, જરથુસ્ત્રની દીનના ફરમાનો સમજવાની કોશિશ કરે છે તેઓ ધુતારાઓથી ફરેબ પામતા નથી.

માણસ પોતાના ખરાબ વીચાર અને ઝખાનથી આડે માર્ગે ઉતરી જાય છે.

લલા અને ધુરા આદમીઓના વીચારો શીખામણો, અઙ્ગલ, રીતભાત, સુખનો, કામો, અંતઃકરણો અને રવાનો એક બીજાને મળતાં આવતાં નથી.

પવીત્ર અવસ્તાની માથવાણીને જેમ જરથુસ્ત્રે ગણી, જાહેર કરી અને તે ઉપર અમલ કર્યો, તેમ જેઓ કરશે નહીં તેઓ દુષ્પ ભોગવશે.

દાદાર અહુરમઝદ દરેક ચીજ જાણનારો, જ્ઞેનારો, કોષ્ઠથી પણ નહિ ઠગાનારો, અને બલી દીન અને માથવાણીનો આપનાર છે.

જરથુસ્ત્ર સાહેબના સુખનો ઉપર જે ધ્યાન આપશે તેને આ જીંદગીનું સુખ અને આવતી જીંદગીનું બહેસ્ત મળશે.

નેક નીતિના અને રાસ્ત માણસોને દાદાર અહુરમઝદનાં દર્શન થાય છે.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે ખોદાતાલાની બંદગી રાસ્ત દીલથી કરી હતી.

આપણી સામ્યાં જીગરની બંદગી મીનોઈ શક્તીઓની મારફતે દાદાર અહુરમઝદને પહોંચે છે.

જે સખાવતી માણસો આગલ થઈ ગયા છે, હાલમાં હૈયાત છે તથા હવે પછી થશે તેઓ સર્વે અહુરમઝદથી કાચ્છેદો મેલવે છે.

અશો માણસને સુખ અને પાપી માણસને દુઃખ એ કાચ્છેદો પરવર-દેગારે અચુક રીતે નેમેલો છે.

દાદાર અહુરમઝદની ખરી વખાણ સામ્યાં જીગરની બંદગીથી થાય છે.

ધર્મના કાતુનો જાણી, સમ્યાઈથી, લલા વિચારો વચ્ચે અને કામો કરવાથી દાદાર અહુરમઝદનાં દર્શન ખુલ્લી નજરે ચઈ શકે છે.

પાક પરવરદેગાર જેણે આપણું બહું ચાહીને સુખ તેમજ દુઃખ બન્ને પેદા કર્યા છે, તેને નેક મનસ્વીથી હંમેશાં યાદ કરવો.

આપણા પોતાના લલા વિચારો, અને સારાં ડહાપણથી ખોદાતાલા.

આપણને માણસ જાત તેમજ ગાય ઢોરને સુખી કરવા માટે જરૂરનું કૌવત બક્ષે છે.

સભ્યતા અને નમનતાપથી કરેલી બંદગીના બદલામાં તે મહાજ્ઞાની અને જીવંત બક્ષનાર સાહેબ (અહુરમઝદ) પોતાના રાજમાં (આએ તેમજ પેલી દુન્યામાં) આપણને સુખાકારી, અમરપણું, શક્તી અને જોર બક્ષે છે.

જેઓ ધુરા તેમજ નીચ આદમીઓને ધીક્કારે છે તેઓનો અહુરમઝદ મદદગાર છે.

જેઓ દાદાર અહુરમઝદને અને સૌખ્યન્તોને માઝદયસ્તી જરથોસ્તી દીનની મારફતે માનની નજરથી જુએ છે તેઓને તે કીરતાર મદદ કરે છે.

હા ૪૬.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતે પોતાના કામમાં દાદાર અહુરમઝદની મદદ આહી હતી, અને તેમજ આપણે આપણાં કામમાં તેની મદદની ખાહેશ રાખવી.

જરથુસ્ત્ર જેવા મહાન પુરૂષે પોતાની ગુન્જસ અને શક્તી ડુંક જાણીને દાદાર અહુરમઝદની મદદ માંગી હતી, તો આપણે પણ ગુમરાહી ન કરતાં આપણું કમીનાપણું કબુલી દાદાર અહુરમઝદની મદદ માંગવી જોઈએ.

જેમ એક દોસ્ત ખીજ દોસ્તને દીલાસો આપી શકે તેવોજ દીલાસો પાક દાદારની પાસે માંગવો.

આ દુન્યાની આપ્તાદી માટે શોશ્યન્તોની ઉત્તમ જુદીની જરૂર છે યાને તેઓની રાહબરીની જરૂર છે.

એક જોરાવર પણ ધુરા આદમી પોતાનાં કૌવતથી ભલા આદમીઓ તેમજ ગાય ઢોરને નુકશાન કરે છે, માટે એવા માણસને જોર કરી ભલા આદમીઓ અને ગાયઢોરને જીલમથી બચાવવાની દરેકની ફરજ છે.

એક ધુરા આદમીને મદદ કરવી યા તેની તરફ મહેરબાની કે દયા દેખાડવી નહિ.

જે કોઈ યુરા માણસને તેના કામમાં મદદ કરે છે તે પોતે યુરા છે, તેમજ જે કોઈ નેક માણસના કામમાં મદદ કરે છે તે પોતે નેક છે.

જે માણસ પોતાનામાં શક્તી અને કૌવત છતાં યુરાઓની સાંમે તેઓને શિક્ષા કરવા જતો નથી તે પણ યુરા ગણાય છે.

તે દાદારનો ધડેલો કાયદો છે કે જે માણસ દુષ્ટ માણસ માટે સારો તે પોતે દુષ્ટ અને જે માણસ રાસ્ત માણસ માટે સારો તે પોતે રાસ્ત છે.

યુરા લોકોના યુરાં કામનું ફળ તેમને (યુરાઓને) યુરાધ અને દુઃખમાં મળે છે, અને તેને સુખથી દુર રાખે છે.

દાદાર અહુરમઝદે જાહેર કરેલા સમ્બાધના કલામો નેક મનશની યા સારા વીચાર અને નેક બુધ્ધીથી આપણને મળે છે.

જરથોસ્તી દીનની બાબતો ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખ્યાથી તથા નેક મનશનીથી તેમજ રાસ્તીથી ચાલવાથી બહેસ્ત યાને બવીશ્યનાં સુખને મેળવી શકાય છે.

છતી આંખે અધિળા રહેનાર તથા છતા કાને બહેરા રહેનાર આદ-મીઓ જેઓ બીજાને હાની પુગાડે છે તથા જેમનાં રવાન તથા અંતઃકરણ સખ્ત છે તેઓ હંમેશ સુધી દેજખ મેગવે છે, પોતે હંમેશ માટે દુઃખ મેળવે છે.

જે માણસ પોતાના બલ્લા વીચારો, વચ્ચનો અને કામથી જરથુસ્ત્ર સાહેબને ખુશી કરે છે તે દીનના ફરમાનોને જાહેર કરવા લાયક છે તથા તેનાં બચ્ચાં છોકરાં, કુટુંબ ગાય ટોર વીગેરે આબાદ થાય છે.

શાહ ગુસ્તાસ્પે જરથોસ્તી દીનના ફરમાનોને જાહેર કરી પોતાને જરથોસ્ત સાહેબનો ખરો મીત્ર પુરવાર કર્યો હતો.

જે જગામાં સબ્યતા, રાસ્તી, અને બલ્લા વીચારો વાલી સત્તા હોય છે ત્યાં અહુરમઝદ વાસો કરે છે. :

જે માણસ સંપુર્ણ તાબેદારીથી દાદારની બંદગી કરે છે, તથા જે કોઈ વાજખી અને ગેરવાજખી વચ્ચે ફરક સમજી શકે છે તેની ઉપર તે કીરતાર મોહાબત રાખે છે.

જે કોઈ (પોતાનાં કામોથી) દાદાર અહુરમઝદને ખુશાલ કરે છે તેને ઉત્તમ બક્ષેસો મળે છે.

જે કોઈ (પોતાનાં કામોથી) દાદાર અહુરમઝદને દલગીર કરે છે તેની ઉપર વગર શકે દુઃખ આવી પડે છે.

જે કોઈ ભલી દીનનો આદમી જરથુસ્ત્ર સાહેબ ખુશી થાય એવાં કામો કરશે તેને આ ફરતી દુન્યામાં ઇઝત અને દૌલત મળશે અને આવતી દુન્યામાં સુખ મળશે (યાને બહેસ્ત મળશે.)

રપેન્તોમદ ગાથામાં આવેલાં શિક્ષણો.

ગાથા રપેન્તોમદ.

હા ૪૭.

રાસ્તીથી નેક વિચાર, વચન અને કામ ઉત્પન્ન થાય છે, અને નેક વીચાર, વચન અને કામથી દાદાર અહુરમઝદ આપણને આ દુન્યાનું સુખ અને આવતી દુન્યાનું બહેસ્ત આપે છે.

દરેક શખ્સ પોતાની જાણની બોલાયલા નેક સુખની તેમજ પોતાના બન્ને હાથથી અને સબ્યતાથી બજાવેલાં કામથી અહુરમઝદની મારફતે સુખ મેળવી શકે છે.

દાદાર અહુરમઝદે આ જગત આપણા ફાયદા અને ખુશાલીને માટે બનાવી છે.

પાપી માણસો હંમેશાં દુઃખી હોય છે.

રાસ્ત માણુસો દુઃખી હોતાં નથી.

રાસ્ત અને અશો માણુસ થોડી ચીજથી રાજી હોય છે.

એક યુરો શખ્સ પુસ્કળ તાકાતવાળો હોય અને પુસ્કળ ચીજો ધરાવતો હોય છતાં તેને વધુની હાજત હોય છે.

રાસ્ત માણુસને તે દાદાર સર્વોત્તમ સુખ આપે છે.

પાપી માણુસ તે દાદારના પ્યારથી દુર હોય છે અને પોતાની કરણીનાં ફળ મેળવે છે.

પવિત્ર આતશની મારફતે એક સાચ્યા માણુસને તેમજ એક પાપી માણુસને તેને લાયકનો બદલો મળે છે.

હા ૪૮.

જ્યારે પરોપકારી માણુસ જુઠ્ઠા અને યુરા માણુસોને હરાવશે, તથા જુઠ્ઠાઓ અને યુરાઓ પોતાના ખરાં રૂપમાં બહાર આવશે ત્યારે દાદાર અહુરમઝ્દની બંદગીના ફાયદા ખુસ્તી રીતે બાહાર પડશે.

આએ જીદગીનો એક ખરો ખુબીવાળો બનાવ એ છે કે રાસ્ત માણુસો જુઠ્ઠાઓ ઉપર હંમેશાં ફાવે છે.

જે માણુસ રાસ્ત તથા દાનેશમંદ હોય છે તેનેજ દાદાર અહુરમઝ્દ પોતાના ભેદભરેલા કલામો શીખવે છે.

ભલા વીચારોથી માણુસ છેવટે ખુદાતાલાને મલી જાય છે.

જે માણુસ પોતાના વીચારોને પાક રાખે છે તે પોતાના વચનો અને કામોથી હંમેશાં પ્રજના વીચારને લાયક કામ કરે છે.

સારા ડહાપણુવાલા રાજાઓજ માણુસ ઉપર રાજ કરવા લાયક છે.

ધનસાનના જન્મથીજ પત્રીત્રતાઇ સૌથી સરસ ચીજ છે.

ગાએ ગોરૂપંદની પરવરશી કરવા આપણે મહેનત કરવી જોઈએ, કારણ તેઓ આપણા ખોરાક માટે પુસ્તીકારક ચીજો આપે છે.

ગાએ ગોસ્પંદ માણસ જાતની કીમતી દોલત છે માટે તેની બરદાસ્ત કરવી જોઈએ.

ગાએ ગોસ્પંદ આપણને નેક નૈયતની મુરદમાં કૌવત તથા જોર બક્ષે છે. કારણ તેઓમાંથી મલતા ખોરાકને સખખે માણસને ઠગાઈ ચોરી વગેરે કરવી પડતી નથી.

દુન્યાની પેદાએશની શરૂઆતમાં ગાએ ગોસ્પંદને માટે દાદાર અહુર-મઝ્દે વનસ્પતી પેદા કરી હતી.

જે માણસ રાસ્તી અને ભલા વીચારની ખાહેશ રાખતો હોય તેણે ગુસ્સો અને મારામારી દુર કરવી જોઈએ.

દાદાર અહુરમઝ્દના આશીરવાદ મેલવવા માટે ખાલેસ દીલની બંદગીની જરૂર છે.

છાકતપણાંની ખરાબીને દુર કરવા માટે ઉચ્ચ શુધ્ધીના માણસોની જરૂર છે.

છાકટપણાંની બદીથી ધુરા માણસો તથા ધુરા રાજકર્તાઓ દુન્યામાં ખરાબી ઉત્પન્ન કરે છે.

નેક વિચાર, વચન અને કામના માણસોની મદદથી રાસ્તી, સખ્યતા, આબાદી, ધુરાઓ સામે બચાવ, અને ભલા મનનું ડહાપણ મળે છે.

નેક વિચાર વચન અને કામનાં માણસો, દીનને લગતાં જ્ઞાનની મદદથી દાદાર અહુરમઝ્દના હુકમ મુજબ ચાલનારા હોય છે અને તેઓ કપટ કીનાથી દુર હોય છે.

હા. ૪૯.

દુન્યાના લોકોને ફાએદો કરવા માટે રાસ્તી મુકરર થએલી છે.

દુન્યાના લોકોને નુકસાન કરવા માટે જીહાઈ મુકરર થએલી છે.

ભલાં મનવાલા દરેક આદમીને જરથુસ્ત્ર સાહેબ પસંદ કરે છે.

જુરા માણસો અને જુરાધના સોબતીઓને જરથુસ્ત્ર ધીક્કારે છે.

જેઓ પોતાના જુરા વીચારથી અને બદ સુખનથી ગુસ્સો અને અને અદેખાઈ ઉત્પન્ન કરે છે તેઓ ઉઘોગી માણસો માટે તદન નકામા છે.

જેઓ સારાં કામો કરવા તરફ વલાણુ દેખાડતા નથી પણ ખરાબ કામો કરે છે તેઓ દરજીને મદદ કરનારા જેવા છે.

જેઓ નેક મનસ્વીથી જરથોસ્ત્રી દીનના ખરા એતેકાદને માને છે, તથા દીનને દુશ્મનોના હુમલાથી બચાવે છે તેઓ આપ્તાદી વધારનારા છે.

સંપુણ નેક વીચારવાળો આદમી જે જરથોસ્ત્રી દીનને પુર એતેકાદથી માને છે તે તમામ સુખ મેળવી શકે છે.

નેક મનસ્વી તથા સવ્યાધની મદદથીજ જરથોસ્ત્રી દીન આશકારા થઈ હતી અને થશે. (દરેક જરથોસ્ત્રી એક પ્રમાણીક અને સાવ્યો આદમી ગણાતો હતો).

મહેનતુ, ચંચળ, અને રાસ્ત માણસ જરથોસ્ત્રી દીનનાં ફરમાનો સાંભળી અને સમજી શકે છે.

એક સાવ્યું બોલનારા માણસે જુરા આદમીઓની સરદારી લેવી નહી.

નેક મનસ્વીવાલા, અશો, અને બંદગી કરનારા માણસો દાદાર અહુરમઝદના આશરામાં હોય છે.

બદીથી મેળવાયલી સત્તા હંમેશ નાશ પામશે.

અનીતીના કામ કરનારા, અનીતીને લગતા સુખનો બોલનારા, જુરી દયાનતવાલા, તથા જુરા વીચારવાલા માણસોનો ખોરાક પણ ગંધ મારતો અને ખુરો છે.

જેમ જરથુસ્ત્ર સાહેબે નમનતાધથી અને પોતાની સવ્યાધ અને નેક મનસ્વીને લીધે દાદાર અહુરમઝદ તરફથી મહેરબાની મેળવી હતી, તેજ મુજબ આપણે ખુદાતાલાની મરજી મુજબ ચાલી, જે સૌથી સરસ ચીજો હોય તેની ખાહેશ રાખવી અને તે આપણને મળશે.

હા ૫૦.

આપણાં રવાનની જીલંદી માટે ખુદાતાલા સીવાય કોઇની પણ મદદ માગવી નહી.

દાદાર અહુરમઝદ સિવાય આપણો તથા આપણી મીલકત, અને ગાય દોરને ખીજો કોઈ બચાવનાર નથી, પણ તેની મદદ મેલવવા માટે નેક મનસ્વીની જર છે.

જે માણસ અશોષ અને ખાલેસ દીલની જાદગી ગુળરે છે તથા ધર્મથી જ્ઞાનથી પ્રકાશીત થયેલો હોય છે તેને દાદાર અહુરમઝદ હંમેશગીતું સુખ બક્ષે છે.

અશોષના કૌવતથી મજબુત થયેલો શખસ ધુરા આદમીઓના કબજામાંથી જમીન લઇ લે છે અને તેને આપ્યા કરે છે.

જે જરથોસ્તી દીનના કલામો ખીજાને શીખવે છે તેને દાદાર અહુરમઝદ પુરતું જોર બક્ષે છે, કારણ તેની નસીહતથી લોકો નીતીનો માર્ગ અખત્યાર કરી સુખી થાય છે.

જે જરથોસ્તી ખાલેસ દીલથી અને પુરતી અદાથી માથવાણી ભણે છે તેનો જરથુસ્ત્ર સાચ્યો દોસ્ત થાય છે.

જરથુસ્ત્ર સાહેબના બેદો (યાને માથવાણીના બેદો) નેક મનસ્વીનો માણસજ શીખી શકે છે.

રાસ્તી અને નેક મનશની મારફતે કીધેલી ભકતી ફાયદાકારક મજબુત અને ઉસ્તવાર રસ્તો દેખાડે છે જેનાથી દાદાર અહુરમઝદ ઉપર ચીત લગાડી શકાય છે.

નમનતાઇથી બેઉ હાથો ઉંચા કરી આજેજીભરી બંદગીથી તથા ક્રીયાઓની ભેદોથી દાદાર અહુરમઝદને પહોંચી શકાય છે.

સાચ્યાં દીલની ભકતી અને સચ્યાઇની મારફતે જે જે કામો થાય છે તે માણસોની નજરમાં માનને લાયક છે.

બલાં અને રાસ્તીના કામ કરવાની જે કોઇ ખાહેશ રાખે છે તેના કામોને અહુરમઝદ હમેશાં નેક મનસ્વીને લીધે પાર પડે છે.

વોહુક્ષથ ગાથામાં આવેલાં શિક્ષણો.

ગાથા વોહુક્ષથ.

હા ૫૧.

જેના હાથમાં કાંઇ પણ સારી સત્તા હોય તેના રાસ્તીથી અને અશોધથી ઉપ્યોગ કરવાથી દુન્યામાં આપ્તાદી ફેલાય છે.

નેક મનસ્વીથી કરેલી બંદગીનો ફાયદો મદ્યા વગર રહેતોજ નથી. ખુદ જરથુસ્ત્ર સાહેબે બંદગીથી પોતાની મુરાદ મેળવી હતી.

જે માણસો પોતાનાં બલાં કામોથી, અશોધથી, સામ્યા સુખનથી, અને બલા વીચારોથી બંદગી કરે છે, અને દાદાર અહુરમઝદની સરદારી કબુલ રાખે છે, તેઓની રાહતુમાઇ દાદાર અહુરમઝદ કરે છે, અને તેઓ ખુદ બખુદ દાદાર અહુરમઝદને મળી જાય છે.

બલાઇનો બદલો જરૂરજ મળે છે.

પરદુઃખભંજન કામો કરવાથી, તેમજ પરોપકારી થવાથી આપણા ગુનાહોની મારી મળે છે.

જુદાઇ અને મગરૂરીને ધીક્કારનાર આદમીમાં રાસ્તી, સમ્યતા, અને આપ્તાદી હોય છે.

સૌથી સરસ બલો વીચાર તે કોઇનું પણ જીવું નહિ ઇચ્છવાનો છે.

દાદાર અહુરમઝદની હકુમત તમામ ખલકત ઉપર છે.

એક ઉદ્યોગી, સારાં કામ કરનાર, નમનતાઇવાળો અને હાપણવાળો માણસ દુન્યાને આપ્તાદ કરી શકે છે.

એક ઉદ્યોગી, સારા કામ કરનાર, નમનતાપ્રવાળો અને ડહાપણવાળો પુરૂષ પોતાના કાયદાપુર્વક નેમાયલા લલા સરદારને અને તેના કાયદાકાનુનોને માનની નજરથી જુએ છે.

જે માણસ દાદાર અહુરમઝદને ખુશનુદ કરવા તેને આરાધે છે તેને તે સાહેબ પોતાની સર્પે શક્તીથી સંપૂર્ણ સુખ બક્ષે છે.

જે શખસ દાદાર અહુરમઝદને યાદ કરી તેની આરાધના કરતો નથી તે આખરે દુઃખ સિવાય બીજું કંઈ પણ જોતો નથી.

નેક મનસ્વીના સમજી માણસોએ (સર્વને) જાણાવવું જોઈએ કે છેવટે જીરાને જીર્ અને લલાને લલાઈ એ નીયમ દાદારે મુકરર કરેલો છે.

જે કોઈ માણસ બીજા માણસને અવસ્તા માથની ખુખીઓ સમજાવે છે તે પોતે હંમેશા ખુશાલ અને સુખી રહે છે.

ધગધગતો આતશ યા તાવેલાં લોહડાંમાંથી ઇજા વગર પસાર થવાની પરીક્ષા (ઓરડીઅલ) એક નીતિવાન માણસ પસાર કરી શકે છે, પણ જીરો માણસ કરી શકતો નથી.

જે માણસ રાસ્તીના તરીકાથી ઉલટો ચાલે છે તે જીરી પેદાએશને લગતો છે.

જે માણસ પાક જરથુસ્ત્ર સાહેબનાં નામને કે કામને નુકશાન કરવા ચાહે છે તે ચંડાળ અને મુજ માણસોની સંક્રનો હોય છે.

સ્પેન્તમાન જરથુસ્ત્ર આએ દુન્યામાં એક મહાન પેગામબર તરીકે જીવંદ દરજ્જે પુગી ચુકા હતા.

ગોલામ બારગીનું કામ કરનાર અને અધર્મી માણસ જરથુસ્ત્ર સાહેબને રાજી રાખતા નથી.

આય દુન્યામાં ખરાબ માણસો લલા માણસો ઉપર ટુંક વખત માટે કદાચ ફાવી પણ જાય, પણ છેવટે તે જીરો આદમી લલા આદમીને હાથે કચડાઈ જાય છે, (યાને શીકસ્ત પામે છે.)

શુરો આદમી છેવટની ધડીએ સુખની તલખ કરે છે, પણ તેના શુરા કામને લીધે સુખના દરવાજા તેને માટે બંધ રહે છે.

જેઓ જરથોસ્તી ધર્મના ફરમાનો કશુલ રાખતા નથી તેઓથી કોઇપણ ખુબીવાહું કામ થઇ શકતું નથી.

જરથોસ્તી ધર્મના ફરમાનો નહિ માનનાર શખસ ગાય ઠોરની પરવરશી કરી શકતો નથી.

જે ભલો બદલો પેગામખર જરથુસ્ત્ર સાહેબે રાસ્ત દીનદારોને આપ્યો હતો, તેવોજ બદલો દરેક રાસ્ત અને નેક મનસ્વીવાલા જરથોસ્તીને મલશે.

સારી દયાનતથી, અને ભલાં કામોથી જે ફાયદો હાંસલ થાય છે તે પાદશાહ ગુસ્તાસપે જાતે અનુભવ્યું હતું.

જરથુસ્ત્ર સાહેબની માફક દરેક મરદે નીતીવાન સદગુણી અને પરહેઝગાર સ્ત્રીને પોતાની ધણીયાણી કરવાની ખાહેશ રાખવી જોઇએ.

દાદાર અહુરમઝદની બંદગી કરતાં તે સાહેબ પાસે એવા ગુણની ખાહેશ કરવી કે જેનાથી લોકોનું ભહું કરી શકાય.

એક સંપુર્ણ મનસ્વીવાળો આદમી પોતાનાં હહાપણ, સારા સુખન અને નેક કામથી દુન્યાને આબાદ કરે છે.

ઉપર જણાવેલો શખસ દાદાર અહુરમઝદ તરફથી સુખ તથા સત્તા મેળવે છે, અને તેવોજ આશીર્વાદ આપણે મેળવના કોશિશ અને ભક્તી કરવી જોઇએ.

આગળ થઇ ગએલા તથા હાલના અશો અને પરહેઝગાર ભલા આદમીઓને ખરા પ્યારથી યાદ કરી તેઓના જેવા થવાની કોષેશ કરવી જોઇએ.

વહીરતોધરત ગાથમાં આવેલાં શિક્ષણો.

ગાથા વહીરતોધરત.

હા ૫૩.

જરથુસ્ત્ર સાહેબે પોતાની બંદગીનાં બળથી બે બક્ષેશો મેળવી હતી.

૧) હંમેશાગીનું સુખ, ૨) દીન ફેલાવવામાં ફતેહ.

દરેક ધરધણીઆણીએ પોતાના ખર્ચાની મસલેહતથી સારી મનસ્વીથી અને ડહાપણથી કામ કરવું જોઈએ.

દરેક ધરધણીઆણીએ પોતાના ખર્ચાને ધણાજ વહાલથી ચલાવે જોઈએ.

જે સ્ત્રી પોતાના ખર્ચાને, પોતાના માતપીતાને, પોતાનાં સગાં-વહાલાંઓને તેમજ પોતાની આસપાસના સર્વેને વફાદાર રહેશે તે પોતાની દરેક મુશ્કેલી પાર પાડશે.

દરેક ધણી અને ધણીઆણીએ, નેક મનસ્વીથી જીંદગી ગુજારવી અને એકબીજાને ચલાતાં રહેવું, જેથી તેઓનો ધરસંસાર સુખી અને આખાદ રહેશે.

દરેક સ્ત્રી અને પુરૂષે મુશ્કેલી અને ભુલકામને ખુલ્લી રીતે દુર કરવી.

દરેક સ્ત્રી અને પુરૂષે બેઘઝઝતીથી દુર રહેવું.

દરેક સ્ત્રી અને પુરૂષે પોતાનામાંથી હવસ દુર કરવો.

દરેક સ્ત્રી અને પુરૂષે ભુલકામને દુર કરવી અને સચ્ચાઈ અખત્યાર કરવી, નહિ તો છેવટે અફસોસ કરવો પડશે.

મુશ્કેલી આદમીઓ હંમેશાં શીકસ્ત પામે છે.

મુશ્કેલી આદમીઓ ધીકકારાચલા થજો.

જુરા અને જુહાઓ, લાલાઓ અને રાસ્ત માણસોથી જખમી અને દુખી થાય છે.

જુરા આદમીઓને કુટુંબ, જાત અને ગામથી દુર કરવા નોંધ્યો.

જુરા આદમીઓને બેડી પહેરાવી ક્રેદ કરવા નોંધ્યો.

જુરા આદમીઓ ઉપર દુઃખ અને દરદો આવી પડે છે.

ધર્મના ફરમાનો પ્રમાણે નહિ ચાલનારા આદમીઓથી ધર્મશુર્યોને દુઃખ વેઠવું પડે છે.

પ્રુદાતાલાની પાદશાહીમાં અને રાજ તથા સત્તામાં ગરીબ પશુ નેક માણસોને બહેતરી અને જીલંદ દરજ્જો મળે છે.

સમાપ્ત.

જે કામ મેં સંપૂર્ણ કર્યું છે તેનાથી જે કાંઈ લાલું પરીણામ નીપજે તે પાક દાદાર અહુરમઝદની દરવાહમાં પહોંચો!

